

Titel: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 6

Citation: "Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 6", i *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 6*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_006-shoot-d1e1009.pdf (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 6

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

**Johan Friderich Struensee i Cabinettet, i
Arresten,
og paa
Skaffottet.**

**Kiøbenhavn 1772, Trykt hos Morten Hallager,
boende i store Fiolstrædet.**

2

Job 15, 16, 21.

Hvor meget, er den Mand vederstyggelig og stinkende for Gud, som drikker Uretfærdighed, som Vand?

En Lyd af mange Forskrækkelser er for hans Øren; i Fred frygter han sig, at en Ødelegger skal komme over ham,

Ordspr. 4, 19.

De Ugudeliges Vey er som Mørkheden selv; de vide ikke, hvorpaa de skulle støde sig.

Ordsp. 5, 23.

Den Ugudelige skal døe, for han vilde ikke lade sig tugte.

3

Struensee i Cabinettet.

Paa Verdens Skueplads enhver sin Rolle spiller; Men ingen ligner hans, som jeg her forestiller.

Det er den Struensee, som kom til Dannemark, Og blev for høy og grum og frek hos en Monarch.

Han først Liv-Læge blev; men det ey var'de længe, Før han til Statens Roer sig vidste frem at trænge, Hvor Uretfærdighed han drak i sig som Vand,

Og vederstyggelig blev for det hele Land.- Opblæst mod Gud og Dyd han Almagt trodse torde, O, Gudsfrygt, som en Tant, han plat til intet gjorde. Han kom med Forslag frem, som Kongens Tillid

vandt,

Og sær Bestyrtelse for sine Anslag fandt.

I Kongens Cabinet han blev Geheim-Minister, Hvor Eenevoldens Magt af Kongens Haand han vrister, Og tager Kongens Segl med den forvovne Haand, Som slapped Kierligheds og Lydighedens Baand.

Det var i alt hans Agt, det Folkets Baand at løse, Som det til Kongen bandt; derefter at udøse.

Sin galdeblanded og forgiftig Dvaledrik,

Hvoraf et stort Partie en Dosis ogsaa fik.

4

Han Rigets Pillere fra deres Sted oprykte;

Hvad ædel Høyhed var, hans Hovmod undertrykte;

Han Utugt Tøylene gav; for al Letsindighed Han aabned Portene; tog frækt og grumt afsted.
Han slog og tugtede vort Land med Scorpioner; Han over Skuldrene saae højest Rangs-Personer;
Afsatte Embeds-Mænd foruden Lov og Dom, Og vendte op og ned paa hvad ham forekom.
Der intet helligt var, som han jo torde røre;
Han brugte Svøben flinkt, i Ring med os at kiøre; Han rørte Vandet op, og fiskede deri;
Ey nogen Stiftelse blev for hans Angreb fri.
Han Landets prøvede og grundige Forfatning Omkastede med Vold; og reyste til Erstatning En babelsk
Bygning op udi den Danske Stat, Hvorved fast alting blev i Vilderede sat.
Men da han herskede meest voldsom og vilkaarlig.
Han i sin Frekthed var saa dum og blind og daarlig,
At tænke om hans Magt, den var usvekkelig,
Saa Danmarks Enevold han torde byde Krig.
Han opbød sit Partie, mod den en Dyst at vove,
Da Kongens Liv-Vagt han fik jaget bort fra Hove.
Vant til at troe hans Ret, at være oven paa,
Han drømte nu kun om, en blodig Seyr at faae.
Dog Himlen ynkedes, og kunde ikke taale,
At denne Mand meer Ynk for Landet skulle maale,
Med eet han styrtet blev fra Thronen ned af Gud, Og Hævn tilmaales skal for Sorg, han maalte ud.

5

Struensee i Arresten.

Er det den store Mand, som var i Cabinettet? Hvis Haand sin Ærekrands af Landets Nød har flettet? Jo, det er
Manden selv, i Fange-Lænker her,
Han dem i Stædet kun for Ridder-Orden bær.
Fræk er han dog endnu, skjønt han ey Frihed haver.
Det varer dog kun til han seer, hans Forsvars Gaver For Retten nytter ey: Da brister han i Graad,
Og nys saa mægtig, ved nu ingen Hielp og Raad.
Samvittigheden slog, og dennes Slag han følte, Som ubekymret før sig i al Vellyst følte.
Han seer de Vidnesbyrd, som mod ham lægges frem; Han blues, skammer sig, og kan ey nægte dem.
Han skrifter aabenbar og alle Ting bekiender,
En Sielesørger faaer, og sig til Gud omvender.
Han angrer Hiertelig enhver Forbrydelse,
Og kiender nu sin Rang blandt største Syndere.
Hans Statsforbrydelser betydelige ere,
De Majestetens Rets forkrænkning involvere,
Udi saa høy en Grad, at en piinagtig Død Kan ey forsone det, som han mod Kongen brød.
Mod Kongens Vidende han tidt har skrevet Ordre, For sine Øyemeed at fremme og befordre,

Og derved farlige Anstalter føyet har: Saa han langt værre, end man troede om ham, var.

6

Han for sin Gierrighed ved Magt har Veyen banet, Og nogle Tønder Guld af Kongens Cassa ranet. Han tænke da vel ey, at dets Opdagelse Blev muelig nogen Tid for noget Menneske.

Men det, som gjør ham meest til længer Liv uværdig, Er hans Omgjengelse, der var saa uretfærdig, At den ey nævnes bør; men vist nok er fortrydt. Da i Arresten han har Eftertanke nydt.

Han til at lide Dom for Retten blev indstævnet.

Gud, Kongen og Enhver paa ham vil være hævnet.

Et Forsvar gives ham; men hvo forsvare kan Hans Forhold efter en saa uretfærdig Plan?

Han venter kun sin Død, han haaber ingen Naade; Hans Sind bekymrer nu ey heller Dødens Maade. Ney hans Bekymring kun allene denne er,

At ende Livet vel, som slet er levet her.

Gud til Omvendelse ham Rum og Naade giver;

Hans Siæl om Salighed i Troe forvissat bliver;

Til hans Forældre han faaer skrevet Svar paa Brev, Som ham i hans Arrest fra dem tilskrevet blev.

Ved hans Omvendelse han dem tilsidst har glædet.

Som hierteklemte vist for ham har længe grædet.

Hans Dødsdom fældet er. — Han gaaer. — Hvo følger

med

Til hans oprettede Skaffot og Rettersted!

7

Struensee paa Skafottet.

At døe er Struensee beredt ved JEsu Naade.

Hans Synd forladt hos Gud; hos os iligemaade. Med andet Øye han end forhen overseer Det Land, hvor efter Dom Henrettelsen nu skeer.

Hans Haand og Hoved først afhugges efter Dommen; Naar da hans Siæl til Roe i Herrens Haand er kommen: Saa skal hans Legeme parteres, hver til Skrek, Som tør med Kongens Magt og Landet spille Giek. Den Dom vor Struensee med stille Hierte hører;

Den kun til ivrig Bøn om Synds Aflad ham rører; Thi denne Struensee, som her Skafottet har,

Er ey den Struensee, i Cabinettet var.

Før trodsende mod Gud, mod Dyd og Himlens Vælde, Sees han nu JEsu Ven til Korset sig at hælde;

Han har Frimodighed ved JEsu Christi Blod,

At see paa dette Sted sit Lives Ende god.

En ond Samvittighed ham længe haver krænket;

Men han i Hiertet nu fra samme er betænket.

Han om Forladelse til Gud og Kongen gjør Sin inderlige Bøn, og begge ham bønør.

Hvor grov en Synder er, Gud ham ey fra sig støder, Naar angergiven han i JEsu Navn kun møder

For HErrens Naadestoel. Det Struensee har giort Og, i hvor grov han var, dog ikke blev viist bort.

8

Han paa Skafottet nu seer over Skam i Tiden, Som mod en eevig Skam er kun at regne liden.

Han midt i Verdens Skam dog deraf Ære har,

At Døden bedre er for ham end Livet var.

Ja, saaes Forbandelse og Had før mod ham komme: Saa elskes han dog nu af alle sande Fremme.

Som den, der vist med dem i JEsu Samfund staaer, Og salig bort herfra, skjønt ved en Skamdød, gaaer.

Om saadan Pagt med Gud var gjort i Cabinettet, Som paa Skafottet han nu haver her oprettet:

Saa skulde Dannemark Lyksalig priset sig Ved denne Mand, som blev saa ufordragelig.

Han det erkiender selv. Jeg synes, han udbreder Hans Hænder overalt. Forladelse udbeder

For alt hvad han har gjort, og tænkt at gjøre her. Som ey saa lige ret og gandske billigt er.

Han knæler ned med Bøn og Suk for sig om Naade, At døe i salig Troe; med Bøn iligemaade,

At Danmarks Politik, Oeconomie og Flor Maae blive efterdags berømmelig og stor.

Af Verdens Skueplads nu Struensee borttræder. Han saa retfærdig døer som nogen Stats-Misdæder. Han meget ondt og got iblant os haver gjort; Ynk! dette dog for hiint man ey kan kalde stort.

1

**Citadellets Hilsen til deres nye Giester,
samt
Forsikring
om dets**

**Troskab og Redelighed imod dem. I Anledning af
17 Januarii 1772.**

Kjøbenhavn, 1772. trykt hos L. N. Svare.

2

SSSSMMWS

3

Velkommen ud til os vor naadige Hr. Greve! Saa tilig ud i Dag? hvor lyster De at leve? Maae vi vel spørge om, hvad Nyt idenne

Sag?.

Vor Greve ærer os med en Visit i Dag.

Deroppe var i Nat, saa tilig dog paa Færde,

Hår De vel noget Nyt, De have vil i Giærde Hos os? Vi synes, De ere i igot Humeur, Har De vel Skade lidt paa Deres Stand, Honeur.

Har De vel haft Fortræd i Nat paa Masqverade? Man pleier jo dog der at være meget glade,

De seer sig rundt omkring, De roser Kamrene; Sandt nok; vi og saa kan hos os dem smukke see.

4

Hvad — Konglig Ordre med: De være skal min

Fang;

Ja saa— nu ikke vi for Dennem merr er bange, Dêr Myndighed nu os forskrækker ikke meer,

Til Dêr Anseelse Vi ikke meere seer.

Vi med Erkiendtlighed vor Konges Ordre lyder Er villig og bereed at gjøre hvad han byder, Kom Monsieur Struensee! et Kammer er bereed, Til Takke tag kun først med denne Leilighed.

Hvad? Hvad? vil De hos os vel nogen Modstand

øve?

Og vil De søge strax sig Livet at berøve;

Nei holt! derpaa kan vi fuldkommen raade Bod, De knap skal komme til at røre Haand og Fod;

Tys! Tys! hvad er det for en nye Tumult vi hører! Hvem er det: som vi seer saa hastig til os kiører,

Man vil berette os; Det være skal Grev Brandt Lad see! mon det er ham? Ja det er ogsaa sandt.

5

Velkommen Hr. Grev Brandt! skal vi den Ære

nyde,

At see Dem her hos os, det meget os skal fryde,

Ja, svarer De, og spør om Greve Struensee, Om han her ude er, og om De ham maae see.

Ja, han her ude er, og sikker, kan vi svare,

For Dêr Bestræbning kan De kun al Umag spare, De ham ei faaer at see, ei ham i Tale faaer,

Han for at pønse i sit eget Kammer gaaer.

Men see! her og med Dem en Konges Ordre følger Som efterleves skal; vi den for Dem ei dølger,

De skal logere her; ja vel! De strax skal faae Et Kammer, hvormed De til Takke tage maae.

De ikke nødvendig hår at frygte for Dêr Penge,

De er i sikker Haand, og blîr, indtil saa længe, Der Handling og Dêr Sag fuldkommen er beviist,

Da faaer De vist igien, alt hvad De har forliist,-

6

Tys nu begynder vi jo mere Nyt at skue,

Vor Gen'ral-Lieutenant med sin høistæred Frue, Maaske Hr. Gæhler vor Gelider vil beseer,

Nu skal vi have Tak! hvad Nyt vil nu vel skeep?

Hvad Nyt vil nu; vel skeep? han kommer som

Fange,

O! lad ham komme vi for han ei ere bange;

Og kommanderer han, vi dog ei bange er;

Vi efter Kongens Ord strax gjør ham Værelser.

Her er alt Værelser for hannem og hans Frue,

Vi dem indrømme skal et Kammer og en Stue,

Hvor de forblive maae, indtil vi videre Faaer Ordre, at vi kan en Udflugt dem betee.

See nu Hr. Berger ... af ... Hr. Doctor en god

Morgen!

Maaskee fra Greverne De vil bortdrive Sorgen? Maaskee De deres Puls for Alvor føle vil? Maskee en Ledskedrik De har bereedt Dem til.

7

De spørger hidsig om de begge er her ude,

O ja: de begge nu i deres Fængsel tude, Maaskee Hr. Doctor en Recept opskrevet har, Lad see, og troe, vi ei den fra os fare lår.

Her er Recept, men see! for Dem, de er just bleve,

I blant Forræderne fuldkommen en høit opskrevet,

Den efterleves skal: et Kammer er bereed, Og stiiig De kuun derindudi al Rolighed.

Troe De ei nødig hâr selv Medicin at bruge,

Vi selv skal Urter fra vor egne Hauger lue,

Som skal curere Dem, og lindre Deres Sorg, Og troe, at De hos os skal finde sikker Borg.

Justitz-Raad Struensee os og i Dag besøger, Unødig, da han veed, vi ikke med ham spørger,

Han som Justice-Raad i deres Raad var troe

Der for han og med dem skal ude hos os boe.

8

Knap Citadellet har paa lang Tid haft saa mange, Som det med Kongens Bud og Ordre maatte fange; Vi just paa denne Dag fik nye Besøgelser,

Af dem, vi tænkte mindst, der skulde komme her

Nu ingen meer af dem maae for Monarkens Øie, Fremkomme, de sig meer, ei maae for hannem bøie, De kommen er herind, vi skal dem passe paa,

At ingen ei saa let os skal af Hænder gaae,

Vi stærk Befalning har, vi skal den efterleve, De skal ei alt for frit i deres Frygt omsveve,

Jeg selv som Commendant skal flittig passe paa, At ingen Ordre skal forsømmelig bortgaae.

Vi alle, som er sat paa Citadellets Muure Staae alle som een Mand for hver af dem som luure,

Saa længe der hos os er Livs og Dages Tal, Vi Citadellets Post med Mod forsvare skal.

1

F U E L I S K

sandfærdig Efterretning om de Fire Statsfangers

Gebærder, Ord

og

Levemaade

i

Arresten.

Kjøbenhavn, 1772.

Trykt og findes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet i No. 171.

2

3

Vor Greve Struensee kand holde gode Miner, Hvor meget Græmmelse og Bolterne ham piner Han Greve hastig blev og Greve være vil, Endskiønt hans Greveskab er ikke meere til.

Naar at han taler, skeer det med en myndig Tone, Man stulle troe han var den næste ved en Trone, Som i et Muse-Hul med Bolt om Haand og Fod Dog burde græmme sig til inderst Hierte-Rød.

4

See her en Don Ranud, som Spanske Trin tør tage, Udaf hvis Mund man ej skal høre mindste Klage,

Skiønt han har knapt 2 Skridt at vende Kroppen

paa,

Dog seer man ham endnu saa spansk og modig gaae.

Naar Manden kommer ind, som skal for hannem svare Og see at alle Ting kand være uden Fare,

Han sig ej rejse vil; men sig indbilder nok,

Han giver Audients til Yndlingernes Flok.

Han paa en Sopha sig udstrækker gandske naadig,

Der er dog godt, han er for Seng og Sopha raadig, Han vexler Leje om, og smager lidet af Den Vellyst, som han før en Seng og Sopha gav.

Da han saa sødt indsov i Blødheds kielne Arme,

Og blev inddysset i den matte Elskovs Varme.

Farvel Frue Venus med din lille Vinged Søn, Vor Greve skiønte nok tilforn du var skiøn;

Men nu hans Vellyst er kun en Lavendel-Flaske Og med dens Spiritus sig lader Kroppen vaske,

Men til Hvad Nytte er vel denne lokke Mad, Du ingen meere gjør med Spiritusen glad.

5

Med kraftige Bouillons, Ragouer og Deserter,

Han ikke mere sig som fordum Tid beværter

De smage ham ey meer, 1 Mrk. er for en Dag Nok at fornøye en tilforn kræsen Smag.

Hvor er dog Bladet vendt, før maatte Millioner Opfylde hans Begier, ja Zeptere og Kroner,

Nu legges Penge op hver Dag af 6 Mrk., som Ham er forundet af vor Landets Fader from,

Hans gyldne Klæder maae han ikke mere bruge,

Men lod en Skræder sig tilkalde næste Uge,

Som ham en Slafrok har forfærdiget i Hast, Thi Puder-Skiorten han har allerede kast.

Men kast et Øye til Grev Brandt som synger Viser Og Nympherne endnu med Arier anpriser,

Kan intet dæmpe din forlibte Elskovs Ild,

Ney du til Døden vist forelsket være vil.

Før som en Orpheus af Fløyten gav et Stykke,

Og kunde Bord og Brisk, ja Lænkerne henrykke;

Men da man Fløyten tog du ikke hørte op At synge Elskovs, Sang til den forlibte Trop.

6

Du siunger nu paa Fransk du ej skal desertere,

Tak, min Hr. Greve! vi derfor ej frygter meere,

Nei Citadellets Folk vist Græven passer paa At Græven i sit Hull med Lænker blive maa.

Om noget græmmer ham, det er de stakkels Nympher Som sig for Vinteren forladt og Huusvild krymper,
Men Græve! du som før saa adelmødig var, Mon du for nogle ej en Seng og Bolig har?

Du spøgefulde Giek, som spørger med din Lænke,

Naar andre maae med Skræk og Gysen paa dig tænke. Du den om Halsen tar, og spørger, om man har En
Orden seet, som saa smuk og prægtig var.

Uskyldighed og Dyd hos Piger dig ej lyster,

Derfor en Officier, du spurgte om hans Syster Endnu uskyldig er, som før i Amors Spil,

Og ej til Elskovs-Ord sit Øre laane vil.

Du intet lægger op af din forundte Daler,

Men med Champagne-Viin din tørstig Siel husvaler. Du Vellyst ikke vil tilsige et Farvel,

Saa længe der er Baand imellem Krop og Siel.

7

Du dog beklager, at du ej en Deel kand tage I Bal og Opera, som i de forrig' Dage,

At du Actriserne ey meere høre maae,

Hvor høyt med Trilleslag de kand i Luften gaae.

Du siger, du vil gaae som Helt din Død i Møde, Men naar du Sverdet seer, hvoraf din Hals skal bløde, Naar
Manden nærmer sig, som hugger Dødsens Slag, Mon Greven blegner ey ved saa alvorlig Sag.

Justitz-Raad Struensee betragt med andet Øye,

Han med alvorlig Snak sin Vogter kand fornøye,

Af Lærdom, Indsigt og en stor Erfarenhed Han giver Prøver, skjønt han er paa samme Sted.

Han taler om den Ild og mange blodig Krige,

Som han bivaanede før i det Tydske Rige,

Han raaber altid paa han Riget ville vel;

Men Tiden viser nok, hvad som boer i hans Siel.

Man mange forundres ved, at han sig ville sælge Til dette Morder-Pak, og ikke heller vælge

Sin Zirkel og sin Bog og give Prøver af Det store Pund, som ham Natur og Fliden gav.

8

Hr. Berger med sit Skieg, det lange og det sorte, Fremkommer kun med Ord som ere meget korte.

Maaske han grubler paa en nye og styrkend Drik, Men skade at han ey sin sorte Krukke fik.

Hr. Gähler kom ey løs, sig river udi Pandeu,

Og seer endnu, om der er Kaffe udi Kanden;

Han er saa myndig, at man næsten stulle troe, Han endnu har sin Plads i Directorio.

1

Junior Philopatreiases lærde Anmærkninger over Fangernes Sange

i

Castellet

**Kiøbenhavn, 1772. Trykt og faaes tilkiøbs hos A.
F. Stein, boende i Skidenstrædet i No. 171.**

2

3

Nysgierrighed mig drev til Citadellets

Vande.

Jeg aldrig kom saa snart, før Vagten hørtes bande:

Was Teufel wilst du hier? hier kommt ja niemand ein.

Ey! Ey! mein lieber Freund! du bist mir alzu sein!

Hvad nu? jeg vil herind, vil du mig det forbyde? Du vil vel aldrig mig med Agter-Flinten skyde? I see! du spørger ey engang hvor jeg vil

hen.

Et Uveyr rejser sig; det legger sig igien.

Jeg nyelig sat i Land fra Skibet Don-Raskulten. Jeg er, føel kuns, endnu igiennemblødt og sulten. Min Krop skal tørres, og min Mave fugtes

bør,

Og det er det, som du mig nægte vil og tør.

Maaskee du tænker, jeg vil Fangerne bortrøve. Saalænge bie, saa skal de længe tøve;

Ney, kuns til Spisemesteren jeg agter mig, Der skal jeg tage lidt for Tandem med til dig.

4

Godt! det dog ærligt er; jeg gode Herre takker. Vær kun saa god og gaae, man ikkun lidet snakker; Man maae jo lade see at man er ogsaa til, Der sidder Struensee; om gode Herre vil?

Der sidder Brandt, og der omkring de andre H--,

Det var umueligt, de dem eene finde kunde.

God Herre gierne kan gaae rundt omkring

derhen.

Han holder høyre Haand, saa seer han

Spiseren.

Tak! jeg erindre skal. Jeg kommer strax tilbage.

Hvor let kan man dog ey en Brems sin Braad

betage?

Soldaten fordrer kuns en Sopken eller toe.

Nu er den Heede slukt, og alting udi Roe.

Var det ey her, at Grevde Struense skal findes?

Jo det er rigtigt nok, saavidt som mig kan mindes.

Hvad er det for en Lyd? han nok sin Andagt har.

Maaskee det ham, som Juule-Aften Konen, târ.

Grev Struensee.

Melodie: Det hendte sig Jephtha den Gileads Mand.

Ach Himmel! hvor skal jeg elendige hen? Det tordner, det lyner, det suser;

Hvor findes en Frelse? Hvor findes en Ven? Det stormer, det flyger, det bruser.

5

Hvad Glæde? hvad Haab?

Hvem hører mit Raad?

Ulykke og Modgang mig knuser.

Maaskee dog at Himlen sig tager mig an?

Ney! den er bedækket med Skyer:

Dog Skyerne Solen fordeele tidt kan;

Men Solen for Tordenen flyer.

Hvor er det nu fat?

Ach! er jeg forladt.

Min Gud! ach min Gud mig nu skyer!

Maaskee dog at Kongen formilder min Dom!

Maaskee, men hvad hielper at giette? Naar hørtes vel Frelse fra Sinai kom? Hvad skulde ham drive til dette?

Hans Fange jeg er,

Min Døds-Dom jeg bær,

Mig Døden i Frihed skal sette.

Min Fader mig ikke kan hielpe nu meer, Min Skiebne kan ikke forhindres, Som det er besluttet, saaledes det skeer, Min Jammer kan nu ikke lindres. Ulykkelig Dag!

Tael, Himmel min Sag!

Maaskee der tør Frelse dog findes.

Jeg gik lidt bedre frem, og kom til Brandtes

Kammer,

Jeg tænkte, at jeg fandt nye Sorrig der og

Jammer;

6

Men denne Gisning slog dog gandske Feyl

for mig;

Thi han en Arie istemte glædelig.

Grev Brandts Sang.

Under Melodie: Liflig Sang, Pocalers Klang.

Helte-Moed,

Bestandig Troe,

Raader paa al Sorgen Boed;

Derfor kom,

Dands lystig om,

Frisk! for Griller tom.

Ingen nu her græde vil,

Vi ere jo ikke for at sørge til,

Grillerie og Phantasie,

Hvem vil være N??er liig?

Helte-Moed,

Beständig Troe,
Raader paa al Sorgen Boed;
Derfor kom,
Dands lystig om,
Frisk! fra Griller tom.
Greve dog,
Skiønt usel Skrog,
Agtet som et ringe Drog;
Det er Priis,
Jeg Verdens Viis,
Agter for en F - - -.
Skulde det vel krænke mig,
At jeg blive kan hiin store Haman liig?

7

Bedre Kaar jeg jo ey naaer,
Døden dog en Greve faaer,
Greve dog,
Skiønt usel Skrog,
Agtet som et ringe Drog;
Det er Priis,
Jeg Verdens Viis,
Agter for en F - - -.
Livet kort.
Med Griller bort!
Hvem vil sørge? det er Tort.
Alting her,
Ja Verden er,
Just som man dem bær.
Døden den vel nærmer sig,
Men hvad kan vel Døden skille mere mig? Dralala og lystig da,
Hvem vil gaae forsagt herfra?
Livet kort.
Med Griller bort!
Hvem vil sørge? det er Tort.
Alting her,
Ja Verden er,

Just som man dem bær.

Taalmodighed forgik den Spottere at høre, Hiin store Viisdom skal din Skiendsel for dig føre,

Du føle skal og see, at der en Gud er til, Som du, opblæste Aand, nu ikke ære vil.

8

Jeg gik fra Brandt hen til Justice-Raadens

Boelig,

Der herskte yndig Fred, alt var der taus og roelig. Naturens skiulte Ting hans Tidsfordriv nu var.

Hans Tale viser nok, den høye Siel han har.

Nu viser han den sødest' Orden i det Heele, Nu viser han dets Sammenhæng med sine Deelee, Nu høres Herrens Lov i en ophøyet Sang, Nu klager han sin Nød. Ach! en ynkværdig Klang!

Nu var Naturens Pragt Maal for de spæde

Tanker,

Paa denne rige Plan han Trøst og Glæde

sanker;

Fra Skabningen han til dets Herre stige

vil,

I hellig Taushed jeg henrykt stod, hørde

til.

Justice-Raad Struenses Hyrdesang.

Under Melodie: Ach gid Melicerte var min & c.

Jeg seer nu et magesløs Alt.

Nye Plan til Beundring jeg faaer, Hvor smukt var det ey før det faldt!

Ach! her jeg ey giette formaaer.

9

Her standser al Fornuftens Kraft;

I Støv og Beundringer lagt,

Den seer, ja den føler sit Skaar, Skiønt den dog nye Yndighed faaer.

Tidt flyver vel Sielen nu op,

Ved hiint det forvovne Maaskee! Til Alpernes høyeste Top;

Men hvad faaer den der vel at see? Et Intet frembragt af et Alt.

Tiid, hvor man før Evighed fandt.

En Hob udaf Skabte opstaaer. Stands! her er den Høyde du naaer.

Beseer du en Verden, min Ven!

Hver Deel tindrer nu med sin Pragt. Hver Deel er en Verden igien!

Er disse for dig eene skabt?

See hen til Planeternes Flok,

Der seer du jo Verdener nok;

De alle, Beboere har,

Skiønt Adam der's Fader ey var.

Her sank han lidet hen i en fortryllet Dvale, For Sorrig kunde han nu ikke meere tale; Han græd, han faae paa sig, han tænkte paa

sin Nød,

Til sidst han endelig med dette Suk udbrød.

10

Justice-Raad Struenses Klage-Sang.

Under Melodie: Sørge Tackter, forte Noeder.

At Ulykke mig nu rammer,

Jeg nu eene Maalet er;

Alle sig nu ved mig skammer.

Ingen Medynk med mig bær.

Modgangs-Piile til mig sigter,

Sandt! jeg det forskyldet har;

Jeg forsømte mine Pligter,

En Forrædere jeg var.

Jeg min Konge qvæle vilde,

Ach! hvor smerter der nu mig;

Men nu først, det er forsilde,

Jeg er nu de andre liig.

Burde jeg ey det opdage?

Jo, men ach! det er ey skeet; Burde jeg vel sligt tillade?

Ney, dog der med Taushed seet.

O! at jeg ey havde ladet Mine Lyster lokket mig;

Jeg ey Deel da havde taget,

Jeg for alt kan takke dig.

11

See til min forladte Kone,

See til mine arme Smaae,

Du kan ey den Synd forsone,

Deres Suk vil dig vist naae.

See, o Gud? til dem i Naade,

Ynkes over deres Kaar,

Du kan dem best eene raade,

Deres Nød god Ende faaer.

Her taug han nu igjen, han nødtes til at tie, Den eene Taar ey meer den anden kunde bie; Han græd, han sukkede, han saae i Jorden

ned,

Han saae til sine Baand, og sine Hænder

vred.

Jeg maatte gaae herfra, jeg færdig var at græde, Da Pøbelen er fuld af Fryd og idel Glæde. Jeg gik nu lidet hen til Marqvetenteren, Hvad som jeg gjorde der, det veed du nok,

min Ven!

12

1

Tanker over forrige Cabinets-Minister Struenses Fald

den 17 Januarii 1772.

Synges under den Melodie: Skal Venus med sin Søn & c.

Kiøbenhavn, trykt hos P. H. Höecke. 1772.

2

3

Stiig ned ald Verdens Soel og kommer Himlens Lamper, Besee Achitophel, hvis Træk i Steen og Kamper
Man aldrig læse kan; thi den uhørlig er Sligt et Forræderie en Tyrk i Hiertet skiær.

Er det at lønne vel din Konge og din Herre, Som du saa spant oppaa forræderlig at snære?

Er dog den Løn forskyldt af Landets Fader god?

At du forraadde vil din Arve-Konges

Blod.

4

Din Tunge sukker sød, dog fuld af Gift og

Galde,

Din Sirups-glatte Mund, lod Kongen sig bebefalde:

Dit Ansigt Speyle-klart, holdt Kongen

for en Soel,

Dog Kongen vilde du nedstyrte af sin

Stoel.

Før havde Kongen troet, at Himlen skulde

revne,

Ja Jorden svinde bort og intet af sig levne, End at han havde tænkt dig til slig Under-Træk

Han vogtet sig ey for din Helved-Braad og Bræk.

Er det at bruge ret din Forstand og din Hierne, Som du nu har omstøbt til en Malurte-Stierne? Er det din Viisdoms Frugt af lang Studerings-Roed

At du udgyde vil all Landets Siæle-Blod.

Er det Politicus som Kongen underminer?

Er der Eedsvoren Mand, som strækker Dødens

Liner

5

Og falske Strikker for vort kiere Føde-Land?

Som du forraadde vil og sætte udi Brand.

Guld-Kronen vilde du fra Herrens Salved røve, Med Hierte-Sorg og Kors du vilde ham bedrøve,

Som havde sat oppaa dit Hoved Ærens-Krands,

At Lykken gik for dig i idel Springe-Dantz.

Hvi saae du ikke paa den Guldbrodeerte

Stierne.

Hvis Straaler skulde sig udskyde nær og fierne, Den Ærens Fixe-Stiern er bleven en

Planet

Og et Comete-Riis, som alle nu har seet.

Dog den retfærdig Soel og Jacobs lyse

Stierne,

Som groer i Kongens Siæl, ret som en Hvede-Kierne,

Og blinker for vor Land, den har og blottet dig

Og aabenbaret for vor Konge ald din

Svig.

6

Det Babels Hore-Pak har blottet sine Flige, Og Landets ægte Børn udaf hans Svig kan

sige:

Han er en Pharisæer, anstrøgen kalket

Grav,

Og ret en Præsident udi Forræders Lav.

Du som en Løve burde om Kongens Stoel at

stande,

Du burde holde Vagt om Kongens Arve-Lande;

Men med din Snabel du vild styrte Kongens Stoel,

Du vildet slukket ud vor Riges Glædes-Soel.

O daarlig, daarlig Sind! o uforskammet

Trækker,

Som sig til Kongens Død og Lands Ulykke

rækker.

O du ærgierrig Blæst! o Stoltheds Hvirvelvind,

Som kan de vise Mænd formumme, gjøre blind.

Du vidste vel at Gud sin Salved' ret omskandser,

Omskiøndt Forræders Piil og Kugler stundum dantser

7

Om Kongens Muur og Vold, den Engle

Hoved-Vagt,

Ey Slummer en Menut, men går paa

Kongen Agt.

Mens naadig Konge! Tænk dog ikke at vi alle Af Arons Stamme skal forrædisk fra dig falde,

Lad være Judas er iblant Apostel-Flok,

Vi andre Levi Børn tro-svoren findes

nok.

Saa kommer, kommer frem med Digtekunst

og Fiedre,

Dog ey med Riim og Roes den Anti-Christ at

hædre;

Men ridser hannem ud i ævig Sted og

Staal,

Og viser ham hvorvidt sig strækker Lykkens Maal.

Saa er nu Babylon, den store Hore falden,

Som var ved Lykkens Haand paa Ærens Field

opkalden,

Mirakel-viis opsat, han stod paa Lykkens

Od;

Men Trillet hastig ned af Lykkens snuble-Klod.

8

Seer Eder her i Speyl i ægte Adels-Helte. I, som skal Trængsel-Steen fra fattig Hierte
velte,

Udrekker Eders Haand til de mest trængende,

De Øyne vende sig til hver forventende.

Vor milde Konges Siæl Gud stedse selv regiere,

At om der er igien en Naades Levning meere, Da mit i Verdens Ild maae sees en

Naade-Gnist;

Thi det er Guds Maneer formedelst Jesum

Christ.

1

**Poetische Gedanken
über
der Höllen "Macht,
in welket
Graf © mtenfee**

Geherrscht, und ferner Herrschen wollte

wie auch

Ueber den Nichtigen Lügen Grund der Tohren Die da Sprechen, es ist kein Gott

Kopenhagen, 1772.

Cedruckt und zu bekommen bey August Friderich Stem wohnhaft in der Schiedenstraße in Ns.. 171

2

3

£)

Wunder Schicksal unsre Zeit,

Daß hat der Abgrund dargeleget;

Als seine Ausbruth war bereit Waß Sie im falschen Herzen heget, Durch Mord und Dampf zu 1 Gren aus Am Reich, und unsers Königshaus,

O unerhörte Grausamkeiten Die Allmacht setzte ihr das Ziel, Daß Sie in ihr Gerichte fiel Seht dieses ist ein Fall, Gottes Vergessener

Leuten.

X - 0

4

Abgrund aller Boßheits Macht,

Voll Grimm und ewiger Finsternissen,

Du nahnst die Zeit recht wohl in acht Und wolltest dich mit Macht ergiessen, Mit der vergifteten Wohlust Fluth,

Du Todtes Meer und Höllen Bruch,

Du thatest schon vollauf Einschenken Den Nectar süßer Wohlust-Wetn Stats Zucker thats du Gift darein Das nie ein Hertz daran, ohn Abscheu kan

Gedenken.

SS WFE

Abgrund du warst recht bedacht, Mit finstern Kräften einzudringen

Du brauchtest deine schlaue Macht, Die Ehr und Tugend zu verschlingen Die Gottes-Furcht und Ehrbarkeit,

Die Wahrheit und die Redlichkeit Die sollen nun von hinnen weichen Hier sollt nun sein ein Sodoma Und ein Verdammtes Gomora,

Als dik bestätigen mit Ernst der Wahrheit

Zeugen.

5

7u Höllen Macht Erwehltest dir,

Ein Glied, das echt von dir Gebohren, Er trug dein Orden-Band zur Zier Als der dir Eyd und Treu geschworen; Das Er bereit mit aller Macht Wie ers in seinen Sinn bedacht

Dein. Reich recht mächtig wolt auf YA

Und seine Wege Laufs und Bahn Mit fleiß dahin zuschlagen an Daß Königs-Haus und Gottes Ehr gans zu vernichten.

^hr Edlen Zeugen gönnet mir Auf diese weiß mich aus zu drücken,

Es war ein Kühner Held allster Der sich nun muß im Staube büken, Weil Ihm beliebt der Traber-fraß Als das verruchte Sünden Aab,

Drum that sein ganzes Leben stinken Und wer sich selbst Schaden zu fügt Ist billig ein Ers Bößewicht Und muß wie Er, mit Schreck und Spott ins Unglück finden,

Jr Der

6

^er Abgrund hat Ihm ausgespeyt Der Hochmuths Geist hieher geführt Er ist sein rechtes Contrafaye Mit Laster Larwen ausstafirek Das Maaß der Sünden war nun voll Drum geths nun, wie es gehen soll

Die Langmuth wollt Ihm nicht mehr dulden,

Es hieß, hau ab den büßen Baum Hinweg mit dieser Boßheits Schaum,

Er soll dem Richter Rechnung thun vor seine Schulden.

HF& H

AR rate nun, Ö Struensee,

Wo sind nun deine Hohe Würden

Sie haben Dir ein bitters Weh, Mit Millionen Centners Bürden; Auf dein, verwegnes Herz gelegt Weil du deß Höchsten Zorn erregt

Der Dich als seinem Feind betrachtet Weil Du sein Wort und Weg verachtet, Drum ist die Rache auf gewacht Und geht Dir wie es solchen geht, der

Gott verachtet. Ein

7

& L L

Ein Wirbel-Wind erhöbe dich,

Den IAA Stol, Hochmuth, erreget, Du Meisterst es recht wunderlich Als der Eyd, Treu, Ehr, von sich leget, Ein Schänder der Religion Des Satanas leibeigener Sohn,

Drum thate Dich der Höchste stürzen Weil Du Ihm aus den Augen setzt Und tein Gewissen frech verletzt Wie solches alle thun, die Gottes Ehr

verkürzen.

M L M

Erkenne nun o Struensee,

Das Gott dein Richter ist auf Erden,

Und nichts von ongesahr gesch, Wie die Frey GeisterTraumer werden. Die träumen thun, es sei kein Gott;

Es Hab mit Ewig keine Noch,

Ein Tohr wer dieses nicht kan sehen Das seine Richters Allmachts Hand, Dich hat gelegt in dieses Band Der nie ein Majestæts, Verleugner kan

entgehen.

8

JZ hr Traumer zeigt an den Grund Waß sind doch die beweg Ur-jachen

Das ihr vom Anfang, bis zur Stund Euch thut, zu solchen Tohren machen, Den so nennt Euch des Herren Mund, Gesichts nur frey, und thut es kund

Das Euer zur Sünd entbrannte Herzen, Der Grund und auch die Urjäch seyn Daß Ihr, Ihr Thoren ins Gemein,

Euer ewiges Heil Tyrannisch thut vers

schertzcu. *

Web hin du Blinder Atheist,

Und frag in diesem Fall die Juden,

Ob nicht ein wahrer Gott zu ist DeS strängen Zorn Sie auf sich luden Der Sie hat aus Egypten Land Hinaus geführt mit starker Hand

Geh hin, sie werden Dir es sagen, Das ihr begangne Sund Schuld ist Das Sie in solcher langen frist Seinen gerechten Zorn, biß heut noch

müssen tragen.

9

A A A

Kaust du wohl ohne Brillen sehen,

Ist das nicht Höllische Blindheit Was so merkwürdig ist geschehen Und aller Welt vor Augen liegt Sieht ein Naturaliste nicht.

Der aus Spinoza Schul geboren Der sich dem Vieh gleich acht und schätzt

Und sich in Thieren-Lust ergeht Die Er zu seinem Schatz, und Himmelreich erkohren.

A " MW

CON

träumender Naturalist In deinem Grundloß falschen Gründen O Rasend blinder Atheist ub schnöder Liebe zu den Sünden Verneinst Du einen wahren Gott Und achts sein Wort für Tand und Spott Nur bloß um deiner Wollufts Lüften

Die schützt Du für dein Paradies Um ihrer schändlichen genieß Thust du dein Leib und Seest als ein Tyrann verwüsten.

NS W°

i

/

10

r

<*vDo 6lei6t dein Sterblicher Geist,

Er Hut verschwinden gleich den Dünsten; Wie es nach deinen Traumen Heist Und nach der Höllen Zauber-Künsten Die Du für deine Weißheit achtetest Die Höll und Himmel Kühn verlachst,

Du solst ein anders inne werden. Wenn dir der Lebens - Faden bricht, Und dich des Todes-Stachel sticht Wenn du dein Himmelreich, zurüke last

auf Erden.

åk m, åik

hilft alsdenn die Traumer Kunst, Das du daß Zeugniß thut ersticken

Durch Lügen Hafen Höllen - Dunst Das GottesGeist ins Hertz taht drüken Das'uns bey allem unfarm Thun, Beschuldigst oder thut beruh«,

Zillf baß was Künftig wird geschehen Tem Gott das Böße richten wird, Weh dem der sich hierinnen irrt Wenn alles Fleisch dereinst, vom Tod wird

aufstehen.

11

LE

q\ '

^-er Irrthum der Vernunft ist groß,

Ohn Göttlich Licht gleicht Sie den Blinden, Sie liegr der Finsterniß im Schooß Sie kan Gott weder sehen noch finden Wilst du nicht von der Sund abstehn,

Und in die Neugeburth ein gehn

So wirst du Ewig Gott nicht sehen Du wirst mit der verdammten Mott-Ewig suhlen es ist ein Gott Wenn sein Zorn, und Straffgericht, über dich ergehen.

e NE

?aß merk dir woll du Freer Geist,

Der du der Thieren Tod wilst Sterben, Und dich hierinnen Glücklich Preist, Weil nach dem Tode nichts zu Erben, Besinne dich Thörichkes Mund,

Bewurrdre deinen Falschen Grund,

Darauf du -deinen Trost thust gründen,

Es wird ja ewig Schade sein,

Du büsest Leib und Seele ein Wo wilt Du einen andern Leib, und Seele

finden.

Q

12

O

Mensch erweg die kurtze Zeit,

Sey 'nicht so rasend und vermögen Bedenck die lange Ewigkeit Die Zeit ist bald dahin geflogen Die Ewigkeit die hat kein Ziel Sie treibt fort, vor fort ihr Spiel

Sie soll dir deinen Lohn dort geben Drum fürchte Gott, und sein Gericht Himmel und Höll ist kein Gedicht O daß dir dieses stets, möcht: vor den Augen schweben.

UN hat man dich o Struensee, Betracht in deinen Laster Stande,

Und wie du fikk in deinem Weh Geplagt, Genagt von deinem Bande Wie gehts denn nun in diesem Stand O wind dich auß der Höllen Band,

Fürwahr Du must zu Christo eilen But ihm um ein zerknirschtes Hertz Um Buß und Glauben Reu und Schmerz Für wahr, Er ist der Mann der dich kan gründlich heilen

r>

13

Bekenn die Menge deiner Sünden

Und thue rechtschafne Herzens Buß, Fürwahr, du wirst Genade finden, Er will den Tod des Sünders nicht Thu du nur selber diese Pflicht

Er wird sich gnädig zu dir wenden In seinem Sohne Iesus Christ Der auch für Dich gestorben¹ ist Wie dieses Gottes Mund bezeugt an allen

Enden.

L SS L=

-O möchte meines Wunsches Tohn, Hindurch in deinen Kerker dringen,

Und Du wie der Verlohrne Sohn MögstGolt ein solchBekantniß bringen. Wie wohl mögt dir gerathen seyn,

Du würdest von der Höllen-Pein,

Und von des Ewigen Todes Nagen Durch Christi Tod befreyet sehn Mit den Seeligen ins gemein Ein unvergängliches Reich, zur Beute davon tragen.

■1

?|!

WM

14

15

16

1

Fandens Fortvivlelse over sit Riges Forstyrrelse Den 17 Januarii.

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt hos Lars Nielsen Svare.

2

3

Fordømte Aanders Flok, jeg har udi min Bolig Smaae, store Dievle, som beherskes af mig trolig,
Fremkommer, hører, jeg jêr Nyt fortælle vil, Skiønt jeg fortvivlet er, jeg tie kan ei still'

Et mægtig Skaar er skeet, udi mit store Rige, Til eder kan jeg ei det nok udførlig sige,

Just til vor fælles Sorg et mægtig Tab er skeet, I lang Tid haver jeg ei nu dets Lige seet.

4

En Potentat jeg jnst fra Thronen vilde rive, Hans Souveraine Magt jeg tænkte bort at give Til andre, som for
mig høist vare elskede, De skulde ved hans Fald see sig forhøyede.

Dêr Anslag ved min Magt var troligen mineret, Jeg Krudt og Kugler gav, de skulde ruineret Alt det, som vilde
dem et Indpas giøre, men See just en Raades Regn kom ned fra Himmelen,

Som gjorde Kruddet vaadt, det meer ei fænge kunde, Jeg vilde tørre det, men det hialp ingenlunde.
Forskandsningen nu er reent bleven ødelagt,

Og alle i Arrest med et er bleven bragt.

Dêr Magt borttaget er, de øver den ei mere, En Souveraine Magt vil over dem regiere,

Som selv bestyret er af Himlens høye Raad; Det kan ei andet, end bevæge mig til Graad.

Fra visse havde jeg Andseelse borttaget, Frimodig havde de med mine Fiedre pralet,

Til egen Fordeel de med dennem prunkede, Men fra en ønsked Spids blev de nedsiunkede.

5

Et Blodbad hadde jeg i Sinde at anrette,

For at forhindre dem, som vilde sig modsætte, Imod min elskte Magt, men see det gik ei an, Vor Helved-Magt
kan ei mod Himlens holde Stand.

Et prægtigt Traktement jeg tænkte at anrette,

Og Retter gladefuld for eder at fremsætte,

Just for mit Rigets Vel, og dets Formerelse, Men jeg mig denne Gang maae det berøvet see.

Dog jeg har Haab endnu, skiønt de er bleven Fanger, Skiønt de lit borte blir, jeg dennen; dog erlanger, Men om de vender om med ret Fortrydelse, Anraaber Hielp, de mig da blir berøvede.

Men Himmelen endnu ei hører deres Klage,

Som de fremkommer med i deres Jammers Dage, Da den af Trældoms Frygt af dem frembringet er, Ja Himlen kiender og enhver af dem især.

Jeg tænkte: Jeg nu ret vil dette Aar begynde,

Som skedte, naar kuns hver fornøyet vilde synde; Naar Sæden blev kun qvalt, som skulde give Dyd, Da kunde jeg mig med mit Rige ønske Fryd.

6

Forgieves Stænderne jeg søgte at forgifte,

Just ved Ueenighed imellem dem at stifte,

Endeel forgiftet blev, men alle ei den Skaal! Drak ud, jeg skienkede med et oprigtig Maal.

Før jeg vel ønskede selv Kirker at adsplitte Ved nye Uordener blant dennem at ophitte,

I Norden, det slog Feil, nu Himlen Dannemark Beskytter, da den sig antager dens Monark.

Krigs-Officererne jeg vilde selv indbilde,

At dem ei nogen Ting saa ilde klæde vilde.

Som kierligst at omgaaes med Underhavende, Tyrannist skulde de sig commenderend' see.

En Deel, som Riget, Land og Kongen tiende trolig, Det var ei min Profit, de skulde leve rolig,

De blev aftakkede, hver søgte hiem til sit,

Dêr Bortgang havde snart mig profiteret lit.

7

Utroskab havde jeg i alle Stænder plantet,

Og Venner havde jeg, som dagligdags den vandet, Enhver paa sin Maneer, men den nedtrykket blev I første Maaned, da den Syttende man skrev.

Til al Ulykke hør! en Mængde sammenskriger Et Vivat, som ei got i mine Ørne stiger,

I vor Regiering er der Skade skeet derved,

Vi vore Mægtige maae see i Uselhed.

Just ved den Fattigdom, som herskte allevegne, Selv Dyden skulde nu for Lasterne nedsegne,

Og mod der's Overmagt ei mere holde Stand, Men det forhindret blev, jeg det ei endre kan.

Et Huus jeg tænkede for mange at opbygge,

Hvor i Fornøyer de kunde leve trygge.

Men see! det just med Magt nu alt nedrevet er, Og flere har med det selv prøvet Lidelser.

Jeg er ei mere vis paa Seyeren at nyde,

Hvorover jeg tilforn mig havde villet fryde,

I Christians Lande jeg den ægte Dyb nu seer

Fremskinne, hvoraf jeg mit Gode spaer ei meer.

8

Hvad er dog Helveds Magt, naar Himlens vil regiere? Hiins Bolig øde bli'r, naar dennes vil florere,

Vi selv maae det tilstaae; den Syttende, en Dag, Af første Maaned just beviser denne Sag.

Da just en Dievle Flok sig havde sammenrottet,

Der's Anslag dievelsk var, blev derfor og bespottet, Dem, som reen Kierlighed for Gud og Kongen bær, Ei selv adsplitte kan den hele Helveds Hær. Kom Helved med din Magt, at spred din Ild og Flamer,

Det os ei Skade gjør; thi Herren os annammer. Et evigt Forsyn har beskyttet os endnu,

Vor Gud ved Christians Haand har kommet

os ihu.

1

Poetiske Tanker om Forræderne. Af Philopatreias Junior.

**Kjøbenhavn. Trykt og findes tilkiøbs hos A. F.
Stein, boende i Skidenstrædet i No. 171.**

2

Lad Ondskabs Øgle-Tand og Basiliskers Tunge

En ærlig Patriot med Drage-Mund udsiunge,

Stik Junior Philopatreias udi Muld,

Han bliver Danner-Kong' og Tvilling-Riget huld.

Lad dem begrave ham, lad ham opstande

siden,

Stræb kuns at gjøre ham i Verdens Øine

liden,

Lee af hans Ortograf, hans Stylere og

Pen;

Naar andre bliver hengt er han en Landets Ven.

3

Og du, Forhærdede! som skar et Svine-Hoved,

Paa dit det Øgleskrift, og sagde, da jeg

soved

Et Firebeens-Insect, en Spyeflu', Ædderkop,

Sig listet sagte ind udi min Siel og Krop.

O Krabben-Eiland! hvor maae jeg for dig

ei lide;

Men nok om dette. See om samme noget

siden

I Bogen som jeg skrev i Kollekolle Bye, Hvoraf gik siden en saa Pokkers Rov og

Rye.

Min Rokkelor endnu, trods Ondskabs hæse

Tunge,

Min galonerte Hat, jeg gjerne vil udpunge, Naar det gaaer Landet vel og aarves drabelig.

O patefis Homa! vær os miskundelig.

4

Hvor har min Naboe ei mig arme Mand beklirket,

At jeg en Høne med 6 Kyllinger bortstikket, Som hørte samme til. Gid Landets

Fiender

Maae steges, brændes og enhver af dem især.

Du fæle Formand før en mægtig Mand og

Greve,

Hvor maae du ikke for min Pen og Stylen

bæve

Jeg saae dig nok da du opkneisede i Skye, En Mand som du, ei var i Patifici Bye.

Vort kiekke Danske Sprog, som findes i Old-Sager,

Din sorte tydske Siæl, ei smager og behager! Hvad, Hunsvot! talte ei Saxo Gramaticu!

Vort Danske Sprog, mon han var ei saa god som du.

5

Og Arid Hvidtfelt! en af Daner Kongens-Jarle En Peder Syv! til med en Hoben saadan

Karle

Tvi dig, du Belsebub, og tydske Ragerist,

I Helvede du blir' vist nok en Organist.

Gid Torsk og Krabber af dit Græve-Kiød

sig mætte,

Men hvem skal Fiskerie i Kattegat oprette,

Naar Hamborg Fisker Torsk, Klip-tør-

og Lude Fisk,

Da har ei Danske Mænd det ringest paa

sin Disk. Men du, din Satans Brand, som vilde Slottet brænde, Og Borgere og Huus, med Bye og Kone
skiænde, Jo, fikst du Pæren? staaer vort Bye ei nu i Brand, Amager Steen-Kull os til visse give kand.

6

5 Naar man kuns søgte dem, de vist nok skulde

findes,

Med-Borgere! i jer om mit Project vel

mindes,

Vaag op, og grav intil i engang finder dem, Saa spares Brænde i vort Danske Huus
og Hiem.

Den Norske Kongens Vagt, i ey ferdrage

kunde,

I frygtede for dem, i Bullenbider Hunde! Slaa Hundene ihiel, naar vi ei have

Brød,

Og dyrk kuns Hederne, saa mangles ikke

Grød.

Skal Øster-Søen os vort Korn altid

skikke,

Paa Søen voxer Korn men vi kand dette

ikke

Faa til at voxer i et frugtbar Gosen-Land, Hvor meget føres ind som ey er contraband.

7

See kuns til Tydskland, hvor de Agerdyrkning fremme,

Gid Tyrk og Tyskerne kun vilde blive

hiemme,

Da havde vi ei seet en Hob Forrædere,

Og vores Jydske Flesks og Korns

Opædere.

Hør du, forhærdede Beelsebub Fuksvantzer!

Vi efter Piben din nu ikke mere danse,

Har du læst Knytlinge og Olde- Sagerne,

Og dog vil du, din Hæst! regiære Rigerne.

Med rette burde du paa Stadens Gader

kiøre,

Paa Vognen, som sig lar, om Natt-Tider høre,

Men Mæster Mikels Pidsk burd' i din Nakke staae,

Hver ærlig Patriot, din Næse pisse

paa.

8

Derefter skulle du til Pris for Mængden

gives,

Jeg om din Foerværks-Pels skull' tapperligen

rives

Thi min graa Raakkelor en fordom trofast

Ven,

Af den er ikke knapt et stykke meer igien.

Man ikke mere kand paa gamle Venner

stole,

Saa gaaer det og med min din brune klædes

Kiole,

Jeg kiøbte den for Guld i Patefici Land Paa den Tid bar din Pelds ei mod min Kiole Vand.

Men, hvorfor skal vi Pelds og Foerverk lade

komme,

Fra Moscoviters Land, det baader ei vor

Lomme,

Har vi i Danemark ei Hunde, katte, Muus, Naar din Forræder! har paa Ryggen Lopper, Luus.

9

See til din Yndlings-Huss, som var paa

Øster-Gade,

Søg om du finder Kar, Bord, Benke, Caklovn,

Fade,

Mig og hver Patriot, man fyrig saae den Nat,

Skiøndt andre røved bort min galonerte Hat.

Det skulle et Serail for dig og dine blive, Man skulle Udenlands Lyst-Møerne forskrive,

Tvi dig, for Patriot! har vi ey Landets

Børn,

Som sukke efter Brød, som efter Rov en

Ørn,

Bort med det gustne Tøy! med Fransk Fines

og Knepper,

Som bugt med Bagen slaar, som vrikker, vrier, stripper,

Jo fremmed smager bæst, altid i vores Land Jeg nu som stor Scribent, gik før som Stevnings-Mand.

10

Men hvad er Stevning nu imod Kong Walmors Tider,

Man seer Grønskillinger paa Dommer-Sædet

sidder,

En ærlig Tingstud en Haarkløver, Rabulist, For uden mig, jeg troe i Riget ei er

vist.

Dog hialp du ikke mig, men jeg et Puds dig

spilte,

Den Dag du Danner Kong ved en stegt Oxe

skilte,

Da 4 Dalers Øl med Blanding udaf

Rom,

I de forvildede Matrosers Mave kom.

Da listed jeg mig ind i en Matrose Kiøle, Aad Oxe Steg og drak saa mange fulde

Skaale

Det var dog vel betænkt, man ei fik Brændeviin,

Man sparer Kornet, naar man fører Rommen ind.

11

Men hvorføre med Flæsk med Kiød med Kaal

og Erter,

Lad du din Granader i dyre Tid beværte, Hvi gav du ei hver Mand sin gode Pegel

Rom,

Du svarer ei et Ord men er nu Mopen

Stom.

Til Harmen for din Siel jeg maa dig noget

sige:

Hvad jeg erobrede i Stormens fæle Krige, Jeg mig bemægtede Fynsk Jochums sorte

Vest,

Skiønt at han heslig svor, som noget bagbent

Best.

Jeg fik Knapmagerens den gode gamle

Krykke,

Af Gergels Buxer kun et ganske lidet

Stykke,

Hos Garder Møller jeg hans Støvler fangede,

Som paa Pomad-Cantor jeg zirlig

smørede.

12

11

Hvi bruger man ei Tran naar en Paryk skal

smøres,

Det skønne Grise-Fit ei dertil burde røres, Men apropo Paryk, jeg Kløver-Bondes

fik,

Som heele Natten med sin Skaldet Pande gik.

Fra Stine Pies jeg tog, en Hæst, hvorpaa

jeg rider,

Bort til Vestindien, og lader Hver Mand

vide;

At Greven og Hans Pak var heel forrædelig,

Og at i Stormen jeg mig viste Tapperlig.

Men før jeg reyser bort, jeg et Project vil

giøre,

De Huusvild Jomfruer med mig fra Staden føre,

Til de 7 Øer, sorm har ikke noget Navn, Der Mamissellerne skal vist nok giøre

Gavn.

13

Der plante ville jeg de nær forvisued Roser, Jeg pukker Snupperter, ja Pokker og Fransøser; Colombus
Kammerat dem fra Vestindien,

Hid bragte, nu skal de den samme Vei

igien.

Hvi tog han ikke af de andre Landets

Vahrer,

Af Cochenille, Kom som nydes uden Fare,

Men Cochenillen er, nu ei saa god som før

Vil du mig ikke troe, Forræder! andre spør.

Til Trods for dig jeg skal en Older-Fader

være,

For denne Flok. Mit Navn skal de 7 Øer bære;

Men hør Hr. Lucifer, mon ei dit Hexerie,

Gav os den dyre Tid, Vi er endnu ei

frie.

14

Naar har man hørt, at Smør has kostet 20 Skilling, Kand nogen kaste da, et Stykke i sin Velling, Nu har jeg noget sagt, til dig som ei er

got,

Det bliver dig vist til en ævig Væe og Spot.

Jeg ikke glemme maa den Dievels Brand!

og Broder,

Som førte nu til os, de mange Franske

Moder,

Music, Dands, Koglerie, ja og Spektakeler,

Hvi, førte ikke han i Brug Kartoffeler.

Den Rod fortierer Guld, man Brød deraf

kan Bage,

Saa høres ikke meer de Armes Ach og Klage, Men hør kronskalled Falk! du Rovfugl, Ugle, Ørn,

Som skyde Kugler vil paa Landets egne

Børn.

15

O fæle Falk! men skal vi altid hente Falke, Fra Island, naar der er i Siælland nok af Alke,

Mon Danske Alker er dog ei saa god

som dem,

Men vi foragter alt udi vort eget Hiem.

Vor brave Borger Børn, Soldater skulle

være,

Som maa sig kymmerlig i dyre Tider nære. De tapper Brændeviin, Øl, Rom og sælger Flesk,

Er disse skabte til at være din Skovist

Hvor kiække fuld af Mod og Patriotisk

Brynde,

De sig med Hurra Skrig, til Slottet monne

skynde,

Da Struds og Falken med det øvrig Øgle

Pak!

I Citadellets Hull udskønned Jammers Ak.

16

Nei Stadens Borgere de taaler ingen Spøgen De aldrig bange var for Kugler, Krud og Røgen

Hvad har hver Mand ei 12 Patroner skarpelig,

Tro ey med Ærter Graa at de vil skyde dig.

Tro ei Geverene er gamle Nøgle Børser Tro ei med Havre-Meel det lade deres Mørser,

Troe ei en Osteskorpe er deres Flintesten,

Hvor længe blir det før vi faar Tilførselen.

Af Erter Ost og Flesk til vores arme Dressel, Nu sidder du din Hund! saa fuld af Skræk

og Redsel,

Sid der til ævig Tid med Doctor Brant

og Bror!

Gid intet fattes maa i Kongens Fade Bur.

1

**Den i kort Tid ophøede, men ligesaa hastig
nedstødte store Nordiske Tyv eller Struensees
rette og sande Caracteer. Forfattet af En
Jammerlig Skribent.**

**Kiøbenhavn 1772, trykt hos Joh. Rud. Thiele,
boende i store Helliggeiststræde.**

2

3

Mandrin en stor Tyv var Cartousche

dog en større;

Men Struense han dem vist begge overgaar.

Blant Tyve-Tallet han den største bør at

være,

Da det han stiaalet har ey at vurdere

staaer.

4

Den største Skat der var i heele Nordens

Rige

Han med Behændighed har stiaalet hen til

sig,

Han er et Vunder-Verk det vist enhver maa

sige-

Da Verden viser knap een til, som ham er
liig.
Han stial, (o fæle Tyv!) vor gode Konges
Hierte,
Og Hendes ligesaa, som Kongen elskte
mest;
Ved dette Tyverie han gjorde os en Smerte,
Just da for Kongen vi os glædte allerbest.
Ja meer mod Himlen selv han Tyverie har
øvet;
Den Allerhøyeste han selv har røvet
fra;
Ham selv, som skabte ham, og os, og hver
af Støvet,
Hans Gierninger han saae, og nægtet ham
endda.

5

Ach, grumme Tyverie! Hvor kunde nogen
tænke,
At iblant Mennesker slig Nedrige var
til?
Og hvor hvor smeede man i Verden vel en
Lænke,
Som man ey alt for læt for hannem agte vil.
Man Norden saae forsagt, hver Mand man
hørte klage,
Saa længe denne Mand paa Lykkens Sæde var;
Man ængstedes, og Skræk man følte alle
Dage,
Og for en blodig Striid en grusom Frygt
man bar.
Man saae Fritænkere til Ærens Spidse
komme,
Og Redelighed stod, som bag et Dække
giemt.
Den som kun tænkte ret var værd de værste

Domme,

Og for Forrædere kun Lykken var bestemt.

6

Men Bladet vendtes om, Forræderen nedfalder,

Hans Throne borte blev hans, Magt ey

gielder meer;

Hans største Herlighed et Fængsel man nu

kalder,

Og mindste Knæfald ey for hannem meere skeer.

Saa see Fritænker nu en Almagt har os

styret,

Og troe i Lænker nu, at der en Gud er

til

De Kugler, som du har mod os saa tit udfyret:

De fra en større Magt dig selv nu ramme

vil.

Den Gud vi troer paa, har reddet os af

Snaren,

Som Helvede og du, og Diævel spændte

ud;

Vi er undløben, men nu er du selv i Faren,

Og Straf er dig bestæmt af Evighed og Gud.

7

Nu styres Lander af sin egen Ægte-Fa der,

Af ham, som Herren selv til Konge sat for

os:

Paa Hannem Norden sig næst Gud med Haab

forlader,

At Hans Regjering skal Ham give største

Roes.

Gud spare Ham ikkun i Mange Aar i

Live!

Og lad Ham nyde Fred og Roe i Rigerne;

Gud lad Forrædere fra Ham langt borte

blive! Da Nordens Glæde vi i Christian skal see.

8

**Udfald
af
Maanen
ved
Grev de Rævs**

Indfald

udi

Muusehullet.

Med Devise:

Den drukner ikke, som hænges skal.

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt og findes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet i No. 171.

2

Til Læseren.

Engellænderne, som indbilder sig at have Nøglen til alle Hemmeligheder, anviser de Fordømte Soelen til deres Piinestæd; men derimod bestemmer de Maanen til de Saliges Boeliger. Dr. Swinden har søgt at bevise, at Helvede findes i Soelen, i et eget Skrift; hvoraf Mr. Bion har givet os en fransk Oversættelse: Recheri ches sur la Nature du Feu de l'Enfer & du

lieu, ou il est situé; og en anden ubekjendt Forfatter i et Skrift, som af det Engelske var oversat paa Fransk de la Felicité de la Vie à venir. Den gunstige Læsere skulde snart tænke, at jeg havde Omgang med

3

disse Aander; men det er en bekjendt Sag, at siden Phaeton fik Tilladelse at kjøre Soelens Vogn, har Vulcanus tilligemed alle Cycloper bestandig arbeydet paa den; men endnu er den ikke, uagtet al guddommelig Møye, bragt i brugbar Stand: Disse Aander hjælper mig altsaa intet; thi paa hvad Maade skulde jeg komme til dem, de kunde ikke afhente mig udi deres forgyldte Vogn. De andre Færgemænd ved de andre Planeter torde ikke heller vove at giøre Charon Indfald udi sit Embede. Hvad de salige Aander i Maanen angaaer, tør vi ikke heller ønske os nogen Trøst af disse; o! at Vu-ti hiin Chinesiske Konge havde opbyggt sit Taarn til Maanen; hans Længsel efter hans deylige Maitresse havde forsvunden, og vi havde og tiere nydt disse Saliges Nærværelse; nu derimod maae vi overlade den vidtberømte Svedenborg den store Lykke og udødelige Ære, hvor han gaaer og staaer, at omringes af Aander og at tale med Afsieledede; men en Plan saa stor som heele China matte være til Grundvold for dette Taarn, han nødtes derfor til at afstaae fra sit Indfald. Hvem tør vel efter ham vove paa slige Bygninger? Paa hvad Maade kunde jeg da haabe at komme til disse salige Aander? det var jo plat umueligt for Dødelige. Men for at betage Læsere al Mistanke, skal jeg anføre den underlige Hændelse, ved hvilken jeg fik dette Skrift udi Hænder. Enhver ærlig Jyde og Jøde, ja endog mange af de saa kaldte rafinerte Kiøbenhavnere, seer jo hver Aften en Mand udi Maanen med

en Kaalstok udi Armen. Jeg har aldrig haft den Lykke at opdage ham; men en vis Madame forsikrede mig om dets

4

Sandhed. I Regarde af hende, maae jeg troe det for det, som det er. Det er just ikke umueligt, da der er Indbyggere udi Maanen; men det er noget besværligt, synes mig, Aar ud og Aar ind at staae der bestandig, og give frie Audience. Denne Mand er Gærtner og Postmester udi Maanen. Naar noget synes af den Vigtighed, at det fortienner de andre Planeters Indbyggers Opmærksomhed, sender han strax en Postkarl med et Blik-Luft-Skib igiennem den tynde Himmel-Luft. Denne Mand skulde seile efter Ordree ned til Jorden, og lade dette Skrift trykke paa de andre Indbyggers Risico; men kort at fortælle: han leed Skibbrud, og faldt ned ved Siden af mit Apartement, hvor jeg sad midt i denne Forretning, og trykkede af alle Kræfter. Den gunstige Læser kan let forestille sig, hvilken Forandring denne Besøgelse har gjort hos Mig. Jeg løb ud med Buxerne om Hælene og Skiorten udi Hænderne, og vilde see hvad det var for en Allarm: jeg saae da en Mand liig en Abekat, og et rundt Legeme, som han kalder sit Luft-Skib; men det var meget beskadiget. Jeg spurgte strax om hans Metie, hvorledes han var kommen her, hvorfra han var kommen, og hvorhen Rejsen skulde gielde? Han svarede: han var kommen fra Maanen og skulde herved med dette Skrift, og lade det trykke paa de andre Indvaaneres Bekostning; Jeg er ellers Postmesterens Postkarl udi Maanen. Jeg hialp ham da hans Skib tilrette, og gav ham noget Mad med sig; til Belønning, overleverte han mig dette Skrift, som jeg vil lade være den gunstige Læsere helliget til en Prøve paa Skribenternes høye

5

Tænkemaade udi Maanen. Tvivler ellers nogen meere paa, at der gives Indbyggere udi Maanen, behager de at adressere sig til mig underskrevne om 14 Dage, da han kommer herved med et nyt Manuscript; de skal see et øyensynligt Vidne, som skal bekræfte alt hvad jeg har sagt.

Autor.

Et Par Ord til Forfatteren

af den critiske Journal.

Ja Indbyggere udi Maanen har det Fortrin frem for dem paa Jorden, at intet, som skal skee paa Jorden, er skiult for deres Øyne, har de og forud seet, at der vilde udkomme en Critisk Journal over alle Skribentere udi denne Pressens gyldne Alder, og derfor bedet mig at indrykke følgende Brev:

Høytærede!

Vi har seet den Frihed, som De anmasser sig til at bedømme andre Skribentere. Pro Memoria Forfatteres Skiebne staaer afmalet for vore Øyne; den Haardhed, som følger Dem paa deres Critiske Rejse, setter alle Skribentere i Harnisk imod Dem, Vi formoder, at De med den samme Myndighed anseer dette ringe Skrift, dog kan De spare dem Umagen og Tiden. Denne nye Prøve falder ikke

6

under deres Betragtning. Vi er et frit Folk, der ligesaavel som Hollænderne tør vove at skrive Sandhed og udføre hvad de lyster; vi har ligesaavel Momus i vores Land som De; den Fornemmeste, som nok vil finde Dem, har approberet vores Skrift. Høystærede! kaster derfor et naadigt Øye paa vores Skrift, undtager det fra al Jaiennemheglelse, befrier det fra Deres critiske Øynes Opmærksomhed. Naar andre Forretninger paabyder Dem søvnesløse Nætter, fordrives vi til Belønning med vores Fakkels prægtige Skin Nattens Mørke og de omsværmende Furiers Plager.

Pas de andres Vegne

Hans Wurst.

7

1. Da Dyrenes Regent besøgte andre Riger,

Med Glæde han igien sin egen Grund bestiger. Nu høres fra hver Kant kuns idel Fryde-Raab, Nu spiller Glæden paa hver Tunge fuld af Haab.

2. Den heele Skovens Magt ved Hoffet sig indfinder, Man ey saa stor en Cuur hos Løven før sig minder. En Ræv til Audienz blandt andre meldte sig.

Ach! hvad var han dog ey hiin Michel-Ræv ret lig.

3. I Følge Pans Edict gik han med Luus i Rangen, Hvad Næringsvey angaaer, han Broder var til Fanden, Hiin gjør Profession af at besnære Kræe,

Men Mennesker besnæres kuns af dette Fæe.

8

4. Men som St... Ph... hans Rang var med Fæehunde,

I Kraft af Skovens Lov han bedre stige kunde,

Naar man hos Johan Fliid og Dygtighed kuns fandt, Men Johan Oxe var, at jeg skal sige fandt.

5. Jeg vil kuns et Beviis paa denne Sag anføre,

Som jeg i Forgaars fik af Madam Soe at høre; Men hvilket Tosse-Tøy! det ligner ret den Nar! Dog Fanden jo en Ræv for høylærdt agtet har.

6.

Til Galtens Bryllup man det Spørsmal forebringer: Hvad der var Aarsag til saa mange onde Qvinder? Een sagde eet, en anden andet bragde frem.

Nu Herr St... Ph... hvad synes da vel dem?

7. En Rytter til en Skov kom i de mørke Dage;

Men hører i en Hast et Skrig, en Jammer-Klage, Han løber til det Sted, hvorfra at Røsten kom, Han seer en Pige, som at Fanden kaster om.

8.

Den gode Rytter var ey nogen Pige-Hader,

Han Fanden ey opfyldt sin Villie tillader,

Han trækker Pallask ud, slaæer Fandens Hoved af; Men Pigens Hoved gaaer just med for samme Drav.

9.

Det smerter ham, hans Feyl han nu forbedre vilde; Men Fandens Hoved han ey godt fra Pigens skilte. Han sætter Fandens Hoved da paa Pigen fast, En fin! en Dievelind' saaes springe frem med hast.

9

10.

Nu nok en Ditto skal hertil med Messing-Skruer, Skiønt dette hører just dog til de sarte Fluor.

Det jo et Ordsprog er: To bedre er end een.

Spil op endnu engang, saa er jeg gandske reen.

11.

Engang en Kat Herr Ræv det Spørsmal just opsetter: Hvoraf det kommer sig, at Maanen har de Pletter, Hvorfor den nu er flad, nu som en Hvaffel rund, Nu ikke større end kan ligge i hans Mund?

12. De har vel seet den Mand med Saren udi Næven. Naar Maanen tørstig er, han ligner da ret Ræven.

Det er en Gartner, som da klipper Stykker hen, Hvormed han Stierne skal blanke op igien.

13.

Men Ræven nævnes dog til Medicus hos Løven, Faaer Løven Feber, da er Rævens Dumhed røben. Hver Ræv skal gaae i Rang med Asen fra den Tid, Hvem andet sige kan, end Lykken er ham blid?

14.

Ved Hoffet kommer han i største Gunst og Naade, Men troe mig, det er ey til Skovens sande Baade. En Gudsfor-gaaen Krop nu Lykkens Yndling er, Hvad Haab om Landets Vel biir nu tilbage her?

15.

Det seer kuns broget ud, naar Ulven bliver Hyrde, Han skiender, brænder, er sin egen Hiord til Byrde, Dem han beskytte skal, han først fortære bør, Hans egen Skabninger ham ikke hindre tør.

10

16.

Hans Løn, hans Pragt, hans Rang, hans Navn, hans Mod

strax stiger;

Han Fader, Venner og Bekiendtere ey lider.

Hans Sind er eene sænkt i Lasters Søle ned,

Af Gud, af Himmel og af Helved' han ey veed.

17.

Han Greve bliver, dog han Grevskab ey besidder,

Maaskee hans Grevskab dog i Solens Skygge ligger. Det søde Greve-Navn nu ikke sælsomt er;

Man Kiolen eyer knap, dog Herre-Ravn man bær.

18.

Han nu den største Magt i Skoven sig tilskriver,

Ey Løven meere nu hans Overherre bliver,

Han byder, setter ind, og setter af igien,

Nedriver, bygger op, dog er han Løvens Ven.

19.

En Abe falden var i Vand og drukne vilde,

Hielp Himmel! Morten, hielp nu før det er forsilde!

Men da han seer et Krat ved Havets Bredde staae, Tyds Guder! stille nu! selv Morten nok kan gaae.

20.

Men denne vinged' Ræv for nær mod Solen haster, Hans Vinger smelter hen; man ham i Hast nedkaster, Da han var kommen til sin Lykkes største Grad, Sig Maanens store Gud antager Skovens Sag.

21. Grev Ræv man strax derpaa til Musehullet fører, Der Muus og Rotter er, men ingen Greven rører Der siges Løven har en Kat til Greven sendt,

Som har den gode Ræv fra Odils Tider endt.

11

22

Han bliver ellers det paa prægtigste beværtet,

Skiønt den Forandring har nok Grevens Hierte smertet; Han drikker Caffé tidt, det Kaade tæres bør,

Det Hindring ellers nok i Grevens Andagt gjør.

23.

Den Dag kom endelig, at Ræven skal forhøres,

Han til den Ende skal nu frem for Retten føres;

Han kommer frem, man spørg; men faaer forkeerte Svar. Hvordan? jeg det ey veed - - jeg ey tilstæde var.

24.

Samvittigheden er hos mig vist ubeskadet,

Mit Futteral deri al Deel har eene taget;

Min Siel befriet er fra Lasters sorte Plet,

Kan de vel dømme mig til Straf med nogen Ret?

25.

Men kiere Michel, siig: hvor Sielen har sit Sæde?

I Hiertet Sielen er; der er al Grund til Glæde.

Velan! flaae Michel Ræv; men Hiertet vogtes bør, Hans reene Ræve-Siel jeg ikke skade tør.

26.

Saa døde Michel-Ræv, saa døde da den Greve,

En noget ærligt Dyr har ønsket ham at leve,

Han i sit Embede af Maanen hopper bort,

Har nogen Dandsere vel større Luftspring giort?

27. I Maanen ellers sig det Rygte stærk udbreder,

Jeg dog om nærmere Bekræftelse dem beder;

Der siges: at hos jer en saadan Greve er,

Som just Grev Ræv, der nu er rettet hos os her.

12

25.

Maaskee at denne Tyv er vaagnet op af Drømme, Jeg saae en anden om i Luften før at svømme.

Er han omskabt, han dog jo ret afbildet er,

Er det en anden, jeg en dobbelt Nytte seer.

1

**Forræderes rette Carachteer og værdige Straf,
Riimviis forestillet i Grev Struensees Eexempel.
af Jacobo Jacobi. D. S. C. St. M.**

Kiøbenhavn 1772,

**Trykt og findes tilkiøbs hos Johan Rudolph
Thiele boende i store Helliggieststræde.**

2
3

Greve Struensee! o den forhærdet Aand — Han lod sig ikke raade;

Hans uregierlig Hierte stoed Til Kongen at fordømme, —

Hans Glæde var i Prindsers Blod At bade sig og svømme;

Hans Rov- og Blod-Begierlighed — Var baade Hiord og Hyrde, —

Med skarpe Sverd at felde ned Og ynkelig at myrde: —

Hvad dansk af Stamme var og Navn,

Til Døden var opskreven: —

Ja end den mindste Boel og Stavn, — Forstyrret skulde bleven; —

Hvad han til slig een blodig Færd

Ey kunde selv udføre, —

Det vilde han ved andres Sværd,

Foruden Skaandsel gjøre.

O du forgiftig Landets Pest!

O Kongerigers Plage —

O Nordens alt for haarde Giest.

4

Hvo har til dig hørt Mage? Mon den barbarisk Atila Vel større Slag har slaget?

Mon og vel selv Caligula.

Af Sted har værre taget? Lycaon selv og Phinneus,

Dem vilde du gort gode, — Herodes og Antiochus, — Hos dig som Engle stoede O slemme dødsens Mand at du Af ingen dydig Qvinde, —

Har saadant diet, nok kiendes nu Men af een grum Løvinde.

Dig har et farlig Tiger Dyr,

Af Ungdom selv opammet: Du din fortredelig Natur, —

Af Dragen har annammet. — Den Marmor haarde Chaucasus, Sig blød mod dig kan siige; — Den brendende Wesuvius, — Din onskabs Brand maa vige. Ey noget Land og Sted tør dig For sin Affødning kiende. —

Den gandske Verden skammer sig, Og ynsker dig ond Ende. —

O Væ, os Arme dersom du Som var saa diævel blandet; Ja Diævel selv i Sind og Hu, Os havde overmandet, —

5

Os iisne maa vort Hierte-Blod,

Naar vi med Fliid udgrunde:

Den Undergang os forestoed,

Om du det drevet kunde. —

Her var paa livet selv undsagt Vor Gudhengivne Konning; —

Her var een onskabs Strikke lagt,

For JULIANE Dronning. —

De Scepter værdig Prindsers Rod Du vilde slet udslette Vor Konges elskte Venners Blod,

Din Grumhed skulde mættes. —

I Kongens Huus, jeg veed ey hvem,

Du vilde jo lagt øde, —

Du dem med os og os med dem Slet havde dømt til døde.

Ach! her man skulde seet, hvordan Carthago den antændtes,

Hvordan at Troja grebes an,

Og slet til Aske brændtes.

Her, her man skulde seet paa ny,

Jerusalem at ødes,

Samt de Bæoters skønne Bye,

At stormes og omstødes.

Det skarpe Sværd, den heede Brand Os skulde slet udtæret, —

Her, her i vores skønne Land Ret Babel skulde været Ja kortelig slet ingen kan

6

Den Tyranie beskrive,

Du mod vort kiære Føde-Land Jo færdig var at drive.

Lad knytttes Strikke, hvæsses Sværd Lad heedes Svovl og Tiære,

Din Ondskabs rette Løn og Værd,

Ey det dog nær kan være Du, som Philotas, burde ret At pidskes ud til døde:

Som Anaxarch, man skulde slet I Morter dig hielstøde. — Cambyses, for din grove Svig Dig burde flaae og skinde. —

Mezentius til Død-Mands Lig,

Dig burde fast at binde. —

Paa ny til dig een Kaaber-Tuir: Perillus burde at gjøre.

For Løve Biørn og vilde Diur, —

Man skulde dig henføre.

Den Aadsel gierrig Ørne-Klo,

Dit Hierte skuld optave:

Den sorte Ravn udi sin Kro — Hvad over var begrave. —

Man burde dig: men ach hvo veed Saa grum en Straf at nævne,

Som din forrædersk Arrighed Betale kan og hævne! —

Dig Himlens Gud, o Zebaoth,

Som os har holdt i Live, —

Og gjort hans Skalke-Raad til Spot,

7

Vi Takken vel maa give.

Den ganske Verden kiender nu Din høie Viisdoms Vælde; —

Vor Konge selv allene du Hjalp ud af dødsens Fælde.

Din Salvede var dig for kiær,

Du selv Hans Huus bevar'de,

Du dig Hans Fare tog saa nær,

Og Listen aabenbarde.

Du store Raadsens Engel drevst Den Mand, som os advar'de,

Med hannem du selv underskrevst Ved hannem du os spar'de.

O Hæld og Lykke Seier Fred,

Skal deres Huse følge,

Som gjorde sig Samvittighed De Skalke at fordølge. —

Imidlertid o Cimber Land Er det din Pligt og Ære,

Med alt det som optænkes kan Til Hævn, at færdig være.

Betænk, at her mishandlet er Imod eet Salved-Hoved, —

Som Himlens Gud Velsignelser Og Ære selv har lovedt.

Ansee, hvad herimod er giordt,

Den beste Jordens Herre,

Som Æren selv sin Ære-Port,

Vidt op for bør at spærre. —

Forhaab din Fiendes Overmod

8

Er Fald og Tab i Hænde.

Lad derfor ey foruden Blod,

Sig hans Ugierning ende, —

Sæt an med Helte-Mod, og lad Ey Sværd i Balg indstikkes,

Før den beviiste Spot og Had I Spotteren inddrikkes. —

Herrers Herre! Kongers Konge!

Jorde-Guders Himmel-Gud!

Vores Hierte vores Tunge, —

Skal din Ære brede ud, —

For de store Naade-Gaver, — Som du os beviiset haver,

For med Varetægt du om Vores Konge Herre! kom.

O! almægtig Skaber— Herre!

Vores Siæl er Takkefuld; —

Men hvad Tak? hvad Priis? hvad Ære? Kan forslaae af syndigt Muld, —

Dan vor Hierte! rør vor Tunge!

At vi tænke kan og siunge Saadan, som det sømmer sig,

Naar vi skal behage dig. —

9

Christian! Du Konge Herre! Vær Du tvende Rigers Lyst. — Jordens Under! Nordens Ære!

Ondes Frygt og Godes Trøst! Danske Høye, Nordske Fielde Skal hiinanden svare saa:

Ære, Ælde, Magt og Vælde Udi Dine Hænder staae. —

Himlens Stierne Soel og Maane Lyse selv Velsignelsen,

Den de fra det Høye laane, — Over Enke-Dronningen,

Alle fire Elementer:

Luften, Jorden, Ild og Vand, Byde selv som Hof-Betienter — Hos vor Arve-Prinds sig and.

10

Den Almægtige bevare

Konge-Huusets gandske Slægt!

Hver den Guds Engle-Skare Holde stedse Varetægt!

Kongen leve! Landet nyde Fred! gid alt Lyksalighed — Som en frugtbar Regn, maa flyde Over Kongens Riger ned!

Vi om sligt vor Gud anmode Han bønhøre os i det,

Og om der er noget Gode —

Udi vores Bøn forgiæt.

Gid! vor Konge da maa blive Selv bønhørt i alt det, som Han vil bede, her i Live,

Gud, sin egen Konge om.

11

Nu Jesu Fredens Fyrste lad Den ædle Fred regere,

Lad dem som stifte Mord og Had,

Ret aldrig findes mere. —

Lad dem, som Avner spredes hen Som efter Oprør stunde,

Alt Himlens Hevn forfølge den,

Os Undergang vil unde.

Alt Verdens Had, alt Spot og Meen, Dens Overmand lad være Som ey sin Arve-Konge, tien Med Trofasthed og Ære.

Det ønsker med alle retsindige. —

Jacob Jacobsen.

12

1

Fastelavnsløberne, eller de gale Mennesker, som et

Portrait

af de den 17de Januarii 1772 i Citadellet
arresterede Personer.

Kjøbenhavn, 1772.

Trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i store Helliggieststræde.

2
3

Hist seer jeg en forvildet Skare Af lutter onde Mennesker,

Som rasende omkring at fare,

Og selv ei der Ulykke seer;

De bliver ved at løbe gal,

Og frygter ei for noget Fald.

4

De søger alt omkuld at kaste, Hvori de finder mindste Got,

Og hvad der ei er værd at laste, Det er for dem den verste Spot, De elsker Uret, hader Ret,

Og ærer, hvad man kalder slet.

De op til Ærens Toppe stiger,

Og hver Dag tager immer til, Fra al Retsindighed de viger,

I det de Store være vil;

Det Høieste af Ærens Trin Indtager ganske deres Sind.

5

De seer en stor og mægtig Trone, De seer en Majestæt herpaa,

De tænker kun hans gyldne Krone I deres Magt at kunde faa,

De vover alt hvad voves kan,

I Meening sligt det gaar vel an.

Et Rige deres Magt forskrækker, Af Frygt det andet skiælte maa, En Dag bestemt, da deres Trækker I fulde

Flor skal kunde staa;

En Dag for tvende Riger Vee Den er bestemt, hver den skal see.

6

Men, holdt! jeg seer de vild nu farer, De løber selv i deres Garn,

En hisset oppe os forsvarer,

Og skiller os ved dette Skarn, Han vaager, da vi andre sov,

Og seer vi har hans Hielp behov.

Ja Struense, og Brandt, og Berger, Og Falkenskiold, og Gæhler med, Et evigt Væsen os afværger Alt det I havde tilbered,

Det Onde I os tænkte til,

Det Eder selv nu ramme vil.

7

Men hvor har I og kundet være

Saa gal, min gode Struense, At tænke eder var beskiæret En Krone her i Rigerne? Hvor kunde I vel falde paa,

I Herredømmet skulde faa?

Og hvor mon I vel kunde tænke, I andre høie Herrer, at En Struense man vilde skiænke Saa kostbar og saa rar en Skat? Nei, før han fik til Eie den,

Der Blod ei var i os igjen.

8

Nei, Struense! nu kan du lære, At du løb rigtig Fastelavn Den Gang, du vilde Konge være, Og reent udslette Kongens Navn; Ja dit Komplot løb med dig om, De derfor faaer og deres Dom.

1

En Nye Viise, om den Nye Haman. Synges som: Hvo veed hvo nær mig er min Ende.

Trykt hos L. N. Svare, i Skindergaden.

2

3

1. See Haman faldt med et til Jorden, Som vilde stiele Kongens Liv, Og rydde ud ald Fryd af Norden, Han fengslet er, snart vorder stiv. Hans Ende vist ei bliver god, Som tracted' efter Konge-Blod.

2 Han kom fra Holstein for at blive En Doctor udi Dannemark, Strax Fanden vilde ham indgive. At blive Rigernes Monark. Hans Ende vist ei bliver god, Som tracted' efter Kongeblood.

4

3. Først syndefuld han sig indsniger,

Og Conferentz-Raad hastig blîr, Den gamle Adel han udskriger,

Og fuld af List dem Afskeed gîr. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

4. Geheim-Conseillet han forkaster, Som Nordens faste Piller er, Til Greve-Stand han derpaa haster, Og eene Kongen kommer nær. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod

5. Da han ophøiet blir som Greve,

Han dog fornøiet ikke vår,

Som Undersaat ei kunde leve,

Han Lyst til Konge-Kronen bâr, Hans Ende vist ei bliver god,

Som tragted' efter Konge-Blod.

5

6.

Han Gylden krone vilde have,

Nu der til Jern best bruges kan; Han alt er fengslet som en Slave,

Og maae i Kieder holde Stand. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

7.

En Brandt udaf de Helveds Brande Med andre fleer ham hielpe vil; Men see! til Fryd for disse Lande

Gud røbede dêrs Ondskabs Spil. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

8.

Vi takke Gud og Juliane! Og Arveprintzen Friderich! At hver, som fulgte Strudsens Fane, Med et en skiendig Afskeed fik. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

6

9.

Hver Dansk og Norsk er fuld af Glæde,

Og priser Julianes Dyd.

Vi seer vor Christian fremtræde Med Fryd, selv druknede i Fryd. Hans Ende vist ei bliver god,

Som tragted' efter Konge-Blod.

10.

Velsignede Monark i Norden,

Vor dyrebare Christian,

Gid at Du synlig her paa Jorden Maae længe glæde vores Land. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

11.

Mod Tredie Frederich, den Vise

En Uhfeldt for dum reiste sig, Men vi Guds Forsyn billig prise, Som da og nu var naaderig, Hans Ende vist ei bliver god Som tragted' efter Konge-Blod.

7

12.

Saaledes Uglen for dum Vilde Bedrøve Tvilling-Rigerne,

Nu vil en Struts med fleere spilde Vor sødeste Fornøjelse.

Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

13.

Med gifted Bæger Uglen tænkte At bringe om sin Souverain,

Og Strudsen tænkte at iskænke

En Gift for Nordens Ørn og Ven Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

14. Gid han tilbørlig straffet blive!

Det heele Landets Sukke er,

Gid hans Exempel skræksom blive

For hver, som Ont til Kongen bær. Hans Ende vist ei bliver god,

Som tragted' efter Konge-Blod.

8

15. Han ei som Ulfeldt skal undvige Sin vel fortiente Synde-Straf, Men han skal martres i det Rige

Som hannem i hans Synder traf. Hans Ende vist ei bliver god, Som tragtes' efter Konge-Blod.

16.

Den gamle Haman fik at skue En Strikke, som sit Livets Maal, Den Nyere bør billig grue

For en Radbrækning eller Baal, Hans Ende vist ei bliver god, Som tragted' efter Konge-Blod.

17. Uførte Synd? saa bør dn straffes Ei jordisk Naade meer for Dig. Omvendt Dig Synder, skal forskaffes For Jesu Blod hans Himmerig. Men Livets Ende blir ei god For den, som søger Kongens Blod.

1

De troe Israeliters Glæde over Deres Befrielse fra Hamans Kløer

Tilkiendegivet i Anledning af Dagen den 29 Januarii 1772.

Kjøbenhavn, trykt hos L. N. Svare.

2

3

O! hvilken Glæde er der overalt i Norden Saa stor, ja større Fryd ei før blev seet paa Jorden. Monarken lever, og det er Hans Fødsels-dag, Som udgiør Rigernes ret grundet Velbehag.

Monarken lever, og som Souverain regierer, Han eene Scepteret i sine Hænder bærer. Guds Forsyn ham ansaae for værdig nok der til, Os aabenbarede derfor Hamans Spil.

Hvad? var en Haman her? Ja han blev seet med Smerte, Han sønderknusede hver Dansk og Normands Hierte Han Haman overgik endog i Lasterne, Mod Gud, sin Souverain og Folket syndede:

4

Den gamle Haman blev af Støvet høit ophøjet, Var Tronen nærmest, med dog ei dermed fornøiet, Hver Isrålitisk Siel han vilde rydde ud;

Thi de var Kongen troe, tilbad den sande Gud.

Naar dette Mord var skeedt, han siden vilde myrde De Persers mægtige Monark, troefaste Hyrde, Og derpaa sette sig selv Konge-Kronen paa, Det var hans syndig' og forræderske Attraae.

Men Mardochæi Bøn, og Dronning Ester voldte At Kongen Livet og sin Værdighed beholdte,

At Israel blev frelst af deres store Nød, At Haman maatte døe en Æreskiendersk Død.

Den nye Haman var af Støvet og ophøiet Og Tronen nærmeft, men endnu dog misfornøiet Han vilde have dræbt toe Rigers Souverain For sig paa Kongens Stoel at sette ned igien.

5

Men Tvilling-Rigers Bøn og Dronning Juliane Hår standset Haman midt paa sine Lasters Bane, Monarken Livet og sin Værdighed beholdt,

Som Millioner Fryd og Hurra har forvoldt.

Nu har de Danske Folk igien sin egen Fader, Og er forsikret, at han aldrig dem forlader, Forræderen ei meer udgir Befalinger Han og hans Anhang i fortiente Fengseler.

Spot, Skiendsel, haanlig Død blir deres Synders

Rente,

Den nye Haman kan Guld-Kronen meer ei vente Men vel en anden, som Grovsmeden pynter ud, Fordi hans Sigte var at myrde vores Gud.

Den gamle Haman var ei af de Persers Stamme, Men fandt dog Middel at opsvinge sig blant samme, Hvem der hans Fader var, man ei saa lige veed Men Macedonien var vist hans Fødestæd.

6

Grev Haman, men nu er den Titel jo forloren, Er ikke heller blant os Danske født og baaren, Han udi Holstein først fik Verdens Lys at see, Saa høit i Dannemark sig dog opsvingede.

Han tænkte Docior kuns i Dannemark at blive, Men Lykken vilde ham til største Høihed drive, Kuns for at styrke ham, og lade Verden see, At han i Hiertet var en ertz Forrædere.

Vor nye Haman fik i Hast uventet Ære,

Han ikke Doctor skal, men Conferentz-Raad være Han confererte og, men som Coufoederert Der ønskte alle Ting i Rigerne forkeert.

Han som den Gamle ei vil Millioner dræbe, Hver trofast Undersaat han agter ei at slæbe Til Retterstædet; thi i Kraft af Tiderne Og deres fulde Lys sligt Optag ei kan skee.

7

Han gaaer en anden Vei, og modig lumsk agerer Geheim-Conseillet, som var troe, har ruineret,

Og tør indbilde os, at denne høie Stand,

Som Rigets Bolverk er, med Nytte haves kan.

Hver troefast Embeds-Mand, som Landet ville

gavne,

Maae Danmark ved hans List og falske Renker savne, Da han nu tænkte, at han vunden Seier hâr Han Greve Navn og Gavn uværdigen antâr.

Men denne høie Stand ei stille kan hans Hierte, Vi danske have hørt med en uhørlig Smerte,

At han har pønset paa at dræbe Christian Vor viise, kierlige og store Sceptermand.

Men Himmelen skee Tak! vor Gud Lov, Priis og

Ære,

Som vilde Christians og vores Hielper være,

Vor Juliane og trofaste Friderich Næst Gud har hiulpet at ei Haman Seier fik.

8

At vi paa denne Dag henrykkede af Glæde Kan see vor Christian med største Fryd fremtræde, Derfor enhver af os takskyldig viser sig,

Gud Juliane, og vor kiekke Friderik.

Gud lad vor Christian i mange Aar regiere! Han eene værdig er, og udseet til at bære Den Danske Krone, som de Oldenborger fik, Og som blev Souverain ved Tredie Friderich.

Jehovah store Gud: bliv ved at elske, ynde Vor Fader Christian! lad os saa grovt ei synde, At det ham nogen Tid for os skal ilde gaae,

Lad ham sølvfarvet Haar i Fred og Lykke naae.

Forstyr og sønderknus hver Haman sindet lige, Giv Riger ald den Held; som Tunger kan udsige Ald den Lyksalighed, som Hiertet ønske kan, Og dette skeer naar Gud selv styrer Christian.

1

En nye Patrol-Sang om Struensee og hans Anhang, trykt i Dag og siunges med den bekiendte Melodie: Jeg hører Tappenstreg at slaae & c.

Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Morten Hallager boende i Stor Fiolstrædet i Nr. 196.

2

3

Struensee.

1.

Ak vee mig usle Madike Som krymper mig i Lænkerne.

Nys var jeg en opløfted Mand Af største Myndighed og Stand.

Jeg tænkte, talte, og det stod, Jeg trampede kuns med min Fod, Og strax for mig alt færdig var.

Jeg bød, og alt var klar.

2.

Jeg søgte Kongens Scepter, men Mig dømte selv strax Himmelen,

Den kiække Juliane var Guds Redskab, som mig fældet har, Hver Dansk og Norsk derfor maae Velsigne hende, hvor hun gaaer, Printz Friderich, Rantzov, andre med, Som fulgte hendes Fied.

4

3. O! at jeg saa nedfalden er,

O at jeg Jeren-Lænker bær!

Jeg sørger, græder bitterlig,

Og ingen er, som ynker mig;

Dog ere der Kantorer, som Har Medynk med mit Fald og Dom Jeg mener de Kantorer, hvor De kaade Qvinder boer.

4.

Det Tykke udaf Byen er

I Sorg for mine Lidelser,

De spæde Horer ynke mig,

Som bleve selv ulykkelig, Matrosen fyrig skuffed dem, De røde Huer kom og frem, Som hialp paa denne Flytte-Tid, For Skruppen ikke bliid.

5. O Gähler, Brandt, o Falkenskiold!

Vi ere Pokker udi Vold,

Hor Synd er meget haard og stor Og før ey høre i vores Nord.

5

O at vi dog saa galne var?

Os Satan ret forblindet har. Gid da tilsidst dog kunde skee Af os Omvendelse!

6.

Brandt svarer.

Vi ikke om Omvendelse Vil noget tale Struensee.

Vi fløyte, syngte, spille vil, Imedens vi her ere til,

Vi snakke, sladdre, spadse bør; Thi Sorg os ingen Nytte gjør, Et Centner af Melankolie Ey gjør for Bøddlen frie.

7. Naar jeg, som er i Ære fød,

I Lykkens og i Rigdoms Skiød,

Kan trodse Død og Bøddelen,

Samt Helvede og Dievelen,

Bør I da Monsieur Struensee! Blant Apotheker-Krukkerne Opdragen i en ringe Stand, Ey vise jer som Mand.

6

8. Gæhler siger:

Forvoven Brandt! I tie bør,

Thi Eders Tale Svie gjør,

Ak at vor Skiebne er saa grum.

O hvilken Død! O! hvilken Dom!

O at jeg dog en Judas var Som Kongens Penge lusket har! Men ak den allerværste Skam;

Jeg vilde dræbe ham!

9.

Jeg fløytede Castellerne

Jeg takked af Soldaterne,

Jeg sagde meget svigelig:

Herved skal Kongen blive riig; Men Pengene jeg til mig tog Og Landets Fædre jeg bedrog. Jeg tydske Judas prægtig var. Som alle skuffet har.

10.

Hielp, Berger! I jo Doctor er? Giør dog, at vore Lidelser

Ved Gift en hastig Ende faae,

I skal jo denne Konst forstaae

7

Der siges, I tillavet har En usund Drik for Landets Faer Hvis det er sandt, I billig maae En Rem af Huden faae.

11.

Berger svarer:

O vee mig Ulyksalige!

Som havde Lyst og Villie

At dræbe den blant Kongerne,

Som var den beste, viseste.

Men Struensee og Fanden mig Forblindet haver ynkelig O Struen- Struen- Struensee!

Du mig forhærdede.

12.

Falkenskiold.

Courage! vi endnu har Haab, Bort Kierling-Graad og Sørge-Raab,

Vi vore Lænker bryde vil, Der hører kuns Courage til,

Armeen er til Lands og Vands Vor Tilflugt og vor beste Skands. Endnu vi Kronen tage vil,

Mod hører kuns dertil.

8

13. Gæhler Courage nu ey hielpe kan,

Vi ere i en usel Stand Ey nogen os kan hielpe meer,

For os jeg ingen Redning seer, Armeen, Borgerskab og hver Et gruesomt Had imod os bær. Hver elsker Syvend' Christian, Den store Scepter-Mand.

14.

Matrosen bander vores Siel,

Og elsker rene Kongens Vel;

De tusind' Hurra tone Ud For Kongen vores jordisk Gud;

Ja aldrig nogen Konge kan Meer elskes end Kong Christian, Gid selv vi havde elsket ham,

Saa var vi frie for Skam.

1

Struensee
hos
Manden,
som i Navnet, er baade een
Struens og Ruens

her at see.

Struens: Den, som bygger.

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt hos L. N. Svare, i Skindergaden i No. 76.

2

Den Struens gav sig ud for Mester til at bygge, Men ei paa Gothisk-viis, godt Gammelt vil han rygge, Kalfatrer Alting om, han vender op og ned,

Det Runde kanter faaer, som den, Horats og veed.

Hvor var han dog beladt med Bygningsorm og Syge; Men grundet kun paa Sand, paa Synd og bare Skygge, Paa Green, som Fuglene, og bygget alt for nær Hos andre, brøed og ned, hvor af nok Sporet er.

Paa Satans bygget meest; men ei paa Christi Rige, O! vee, hver anden veed af Atheist at sige,

Gud, Ordet, Kirke, Præst var som en daglig Spot, Saa sand Religion, alt Gudeligt og Godt.

Han bygget Dagon's Huus, paa Helved', Hoere Kamre I slem Uteerlighed, ei noksom at bejamre,

Ved synde-Frihed Stad og Land her fyldtes op Med skiændig løse Folk, med frække Skiøge-Trop.

Hvordan paa Staten byggt, for Landene, for Riger, Der om erfaren Mand og Eftertiden siger

Saa meget nok bevidst, den knaget, noget brast, Som Kægler, kiække Mænd hans Bodsels hår omkast.

(O! listigt Kæglespil! først Fiire, faa vel Otte Om Kongen alle bort, vor kiere Konge maatte Som eene staar til Maal: Her priste man sin Konst! Men Ære være Gud! det Puds blev spilt Omsonst.)

3

Hvor vidste han sig snart i Veiret op at klynge,

Hvor mesterlig at faae sin Afguds, Mammons Dynge? At bygge paa en Skat, at lægge Grunker ned
Som Lag paa Lag; men mest af Armes Graad og Sveed.

Han bygget paa sin Karm og prægtigst Eqvipage, Dog ap at age frit han kom: Det jo Minage?

For gylden Vogn, man troer, nok Sluffen der i Sted Blir hans Paradevogn, o; Skiendsel og Fortred!

Han bygger høit i Skye, saa mange Luft-Casteller, Til Residens snart een, snart anden Stad man tæller, Dog nu, for intet boer i Fridrichshafns Castel,

Det mange spaaede før, det hver ham undte vel.

Thi hvad? Han bygget jo paa Majestetisk Trone, Den Crommel i vor Tidd vil lange til en Krone,

Hvor højt hav lagt og sat i Veir, vel Tiden lær,

En Jernkrone blîr, som før, det Hoved værd.

Min Læsere! bliv da saa viis en Bygningsmester, Derpaa Guds Ord og Bud, hans Forsyn Grunden fæster, Byg saa paa Himmerig, sam Zebua, raa din Grav, Hvad hellers alt bevendt? See her, hvad bliver af!

Ruens ∴: den som falder

Hvad Under? Struens blev til Ruens, Een man kalder, Som truer af, gaaer ned sit Fald, og dratter, falder, Thi høit hvo klyve vil, jo falder ofte ned,

Og finder lidet Got, faaer Beenbrud, Lem at Led.

4

4. Han falden fra sin Gud, og fra sin brave Fader,

Hvis Lærdom, Raad og Tugt han haded' før, og hader,

Fra Daab, fra Troe, fra Dyd: Det jo et Fandens Fald, See Lucifer faldt ned fra høie Himmel-Held.

Faldt saa til Dievelen, til Vantroe, Skam og Laster, I Lasters Hengedynd, hen til ald Vellyst haster,

Hvor mægtig, modig, dog i Hoerens skidne Grav, See! Icarus, der fløi, han dumpet ned i Hav.

I Satans Fangegarn, i Synders Snærehilde Han længe gik og stod, blev ført, som hiin det vilde, Og som han selv, faldt saa, uu Syndemaaden fuld, Det verste! Dragens Stiert saa mange drog omkuld.

Een Simon Magus kom til Hove, bruger Kunster For Nero, himmel-høit vil giennem Luftens Dunster, Men den forbandet Fugl fik stakket Vingeben.

Ved Petri, Pauli Bøn faldt ned, til Spot og Meen.

Ja! Skam og Skade med, som Fald og Stød tillige, I unsides gierne gaae, nep' fra hinanden vige,

Det dumme næsviis' Drog skal falde næsgruus ned, Ei flyver, bygger ei, ei heller byder meer.

Som stigende Raqvæt i Høiden gaaer saa stille,

Saa listet Hyklerin sig frem, faaer tidt sin Villie,

Men falder ned med Staak, med Qvalm, og med et

Skrald,

Som Huusets store Fald gav store Knag og Knald.

Forfærdelige Fald! fra høie Spiir og Taarne,

Fra Æretindings Top, fra Sted blant Høi-Velbaarne, At falde baglends om i dybest Afgrund ned,

I Fængsels fæle Tvang, gid ei i Helved' ned!

5

Den ærlig Eutyclus, han sov, kom og til Skade, Faldt ned vel tre Loft høit, nær Livet maatte lade, Men kom sig strax igien, for han ei faldt fra Gud, Nei, hørte Herrens Ord, og holdt til Midnat ud,

Men Daaren slet sin Gud, hans Ord, hans Huus

foraget,

Til høie Ting, til meest forbundne Frugter tragtet, Faldt hen i Trygheds Søvn, faldt og i Rettens Magt, Fra Charger, Ære, Liv at fældes, blive bragt.

Imedens, uden Statz;, Statsfangen saa er bunden, Han falder ei saa let, Arresten er befunden

Indskrænket, saa hans Foed kun stakket har at gaae Tre Trin ham som een Miil, der faaer han vel at staae!

Men Læsere! naar Fald, Fordervelse naar høres Ja! nært og stort: Det vil til Eftertanke føres.

Viid, hvad du falder til, viid, hvad du falder paa, Ved andres Fald og Feil see Du kan opreist staae!

Din Foed og vaktendes, din Vei som slibriig Bane, Som nu vor Vinter-lis, hvor Synd, hvor Syndevane, Forargelser og meer' kan bringe dig i Fald,

Fald derfor ind til Gud med Bønneraab og Kald!

O! den staaer allerbest, paa faste Foed, ved Roede, Der daglig falder meest og dybest Gud til Foede,

Sig belder op til Gud, i Troen høider fast

Ved Jesum, ved Hans Kors, som Kirkeskibets Mast.

6

Navnet Struensee har og til Ende Stavelse, det Ord: See.

Den Navnets Stavelse blev skreven saa adskillig,

Først een Vocal, saa toe, man tænkte, Manden villig Nu bliver til at see, vil nu for Alvor see,

Ei Cyclops, Polyphem; men sig som Argus tee!

Ja Paulus, der har sagt: See til hvordan du bygger, Han og: Hvo staaer, see til, ei falder eller ligger. Hielp Gud! staaer saadant See ved Mandens Navn

til Sidst

Den Struens, Ruens det man haver seet og vidst.

Men vee! godt Dansk, det ei hos Manden, kun i Navnet, Det See, den Stavelse ham meget kunde gavnet,

Om seet paa Gud og Godt, om seet sig for og bag, Guld, Skiøger, Viin og Kort var kun hans Sinds

Behag.

Det see ret som et Fyr, en Pegefinger, vaere,

Som Vægtere var sat mod Skibbrud, Fald og Fare, Han sikker, dristig, dum, saae dog ei Følgerne,

Forderv, der slummer ei, hvor sliig Formastelse.

Den Stavelse til Sidst, som det, der binder Læsset,

Extramadura see, før Sverdet bliver væsset,

Her ret et Monitum til sidst: Til Enden see! Den Bagstauvn styrer best hver Skib blant Bølgerne.

Om ei det See til Sidst, som sidste Slag paa Bolte Og Fangers Jernbaand, ved Haand og Foed dem holdte, Til

mod det yderste, dem som en bitter Dag. Amos. 8. O! sidste Stavelse, som Ord, til Merke tag!
Derfor, som Echo helst det sidste Ord gientager, Min læsere! saa bliv ved det, i hvad du vrager,

7

See hvad det bliver til, see hvor du bliver af, I hvad du foretår: Den Blinde faldt i Geav.

Dog hvad? at raabe: See! her Tilløb nok vil blive Udaf Tilskuere; men dem hvo vil os give,

Der skuer for at skye den dievleblandet Daad, Oprørisk Aand og hver Ugudeliges Raad?

Kom saa, tag Øine hiid, hav godt af hvert dit Øie See Struens, Ruens med; men vogt dig vel og nøie Fra hans
Forbrydelser, fra hvad, der gik i svang, Løstagtigt, liderligt da sat ved ham i Gang.

Heliodorum see Selenci Rentemester,

Den mægtig Kongens Mand dog Straffen lemmelester, Fordi han rasede, han røvede fra Gud,

Som Herremand gaaer ind, som Krøbling bæres ud.

2 Maccab. 3.

Set Øinene paa fleer, før i det skinnende Klæde, Jac. 2r. Nu skidne, verre skaaet, med Fiedre, Jernkiede,

Af Herren daget op, hvad skeet, os underlægt, Naar ventet, vidste vel vor Danmark af sligt?

Vaag op da, hver en Siel i Stad og Land og Rige! Og hvor i Verden viit man faaer her af at sige,

Misgierningsmandens Navn selv byder dig at see, Hvad han ei selv, saa blind, forblindet usle Kre!

See hvad det er din Gud, Religion at spotte,

See hvad at vilde sig mod Kongen sammenrotte,

See hvad paa Løvekloe at træde, pirre ved,

Den vendes mod sin Mand, naar Løven vakt og vred,

See dig i Speil paa den, vor Uglspil, Uglebilled, Der nu har længe nok sin Ondskabsrolle spilled.

I ham nu speile sig enhver ulydig Søn,

Han, Faders Gremmlse, faaer vel fortiente Løn.

8

See hver ugudelig, saa kaldede Frietænker!

Seer her, hvor frie han er, i Baand, i Bolt og Lenker O! vaagner dog engang! den Forskiel værd at see Paa
Satans, Synders Træl og paa Guds Tienere. Esa. 65. 12. Jer. 17. 17 C. Mal. 3. 10.

Elendigst Tænke Frie! naar christnet Menneske Fornægter Christum selv forsmaaer det Himmelske, Blir
gammel uden Gud. beleer kun Ævighed,

Af Siel, Samvittighed og Salighed ei ved.

Til sidst Exempel til Exempel vore Tiider End ogsaa hos selv, som ved de Nørre Sider,

Nu give paa det See, see den Ugudelig Groer, andre overgroer, afhugges pludselig.

Job. 20, 4 C. Psal. 73. Conf. Jos. 15. 6.

Dog seer ei Feil og Brøst med Spot, med Lyst, for Frekke Som den der syndere, raillere vil og giekke,

Nei! seer med Skræk med Ynk, med Skam og Bluelse, At saadant Klintekrud blant Evangeliske.

O! Kirkens store Vee! Religions Vanære! Een Hedning eller Tyrk ei skulde gjort det verre,

Vor Nation, ja! meer, Guds eget Navn til Spot: Mon Danske Christne nu som viilde Hottentot?

Hver see bedrøvet ved, afbede alt det Onde,

Beed for de Skyldige, at Konger løses kunde

Af Satans, Syndens Baand, for hver beed allerhelst: At Sielen maatte dog i Naade blive frelst!

Veed: Hvert Steenhierte maa dog blødes, bøies brydes, Og briste saa i Graad, med Troe, at Himle frydes,
Faaer nogen timelig retfærdig Dom og Straf O! gid den Ævige dem aldrig, aldrig traf i 1772 den 4 Febr. J. M.

1

**Nogle Rim over den for høie tænkende
Greve
Johan Friderich Struensee,
Hans høie Opspring og hans nedrige Fald,
den 17 Januarii 1772.**

Tilligemed hans

Grav-Skrift.

Kjøbenhavn, 1772.

Trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden.

2

3

See Struels! see hvor gik det om, Du vilde kastet Kronen om,

Det kunde vi ei lide,

Du vil der for saa Dødens Dom, For det Du haver her haft Rom, I vores Danske Rige.

4

Hvad tængte Du, Du fæle Gast. At Du her vilde i saa Hast, Forstørre vores Rige Jeg tænker Du parteres
maae,

Og Dannemarkes Straf udstaae, Ulykke, Spot og Qvide.

Du vilde her giort Dannemark, Til Staadere og til Horepak, Derfor maae Du nu lide.

Du haver skrevet mange Ark,

Du vilde været en Monark,

Over Norske og Danske Rige.

5

Du Kongen tænkte at fortrykke, Derfor Du vist vil faae Ulykke, Du gifte, slemme, fæle Gast,

Mens see hvor Lykken sig omvente, At Du kom udi Jern og Lænke, Dit Ridderskab det hastig brast.

Du kørte her i Kiøbenhavn,

Saa at man maatte grue,

Naar man her Ilden om Dig saae, Den klare lyse Lue,

Mens see hvor sagte kør Du nu, O Struelse! kom det Ihu.

6

Mens om Du det betænke vil, Hvor Fanden med Dig brugte Spil, Da maae det Dig dog angre,

Du før som Capinet-Minist,

Ja gjorde der et Fandens Drist, Hvor maae Du være bange.

En Bøtke dette Riim har gjort, Derfor er det ei bleven stort,

Hvad mon vel Struels tænke?

At en som ei studeret har,

Paa andet end som Tønder, Kar, Det maae dog Struels krænke.

7

Dit Rim jeg slutte vil med Hast, For Du blev ei i Dannemark Det som Du havde ventet,

Nu ligger Du i Uselhed,

Du komme engang snart afsted Fra Dine Jern-Lænker. Din Grav-Skrift jeg og skrive vil, Saadan som Du har levet til, I vores danske Rige, Derfor jeg vil Dig bede Farvel, Gid Gud bevare vil Din Siel, Her har ei været Din lige.

8

Grav-Skrift Her ligger Greve Struense,

Hvor alle Mand kan ham belee,

Hans Grav bestaaer af fire Pelle, Mens nød her ikke nogen Fielle,

Mens fire Hiuel han ogsaa faaer, Hvor han skal hvile Arme og Laar, Hvor Ravner og Krager hans Kiød skal æde Hvad ikke fortæres af Solens Hede, Hans Siel vil jeg bede Gud bevare, Og fri den ud af Satans Snare.

1

Grev

Struenses Første Bekiendelse.

**Kiøbenhavn, 1772. Trykt og findes tilkiøbs hos
A. F. Stein, boende i Skidenstrædet, No. 171.**

3

Spørgsmaal: Grev Struensee! hvorfra har De den Ret og Magt, Som satte af og i, mod Ret, mod Kongens Love, Som drev uskyldige og brave Mænd fra hove, Og havde nær vor Staat udi et Ch?? bragt

4

Svar: Min Magt fra Kongen var, min Ret er Kongens Haand, Jeg drev kuns dem, som ey var Politike-Lærte, Mig Folkemængden meest og Riget laae

paa Hierte;

Men jeg maae spørge: hvi jeg bærer disse

Baand?

Spørgsmaal:

Grev Struensee siig frem: hvor er den store

Steen,

Juveelen, som bar Priis i Kostbarhed paa

Kronen,

Hvortil er den vel brugt? svar strax og

vær er seen,

Og Sandhed siig; thi viid: vi Ordre har fra

Tronen.

Svar:

Den store Steen — Jeg ey af Kongens

Steene veed,

Jeg veed ey hvilken Steen og Krone I

vil meene,

Jeg perlen paste paa og mine egne

Steene,

Jeg spiiste Kongens Brød udi mit Ansigts

Sved.

5

Spørgsmaal:

Vil I afspise os med Spøg og spodske

Svar —

Saa viid: Vi skriver op, det Jer kuns slet bekommer;

Men videre siig frem: hvad toeg I bort i

Sommer?

Hvor er vel Kongens Sølv-Servicer, Kander,

Kar?

Svar:

De kom paa Kongens Mynt — der skal jo

Penge til,

Naar Riget leve skal og Kongens Mænd

skal leve;

Jeg burde leve med, jeg var jo Kongens

Greve,

Med meere — I forstaaer vel M...-Spil.

Spørsmaal: Nu vel! men siig: fra hvem fik B.....

dette Brev,

Til hvem var Pulveret, som meldes om

i Brevet,

Hvorfore har han det saa Langvejs fra forskrevet?

Bekiend, Grev Struensee! hvem dette Brev

vel skrev.

6

Svar:

Var jeg da Postbud her? hvi spørges mig

om Brev?

Hvad kom det mig vel ved, at læse B.....s Breve?

Saa ringe Breve ey sig rimer med en

Greve;

Jeg kiender Brevet ey, og mindre den det

skrev.

Jeg husker nok engang, af B..... sagt

det blev:

Jeg har et Pulver faaet, som virker søde

Dvaler,

Man sover hen af det, imens man staaer

og taler;

Men Pokker veed, hvorfra det Pulver sig

forskrev.

Jeg nægter ikke, at jeg instruerte ham:

Det Pulver er probat for Jalousies

Plage;

Det stiller Blodet — og forkorter lange

Dage,

Ja Løven selv af det kan blive gandske tam.

7

Spørsmaal:

Brug ikke mørke Ord, bekiend kuns Kronens Ran,

Den Plet I bragde ind i Kongens Huus

desværre!

Det Raad I lagde op mod Kongen, eders

Herre,

Bekiend den heele Sag og viis os eders

Plan.

Svar:

Jeg gjorde ingen Plet, jeg reen herhid jo

kom,

Jeg saae paa Kongens Ting at kunde

dirigere,

Jeg vilde Kongens Huus og Rigets Folk

formeere,

Opfyldte Hullerne og gjøre Kuler tom.

8

Svar: Hold ved mig! jeg faar ont - Nej, jeg det ikke veed. Men her er eders Navn og Ordres fra en Greve. Sagte.

Det tænkte jeg dog ey, de fandt saa mange

Breve.

Høyt.

Hold ved mig— af mit Liv — jeg troer, jeg

daaner ned.

1

**Struensernes,
Falkenschiolds, Brandts, Gählers og Fleeres
fortrolige
Samtale og indbyrdes Opmuntring til at udføre**

sin anlagte Plan.

Synges

under den Melodie? Nu have vi sviret saa længe

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt og til Kiøbs at bekomme hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet

i No. 171.

2

3

Grev Struense til Falkenschiold

Nu har vi opholdt os saa længe: Og Cassen er temmelig riig. Jeg haver omsat vore Penge,

Saa ingen skal mærke vor Sviig. Jeg haver slet intet at frygte;

Thi Navnet og Seiglet bestaaer, Europa alt kiender mit Rygte;

Jeg prises ved Kongernes Bord,

4

Falkenschiold svarer Greven 2. Jeg hørte i Byen et Rygte Som ikke befaldt mig saa vel, Giør Anstalt, at visse kan flygte, Om os skulde møde Uheld. Grev Struense. Ney! tie kun, og haster og stækker De Vinger, som os er imod,

Og Halsen paa Ørnene brækker,

Saa vover jeg, Sagen er god.

Falkenschiold taler til Grev Brandt. 3.

Der Teufel mich hole! I nøler For længe. Vi skynde os maae Den Vamse han ligger og søler,

Han Skiøgerne passer kuns paa; Jeg haver den heele Dag løbet,

Og Penge jeg agter som Sk.. Jeg tænker, de staar nok ved Kiøbet, Jeg lovte dem ikke saa lit.

Gr. Brandt svarer Falkenschiold.

4.

Til Fanden med Pengene, Broder!

Vi smører, saa kiører vi væk,

Men Dievelen plage den Staader,

Den — Munken — den Romerske Giæk,

5

Han spiller, maaskee! under Dække, Brør Gähler befrygter jeg ey; Vi Treelde skal Vingerne stække, Han svarte til Ordrene Ney.

Brandt taler til Struense.

5. Hør Greve! Nu er vi jo færdig:

Hvad fik vi med Posten i Dag? Den K..... er os ikke værdig, Jeg frygter han røber vor Sag, Og Dronningen, Sancte Marie,

Og Hendes dybsindige Søn;

De bør ey her længer at bie.

At vi ey faaer Fanden til Løn.

Grev Struense.

6. Behager at læse Mes Freres?

I Sønden staaer alting saa got, Som vi kan det ønske at være,

Og her er fra Neuburg-Slot,

Et Brev, som den brave — jeg tænker Han mener os ærlig og vel;

En Tønde Guld vi hannem skienker, Og dertil betaler hans Gield.

6

Falkenschiold taler.

7.

Var det ikke Fandens med Vagten, De gjorde en Pokkers Allarm.

Grev Struense.

De Hunde — de lærer nok Tagten,

Lad dennem kun styre sin Harm;

Vel var det, nu ere de borte Og gjør ikke meere Fortræd;

Men Fanden kom efter de Sorte,

De præker, saa Pøblen blîr ræd.

Falkenschiold.

8. Den Præken betyder ey meget:

I er jo og selv af det Pak.

De Guds Faar saa længe har bræget.

Grev Struense.

Hold Falkenschiold! op med Jer Snak! Her andet vil giøres end sludre,

Hent Gähler! — og Resten bestik, Imedens jeg lader mig pudre

Og smager min Morgenstunds Drik.

Gähler.

God Morgen! min kiere Hr. Greve!

Hvad sagde den Post fra i Gaar?

Fik De fra Hr. S*. disse Breve,

Som vare til Friderichs Moêr?

7

Hvad sagde dog Kongen om Vagten?

O! Kongen besnakker vi let. Vi haver alt Kronen og Magten,

Og kiender hans Sind paa en Plæt.

Grev Brandt.

10. Her søler I i Chocolate.

Har Berger her været i Dag?

I Aften er jo Masqverade:

Hvor nær er vi nu med vor Sag?

Grev Struense.

Alt færdig: Jeg svarer til Sagen.

Justitz-Raad Struense.

Jeg drømte om Kongen i Nat,

Og syntes vor Plan kom for Dagen,

Og at de fandt Falkenschiolds Skat.

Grev Brandt.

11.

Jeg drømte, jeg saae Juliane,

Hun syntes saa hviid som en Snee;

Og sukkede efter sin Vane.

Mathilde udraabte et Vee.

Falkenschiold.

Til Fanden med alle Jer Drømme! Vi haver jo Penge og Magt,

Naar I kuns ej Tiden forsømme,

Men skynder Jer, som jeg har sagt.

8

12. De dræber — Han sanger — Du tænder Hun byder — Han tager i Eed — Han Ordres til Resten udsender.

Jeg slaaer, saa de ligger derved — Jeg lover, de aldrig skal trænge.

Han griber, som nyelig er sagt;

Jeg Guld skal udøse og Penge,

Til alting er os underlagt.

1

**Samtale imellem Greverne Brandt og Struense.
Kiøbenhavn trykt hos Paul Herman Höecke.**

1772.

2
3

Struensee.

1. Hør min Høyædle Ven! jeg vil dig noget sige, Hør min Høyædle Ven! her kan vi blive rige; Her Magt i Hænder faae; her Vellyst tager til Her kan jo alting gaae, som os behage vil.

2. Jeg er i Holsteen født af Biske Slægt, jeg siger

Af Biske-Slægt, som nød Velstand i alle Riger;

I fordum Tiid de var, som Konger endskiøndt ey

De Kronen baaret har; thi Lykken sagde: Ney.

4

3.

Det dumme Dannemark, de dumme lar os raade, Det dumme Dannemark os tager vel til Naade, I fald vort Anslag nu ey lykkes som det skal; Lad os dog eenige paa Prøver løbe gal.

4. Vor Konge dydig er, vor Dronning mild og

Naadig,

Naar een det samtykker, den anden er selv-raadig, De Elsker inderlig os alle, begge toe!

Men dog besynderlig hverandre, kan jeg troe.

5.

De Prøver som jeg fik paa hendes Naade røre, De stolte Damers Skik, de stolte mig anføre; Jeg maae begynde paa, jeg bruge maae min Pen, Jeg maae til Raads dig faae, min angemomme Ven.

5

6.

At det hos hver en Mand ey strax bekiendt maae

være,

Du tænke skal min sant, det gielder begges Ære, Vort Anslag Hovedkulds vil falde, brækkes ned. Og mange Tønder Guld ey skaffe Rolighed.

7. Gid Achitophel nu, vi klogere maae blive Ved dette Forslag, du! jeg skal mig dig indlive, Mit Septer, Krone, din Opreysning være skal, Det andet Partie sin Opmuntring byder fal.

Brandt. 8. Ey kiere Struensee hvad er det for en Tale? Hvor vil du, lad os see! for mig saadant afmale;

6

De Halsen brækket har, som større var end vi. Og een Blye-Krone bar. Ey det er Narrerie.

9. Vor store Konge er jo nok saa god som anden; Og hvem ham driller her, dem støder jeg for Panden Han mig bærede, mig Grevskab givet har;

Og om jeg ønskede, endnu tør give Par.

10.

Han dig ophøjede, han dig sin Naade skienkte, I fald han huskede og nøye eftertænkte;

I Sandhed overalt til Skiendsel blev den nu, Som vovede saa galt, og gjorde det som du.

21. Lad være nogen kan af dette Sælskab være,

Lad være nogen Mand der dig tillægger Ære;

7

Bør du der stoele paa, og Kronen tage fat. Ney! ney dig klæder saa, ja nok saa got en Hat. 12.

Forvoven Krop er den, en Throne vil bestige Og andre lokke; men sin egen Pung berige:

Det Medhold som du har vil neppe strække til, Jeg troer endnu gar om Borgerstanden vil.

Struensee.

13.

Jeg tænkte, lille Brandt! du Venskab til mig

havde,

Jeg ledede og fandt dit Venskab det udkravde; Hvor du til Mode var i ligegyldig Sag,

I mine Tanker er det kommet først i Dag.

14.

Vil du, saa vil jeg med vor gandske Plan fuldføre I første Roelighed, det lader sig jo høre,

8

En Tønde Guld dertil skal sættes ud paa Priis For dem som hielpe vil, det er ey stort Forliis.

15.

Den halve Deel til dig, den halve Deel til anden, Hvem som vil Krone mig og blive Forgangs-Manden; De andre kommer nok bag efter, staaer os bie, De andre kommer nok naar vi er frank og frie.

Brandt.

16.

Med en halv Tønde Guld jeg vil fornøyet være; Naar den er gandske fuld, jeg giver dig al Ære Som Regent kommer, til naar jeg kun raade maae; Men vi betragte vil, vi er jo gandske faae.

9

Struensee.

17.

Den ene med et Vink, den anden vil jeg skrive, Den tredie med et Blink, den fjerde vil jeg give, Den femte jeg befael, den siette Lov og Dom, Den syvende skal der hvor Flinten føres om.

18.

Den ottende ved Fias skal gandske stille tie, Den niende min M** kan likke, og saa bie. Den tiende skal gaae i Bolt sin Levetiid,

Den ellefte da maae uhindret gaae med Fliid.

19.

Naar Krigsstanden er min, og Borgerstand tillige, Naar Bondestanden din, det er vort heele Rige; En Indfød næppe vil her kunde sige ney,

En Fremmed takker til det er en sikker Vey.

10

Brandt.

20.

Velan, kom lad os see: hvad begge kan afgøire! Velan, kom lad det skee, hvad vi toe kan fuldføre, Det vil maaskee gaae an i stille Roelighed;

Saar baade hun og han stræber med Eenighed.

21.

I fald nu dette skeer, i fald det ikke rykkes, Mon Hovedstaden der i Holsteen skal opbygges; Jeg troer gandske vist det var en afgjort Sag; Jeg troer gandske vist om det var end i Dag.

22.

Hvor vilde Norge glad ey blive og saa fleere, Hvor vilde Norges Had forandres og saa meere, Hvor vilde Sællands Kræe sig fryde inderlig, Hvor vilde Bønderne berømme mig og dig.

11

23.

En Konge som der var ret hurtig, næt tillige, En Konge, deres Får over det gandske Rige,

En Konge, som sin' Folk berige vil og tør,

En Kong' som lader til, at hans Navn ikke døer.

24.

Velsignet være den som første Bue spændte, Velsignet være den det første Lys antændte, Velsignet Gratular! dit Rige være skal, Velsignet Signior iblandt Udvalgtes Tal.

25.

Hvor er vi lykkelig, hvor store her i Norden! Hvor vil det Glæde-Skriig udbrede sig som Torden. Den heele Klode som et Løv-Blad ryste skal, Den hele Klode om skal dreyes, løbe gal.

12

26.

Men førend dette skeer vi maae det beobagte: At Soldatesqven her os vil kun ringe agte, Livgardene til Fods vi først afskede maae,

Saa kan vi andre Trods til begge Sider slaae,

27.

Det heele Rytterie, det heele Mandskab borte. Mon et Infanterie os noget kan forkorte?

En eskapeert Soldat som Fahne stikker ud,

Det er kun en Soldat, det er jo ikke Gud.

28. En Kanne Bier om han til Bytte faaer at drikke,

Han er jo vores Mand, han aldrig meer skal hikke,

Han staaer paa vores Ret, om han er dum som

Fæe,

Han staaer paa vores Ret, det arme stakkels Kræe.

13

29.

Ved dette altsaa er ey meer at observere,

Thi disse Anstalter vil sikkert reformere Den heele Danske Stat, det heele Gallerie, Som før var Dit um Dat, som før var Narrerie.

30. Den tydske, danske Mand den norske Drogt illige, Ret nu bekiende kan at udi disse Rige Regierer saadan een ved største Ære gar.

Som baade Brudsk og Been udi sin Næse har.

Struensee.

31.

Nu er jeg dog Monarch, min Pibe dertil tiende. Nu er jeg Patriarch, hvem Struensee før kiendte, Ej skulde troet saa læt at han til Regent blev, Ja neppe svoret det Han skulde blevet Græv.

14

Brandt. 32. Dog blev det Sidste men, det Første vilde give Lidt Bryderie, min Ven! det var ey læt at drive. Din store Dristighed dig Fange taget har,

Den store Daarlighed dig narred' aabenbar.

33. Stop, lille Struensee! stop, alting ilde tegner, Stop, her og lad os see den Masqverade tegner Os aldrig noget Got, vi bliver til et Kræe,

Vi blîr til Skam og Spot hver Mand vil os udlee.

I

Struensee.

34.

Vort prægtig Plan vist vil i denne Nat henfalde, Det heele Narre-Spill vil Folket igienkalde,

15

Den angenemme Roe, den Glæde-Fryde-Sang Ophører, da vi toe maae synge Jammer-Klang.

35. See nu hvor alle Mand os arme vil omringe See Lykken hastig kan en Potentat ombringe.

Vi var paa Nippet før at blive til en Gud, Nu Lykken sige tør: I blive skal en Stud.

36.

I skal i Fængsel gaee Jer heele Lives Dage, I skal der bunden staae, I skal det bittre smage, I skal i denne Dag, i dette Øyeblik,

I skal for denne Sag behandles efter Skik.

Det vil og blive sandt, den store Rantzov kommer;

Mon vi vel Naade fandt, naar han var vores

Dommer?

16

Ney! Ney! den store Mand paa Kongen tager vaer. Ney! Ney! det er den Mand vor Lykke dæmpet har.

38.

Det eene Middel vil tilovers altsaa blive,

Vi maae i Sandhed til, vi maae til Kongen skrive, Han er den eene som os Livet skienke kan;

Ja vel den eene som vil blive Trøstermand.

1

**En sandfærdig, og virkelig Samtale imellem den
afdøde Greve af Griffenfelt, og den nu levende
Greve af Struense,
som Begge tilforn fra ordinaire Personer havde
opsvungen sig til den største Værdighed hos
Danske Konger,
holden Natten den 18 Januari 1772.
i Citadellet for Kiøbenhavn.**

Kiøbenhavn, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele, boende i store Helliggeiststræde

2
3

Tempore mutantur, & nos mutamur in illis. Griffenfelt:

Goed Aften Struensee skal jeg Monfrere

finde —

Just saa belejlig her, — jeg havde nu i

Sinde

Hos dig Besøgelse — at giøre i en

Hast —

Min Tid snart omme er — hvorfor jeg løb

saa fast. —

Struensee (mokant):

Det nu er ikke Tid, mig at incomodere — Naar jeg Visiter tog, jeg fik vel mange flere —

4

Griffenfeldt:

Det troer jeg gierne — thi jeg veed hvor

det mig gik — Udi mit Forgemak — jeg nok Opvartning

fik —

Men, at du spørger mig, hvi jeg om Natten kommer—

Derover undres jeg — som tidt af mine

Lommer

Ved slig belejlig Tid — al Hemmelighed

tog —

Og med mit heele Raad — om det tilsammen drog.

Jeg derfor tænker og at du, som ene haver

Al Magt i Dannemark — ikkun om Natten

laver

Alt det i Værk, som du ved lyse Dage

vil —

Udføre — ihi just Nat beqvemmet er dertil.

Struensee;

Hvem er j vel min Ven?

Griffenfeldt:

5

Sligt Spørsmal stolt vel lyder — Men jeg som veed Beskeed — paa sligt vist

ej fortryder,

Jeg veed hvor det mig gik — jeg over Skulderne

Saae mange — hvorfor jeg og leed Forfølgelse —

Men vid dog ellers, at man Griffenfelt mig

kaldte

Og at min Konge mig, til sin Fortroelig

valte;

Jeg før Schumacher hed — min Faêr Viintapper

var —

Men Lykken næsten læns — jeg dog Udtappet har.

Ved Charons Færgested— jeg fik i Gaar

at høre —

Af en, som stedse Nyt — fra eder til os

føre —

At du, af Lykken var, udvalgt til Favorit —

Og at du traade frem — med meget lange

Skrit —

Jeg blev Nysgierrig — og gaed gierne med

dig tale —

Min utaalmodighed, ej kunde Tid forhale —

Thi om du det ej veed — saa maa du vide at Jeg samme Ærespost, som du har og haft fatt. —

6

Men som erfaren Mand, veed allerbest at

snakke,

Jeg vil dig sige det, hvorfor du mig skal

takke —

Jeg Højhed prøvet har — men ogsaa Uselhed

—

Da jeg var højest sat — saa falt jeg dybest

ned —

Med stoer Foragt — jeg saae, til dem som

turde vove

At strides med mig om, det første Sted til

Hove —

Jeg aldrig svarte dem — ej vilde til dem see — Men siden jeg for dem var kun til Spot og

Spee.

Struensee, som rasler med Lænkerne: Ach? —

Griffenfelt,

veed ej andet, end han rasler med Penge:

Du behøver ej, for mig sligt at bevise — At du har Guld og Sølv — du kan det

snart forlise —

Jeg var en mægtig Mand — men førend jeg

var død.

Som usel Fange, jeg dog maatte æde Brød. —

Struensee, halv sagte med Graad: Ach hvilke Ord —

7

Griffenfelt:

Om jeg dig bringer til at græde Det skulde smærte mig — men jeg igien til

Glæde

Skal nok opmuntre dig — naar du kun tage vil Mit Raad til Hierte — og andægtig høre til—

Struensee, pludselig:

Det alt forsildig er — derom kan disse Lænker Et Vidne være - tie! — du meer mit Sind

kun krænker. —

Griffenfelt:

Hvorledes? — sig mig det — er du en Fange

alt-?

Er du som Magten var, i din Uvens Gevalt? Jeg kan forstaae dig alt — en anden Klog Minister—

Som du foragtede — han er vel bleven Bister. Med skeele Øine, han vel har anseet din Magt Og Viinen

sprungen er — som var for dig

henlagt —

Struense:

Ja! det desværre er for sandt i visse Maader

Griffenfelt:

8

Saaledes gaaer det den — naar blinde Hovmod raader

Jeg dig beklage maae — jeg selv den samme

Skaal

Har maattet drikke ud — med mine Fienders

Maal.

Som Kongens højre Haand, jeg styrede for

Riger.

Med stor Berømmelse — og Rygter alle siger,

At med min spidse Pen, jeg meer udrettet fik,

End som en heel Armee, med Kaardens

Hug og Stik.

Jeg altid vidste først, hvad Udenlansk passerte.

Med største Hurtighed — jeg alting expenderte

—

Kort sagt: Jeg var en Mand, af Indsigt

og Forstand,

Som ret forstoed mig paa, at styre Folk og

Land.

Min Konge, derfor mig ophøjede til Ære -

Men — ach! desværre! jeg den ikke kunde

bære —

Jeg mig hovmodede — og over Skuldre saae

Enhver som tragtede, i Rang med mig at

gaae.

Man derfor stræbte, mig udi en Hast at

fælde, —

Som alle skyder til, naar Vognen den vil

hælde —

9

Saaledes i en Hast, jeg og omvælted blev, Da med forened Magt, man paa min Uhæld

drev —

Man mig bestkylte for, at være Landsforræder —

Men gyldigt Vidne ej mod mig derom fremtræder —

Hvorfor min Konge, som var selv Retfærdighed —

Paa Munchholm mig hensat — hvor jeg min

Tid hensted. —

Struense:

Saa du uskyldig var. —

Griffenfelt:

I alt jeg ej tør sige — Paa mange Lasters Vej — hvorfra jeg bur.

de vige,

Jeg vandrede desvær? men for Forræderie -

Den heele Verden veed — at jeg var reen og

frie. —

Men nu jeg skriftet har, for dig saa aabenbare

Saa er det billigt, at du og bør mig forklare

10

Hvori du syndet har — og hvad din Brøde

er —

Thi jeg ej troer, at du for intet sidder her.

Struense:

Nu vel? min Broder — thi i Skiebne er

vi lige

Jeg aabenhierdig dig min heele Synd skal

sige -

Du deraf høre skal at min forseelse Er uden Tvivl endnu, den allergrummeste.— Jeg ej mig selv — ej Gud — ej Næsten kun,

de kiende —

Da jeg paa Lykkens Vej, begyndte først at

rende —

Jo nærmere jeg kom til Ønskets Øjemed — Jo meer jeg voxte op i stor Ugudlighed — Den Egenkærlighed — som Mennesket kan

føre,

Udi Ulykke — blind paa Øjet — døv paa

Øre —

Den over mig desvær', saa meget herskede— Ak, for at mætte den, jeg alle hadede. —

Hofmodig udaf det — Naturen mig har

skiænket

Jeg altid pønsede (og det mig skulde krænket Om det var gaaet mig glip) at naae aaa

høje Ting.

Som det vel mueligt er, i denne Jordens

Ring. —

Men det var ikke nok, at jeg var Greve

blevet

Og Lykkens Top saa højt, i Vejret rank

opdrevet —

Geheime Cabinets Minister jeg og blev — Som Kongen ligefuldt jeg alting underskrev.

Griffenfelt:

I liige Værdighed jeg og var sat i Landet

—

Hvad jeg befalte stoed for Resten intet

andet -

Jeg ogsaa Greve blev og ned den Herlighed

Som andre ej har naaedt — af min Stand

det jeg veed.

12

Struense:

Ja kiere Broder? jeg slig Herlighed blev

givet.

Som ingrn uden du — har haft herudi Livet

Men ach desværre — det for mig var ikke

nok —

Min Teen var ikke fuld, endnu paa ærens

Rok.

Jeg søgte endog om — min Konge selv at

dræbe —

Og Kronens høje Magt, jeg vilde efterstræbe

Men Himlens Varetægt, saaledes maged'

det,

At sligt ej for sig gik — som var i mit

Forsæt.

Foruden mange fleer — jeg ogsaa Brandt

fik ledet

Med Gæhler, Falkenskiold; — For alle

Øjemedet

Var dette — at vi Liv og Krone kunde faae Fra vores Konge, som vi billig elske maae.

13

Griffenfelt:

Nej denne fæle Synd med mine ej kan sættes

I nogen Ligning - og den ikke bør forgiettes

Med allerstørste Straf — Thi jeg vel Simonie

Begik men aldrig dog saa grov Forræderie

Mig Tiden er for knap — da den er gandske

omme —

Men jeg en anden Gang — fra Graven op

skal komme —

For at anhøre, hvad for Straf du engang faaer

Thi sligt ustraffet dog i Verden ej af»

gaaer.

Struense allene:

O! vee mig usle Træl — som før med Syndens Lænker

Men nu med fange Baand er bunden — der

mig krænker —

14

Indtil min arme Siel — at jeg dog sligt begik — O at min Moder mig, omkom med Dolke-Stik! Speil Eder Store — Smaa — Speil Eder Gamle — Unge. Kiend af min Skiebne — at de Vilkaar vist er tunge — Naar man fra ringe Stand til Højhed kommer op — Og siden styrtes ned — fra Ærens bøje Top.

15

16

1

Grev Struensees

Sang,

af

**Ham selv forfattet udi hans Fængsel i Castellet,
hvori han bekiender alle Ting,**

Melod. Saa skal da Glasset løbe & c.

Trykt, 1772,

2
3

1.

O vee mig arme Stymper! Vil ingen ynke mig?
Jeg mig som Ormen krymper. Jeg blev ulykkelig.

2.

Jeg Doctor-Kunsten lærte,
Fik Brød i Altona.

Men meere jeg begierte,
Den Gang ieg kom derfra.

3.

Min Lykke var dog gunstig;
Men ieg umættelig; Thi ieg ej meget kunstig I alt opførte mig.

4

Fra Æres-Trin til andet Jeg Dag fra Dag opsteeg. Men ieg i alt mig blændet.
Og mig i alting sneeg.

5. Af Lykken blev ieg modig.

Foragtet, alle Mand. Som Ulven blev ieg graadig, Og havde sulten Land.

6.

Jeg styrket mange Store;
Udhungret mange Smaa. Jeg glædet mangan Hore.
Det maatte ieg forstaae.

7.

Ja, ieg, ieg selv blev Greve.
Hvo havde dette tænkt! Jeg kundet prægtig leve;
Men Skaalen var iskiænkt.

5

8. Det Søde ieg har smaget.

Det Suure smager nu. Min Synd mig har bedraget, Den kommer nu ihu.

9.

Jeg Cabinets-Minister
Blev rigtig uforskyldt; Men det mit Sunds Register Og haver rigtig fyldt.

10.

Da ieg det blev da kunde, Steg faae min Villie. Men ieg som sultne Hunde, Alt meer forlangede.

11.

I Raad ieg gik med fleere,

Vor Sag at stille an,

At blive meget meere.

Vort Anslag blev til Vand.

6

12.

Mod Kongen og mod Landet Var vort Forræderie. Det Anslag var forbandet. Her Lykken ej stod bi.

13.

Her vaagnet vor Ulykke:

Vi bleve røbede,

Og dette Ondskabs-Stykke Os fælt mislignede.

14.

Min graadig Haand jeg rakte Og vilde gribe fat " " " Men Himlen sin udstrakte.

Her laae min heele Skat.

15.

Alt mit Complot blev røbet,

Og i Castellet bragt.

Nu har jeg nok omstøber.

Nu over mig er Vagt.

7

16- Jeg blev med Jern besnæret.

Jeg ellers havde rendt. Jeg i Forhør har været

Og alle Ting bekiendt.

17-

Jeg nu paa Dommen venter, Endnu den uvis er For mig og Medbetienter, Som alle Lænker bær.

18.

I Bolter Jern og Lænker Jeg skielver Nat og Dag. Men allermeest mig krænker Dog hver Mands Velbehag.

19.

Slet ingen mig vil ynke Undtagen Horerne.

Hvor meget jeg end klynke,

Dog alle ad mig lee.

8

20. En Præst jeg nu har faaet, For mig det sælsomt er, Dem har jeg før forsmaaet, Med Kirkerne, desvær!

21. Paa Skiden-Torv min Stytte Alt Pøblen rejser op. Men hvortil kan det nytte? Naar jeg har ingen Krop. 22.

Jeg blev opløft blandt Grever.

Hvorfor det veed jeg selv. Nu skielver jeg og bæver.

Du Sikke! frygt og skielv. 23. Blev jeg da høyt ophøyet, Faldt jeg des dybere. Min Stolthed nu er bøyet. Hvor blev Grev Struensee?

1

Gienlyd af Den forrige Greve Johan Friderich Struensees Klage,

over sit formastelige og høyst ugudelige Forsæt,

hvorhos

han spaaer sig selv sin forventende Død og retfærdige Straf

hørt fra hans Fængsel

d. 29 Januar. 1772 og

indrettet at synges som:

Jeg er saa gammel og jeg har Saa længe tient i Amors Krige

Kiøbenhavn,

trykt hos Morten Hallager, boende i store Fiolstrædet.

2

3

1.

Ak, ak, jeg Ulyksalige!

Som nu maae bære disse Lænker; Hvor billig er min Græmmelse,

Naar jeg mit Levnet eftertænker Jeg saae mig svinget op til Greve,

Var i den største Høyhed sat;

Men maae nu her i Fængsel leve Udi Vanærens sorte Nat.

Jeg alt for slet anvendet har Det Pund, som mig betroet var.

Ak ja: Al Verden vil belee Den arme Greve Struensee.

4

2. Naar andre sidde maae Skiul,

Min Lykke mig for Lyset trakte;

Den dreyede for mig sit Hiul,

Og Kongens Naade mig opvakte Min Siel, til høye Ting at fatte, Veldannet var; men ak det Maal, Som jeg, at naae, mig foresatte, Mod mig opvakte Hævnens Skraal. Som Doctor jeg lyksalig var,

Men ey mit Mod cureret har:

Saa nu al Verden vil belee Den arme Greve Struensee

3. Jeg veed, man ey en Sygdom maae Med Vold og Magt tilbage holde;

Thi kan den ey udraset faae.

Det slemme Følger kan forvolde.

Men Æresygen, Sielens Plage,

Og Elskovs-Sygen, Syndens Straf,

5

Som jeg i alle mine Dage Saa sterk har laboreret af,

For megen Frihed fik hos mig Og gjorde mig ulykkelig:

Saa nu al Verden vil belee. Den arme Greve Struensee

4. Det onde, som man kalder Synd, Mig altid har i sær behaget.

Jeg slog i Veyr og Vind den Fynd, Hvormed man havde mig opdraget.

Da jeg i Kongens Gaard var kommen Og der mig høyt ophøyet saae,

Jeg frygted ey for Vredes Dommen, At Øxen her ved Roden laae.

Jeg spandt forvoven, frek og frie Mod Kongen paa Forræderie.

Ak ja, al Verden maa belee Den arme Greve Struensee

6

En Damien, en Ravailiac,

To Konge-Mordere hos Franske,

Ja alt deslige Afskums Pak

Jeg overgaaer iblant de Danske.

Skiønt jeg har undertiden gavnet.

Ved Raad til Ordre, som udkom,

Jeg hades nu endog til Navnet,

Da Lykken vendtes for mig om. Hver Dansk og Norsk har Kongen kier.

Mit Navn en Stank for dennem er. Ak ja, al Verden vil belee Den arme Greve Struensee

6. Jeg vilde binde Kongens Magt,

Men bunden blev med Fængsels Lænker. Nu er min Skam for Dagen lagt;

Nu er det først, jeg mig betanker.

For sildig denne Eftertanke Udi mit Sind nu opvakt er

7

Mit Hierte sig ihiel vil banke Af idel Skræk og Angester.

Enhver min Skam og Skiendsel seer Der er ey Raad og Redning meer.

Ak ja, al Verden vit belee Den arme Greve Struensee.

7.

Hvor har mit Hierte været skiult Det ligger nu for klart for Dagen,

Min Ondskab var med Frekhed skiult; Men jeg blev i mit Haab bedragen.

Det Hovmods Haab, at Himlen ikke Om mit Forræderie sig brød.

Men den for andre stilke Strikke Befordret har mit Fald og Død. Jeg blevet er ulykkelig;

Men det med rette rammer mig.

Ak ja, al Verden vil belee Den arme Greve Struensee.

8

8. Paa Kongens Fødsels Dag i Fior Jeg anderledes var fornøyet: Jeg stod paa Springet, den gang stor, At blive meget meer ophøyet.

Jeg, som nu denne Skiebne frister, Hvorved mig skeer ey meer end Ret, Blev virkelig Geheim-Minister I Kongens eget Cabinet;

Men jeg endda attraaede meer,

Og derfor nu mig fængslet seer.

Al Verden derfor maa belee Mig arme Greve Struensee.

1

Nogle smukke Arier til Tidsfordriv digtede af den forrige Grev Struensee, i hans Fængsel hvor han taler, om hans Opkomst, Velmagt og Fald, hvortil Musiquen er sat Enev., Brandt, paa

Flaute Traversiers,

Men ny oversat og til Trykken befordret af

Musiquens og Poesiens Elskere.

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt og til Kiøbs at bekomme hos A. F. Stein, boende i Skidenstræde i No. 171.

2
3

1ste Uria.

Om hans første Opkomst.

Jeg, som liden Stilk blev sat I en Urte-Potte Man mig ofte havde fat,

For mig der at gotte

Da mit Blomst skiød første Knop, Var den endnu liden,

Men da Den blev lukket op,

Blev den større siden.

2den Aria.

Om hans Fremvekt.

Udi Floer mit Blomst nu stoed Deylig, skiøn og prægtig, Stammen tyk og mægtig Saae jeg alt af slig en Roed.
Op til Skyen groede Toppen (som jeg troede)

Men da den i Floer bedst stoed, Blev den rykket op med Roed.

4

3die Aria.

Om Hans gode Dage.

Medens jeg saa voxte op,

Os udbredede min Top,

Levede jeg herlig;

Ingen Ting besværlig Var, for mig i denne Stand,

At opnaae, som ønskes kand.

4de Aria.

Om det samme.

Udi største Fryd,

Levede jeg stedse,

Ingen turde hvedse

Sig — naar jeg sloeg Lyd Viin og Mad Hvad jed gaed,

Ære, Høyhed, blødest Leye,

Med faae Ord:

Lykke stor,

Steg nu havde i min Eye.

5te Aria,

Om hans Velmagt.

Da jeg saa var voxet op,

I min Herlighed,

Og mit Blomsters rare Top,

Var saa høy og bred:

Den fik meget yndig Lugt,

Stoed saa herligt, mægtigt, smukt; At det var en Lyst,

Glæden i mit Bryst, Ulmede, at jeg mig saae Udi slig en Velstand staae.

5

6te Aria.

Hvorledes han skikkede sig deri.

Men da jeg fik Raade Rum,

Blev jeg kaad og lystig,

Jeg gav mig paa Vellysts Skum, Efter Penge tørstig.

Det min Siel med Fryd opfylte,

At man maatte Bukke sig,

Jeg vist troede, at man skylte Sig en Ydmyghed for mig.

7te Aria.

Om hans store Magt.

Som, naar Torden bryder,

Ned fra Skyerne,

Saa fra mig det lyder Naar jeg befalede.

Ingen turde siige Mig det ringeste,

Jeg ey vilde viige,

For den Høyeste.

8te Aria.

Hvorledes han brugte den.

Men da jeg udi min Hand Roeret fik, at styre Alle Lasters Hyre Jeg da toeg, til øverst Rand. Men da Skibet gik Udi Søe, for fulde Seyl,

Jeg af Coursen toeg da Feyl,

Og slig Havn fik.

6

9de. Avia.

Om hans Forsæt.

Medens Jeg nu føyer blev,

Udaf Lykkens Vinde,

Jeg for Lasters Storm omdrev, Og fik sligt i Sinde:

Op paa Ærens høye Top,

Mig med List nu svinge,

Naar jeg derved ey kom op,

Det med Vold ar tvinge.

10de Aria.

Hvorledes det løb af.

Men, som jeg var bedst i Løb,

Og mig Lykken klækked,

Som et Barn, i kielent Svøb, Da mit Moed blev knækker? Gud, som jeg ey kiendte,

Mit Forsæt omvendte,

Dem jeg ansaae med Foragt,

Seer til Ydmyghed mig bragt.

11te Aria.

Hans Tanker i hans Afmagt. Nu da jeg min Lænke bær, Og udi mit Fængsel er, Kiender jeg min Skiebne: Gid jeg kunde væbne, Mig imod dens Anfald. Men Jeg var selv mig værst Uven.

7

12te Aria.

Om hans nuværende Levemaade.

Som eenlig Fugl i Buur,

Jeg nu maae sidde Min Tid som er saa suur,

En meer vil glide,

Et hvert Minut mig er Som lange Timer,

Min Lænke, som jeg bær Paa mig bedst rimer.

Ey nogen Tidsfordriv,

Jeg nu kan nyde Og intet i mit Liv,

Mig meer kan Fryde.

O hor dog udaf mig Hvo du maae være,

Jeg det kan siige dig,

Som du skal lære:

Dig noye tag i Agt,

Som Æren finder,

Hold over Hiertet Vagt,

At det ey vinder.

13te Aria.

Hvorledes han stikker sig i Fængslet.

Hvad skal jeg gjøre? at Græde,

Mig vilde nu ikke vel klæde,

Det ogsaa for sildig nu var,

Det jeg ey betænket før har!

Taalmodig jeg derfor vil skikke Mig deri, og Skaalen uddrikke,

Som skienkes saa bitter nu,

For ven jeg dog ikke bliir frie.

8

Min' Lænker jeg faar vel at bære, Lad dem endskiønt tunge nu være, Jeg dennem dog haver fortient, Mit Hierte og Sind var forventt. 14te Aria.

Haus Tanker om hans Endeligt.

At Doe jeg har fortient Gid jeg saa vist omvendt,

For Dødens Komme, bliver.

Jeg kiendle ingen Gud,

Han fletted mig og ud,

Men mig vel Kundskab giver.

Jeg Kronen øndkede Men ach til Spot og Spee,

Jeg tvertimod maae være,

Gid dog, udaf min Død

Den fæle Hovmods Stød,

Enhver i mig maae lære.

15te Aria.

Om hans Løvfald.

Som mit Blomster voxte op,

Og i Hast skiød deylig Knop,

Som yndig Blade gav,

Saaledes Lov faldt af I en Hast — og jeg staaer blot For enhver, til Skam og Spot.

Hans sidste Erindring. Træets Grene skiæres maae; Thi det ellers ud vil gaae.

1

**Grev Brantes Tanker. Udført i en Aria, til
Tidsfordriv for ham i sit Fængsel. Unde Melodie:
Kom Celine & c.**

Kiøbenhavn,

**Trykt hos Johan Rudolph Thiele, boende i store
Helliggieststræde.**

2
3

1. Bort al Smerte,

Som mit Hierte Ængste, qvæle, plage, trykke vil; Det ey gavner At man savner,

Hvad Forlystelserne hører til

Hvorfor skal jeg klage? Og min Siæ saa plage, Med de sværeste Bekymringer.

Jeg er rolig I min Bonlig,

Skiønt jeg den ey just har mege kiær.

4

2. Skiønt mit Fængsel Er mig Trængsel, Skiælver, bæver, frygter jeg dog ey; Skiønt mit Kammer Er min Jammer,

Sørger jeg Dog ey deri, o ney.

Jeg mig selv forlyster Jeg derved mig trøster: At jeg veed mig skeer ey meer end Ret. Det er trolig Denne Boelig

Er for mig som allerbest udseet.

5

3.

Ingen Grelle,

Kan mig drille,

Og jeg plages ey af Fantasie.

Jeg fornøyet Seer med Øyet:

Til den Stand mig Skiebnen satte i; Dersom jeg har vige Fra min Pligt, og sviget Den jeg burde altid være tro.

Det er billig At jeg villig,

Her nu lidet bør mig slaa til Roe.

6

4. Det ey krænker

Skiønt jeg tænker

Paa den Tid som nu alt borte er; Jeg ey gruer Skiønt jeg skuer,

Og hen til det forbigangne seer.

Ney jeg i mit Hierte Føler ingen Smerte;

Men er saa fornøyet som jeg kan I min Lænke Jeg kan tænke,

Paa min nu forlorne høye Stand.

7

5.

Kan jeg leve Blive Greve

Er jeg meget vel tilfreds dermed; Kan jeg ikke Faaer jeg stikke,

Mig i det som mig er tilbereed; Blir jeg stedse Fange, Er jeg ikke bange;

Thi jeg lever da i Rolighed; Skal jeg friste Livet miste,

Det et Øyeblik kun varer ved.

8

1

**Den med Struensee i Complot værende Greve
Enevold Brandts Klagemaal
over
det at ingen vil tale om ham,
opsat
af ham selv i sit Fængsel**

og

nu af Stads-Mutikanten i Gladsaxe bragt under den Melodie som

Nu hører vi Piber og Trommer & c.

Kjøbenhavn,

trykt hos Morten Hallager, boende i store Fiolstrædet.

2

3

1.

Jeg Greve von Brandt, som har

været,

En Herre i KonningensGaard, Som alle har frygtet og æret,

Selv om mig at skrive vel faaer; Hvert Menneske nævner Herr Struensees Navn — Poeterne rævner Nu i Kjøbenhavn.

4

2. Jeg derfor og billig bør blive Heel vreed i mit pudrede Haar At ingen en Viise vil skrive —

Paa bvilken mit Greve-Navn staaer Jeg jo dog i Spillet —

Med Struensee var —

Som han, jeg har villet —

Paa Byrden jeg bar!

3. Man nævnte mig stedse Hr. Greve — Og Pigerne vidste saa vel —

At Greven han vidste at leve —

Jeg hopped paa Taae og paa Hæl — Jeg Capriol skiærer,

Endnu i en Dands, Endskiønt jeg her bærer Den hæsligste Svands.

5

4. I Piger! — I Koner! som græder— At Greve von Brandt han ei meer Til Eder, med Latter indtræder O
vidner, at jeg endnu leer —

Fy for en Ulykke —

Det lod mig ey smukt At græde og klukke —

Jeg bedre veed Tugt.

5. Man jo ikke andet kan gjøre —

End Livet at tage fra Brandt — Min Siel man dog her ey skal røre — Den har jeg alt sat udi Pandt — Frisk
Piger — og Koner Lær alle af Brandt Han synger i Toner —

End Viiser galant. —

6

6. Om nogen Grev Brandt vil adspørge — Hvad han i all Verden har gjort? Jeg svarer: Gid Fanden maae
sørge, Det er jo dog ikke saa. stort. —

Nok, Spillet var ikke Endnu blevet endt:

Saa mig knap til Prikke Det selv er bekiendt.

7. Jeg sværger: m'emporte le Diable,

Jeg Modet endnu ey har tabt — Endskiønt jeg ey troede, til Fabel At være for Pøbelen skabt —

Frisk Mod og Courage For Struensee — Brandt Lad Pøblen kun rase —

Vor Magt de dog fandt.

7

8.

Lad være det varte ey længe —

De maatte dog springe omkring,

Saasnart som vi kneb vore Strænge; Vi kørte ret med dem i Ring.

Vi kunde dem kue —

Sandet i dem peeb —

Vi saae dem dog grue

Naar Sværdet vi sleeb.—

9.

Endnu naar vi tænker paa dette,

Det gjør os ret inderlig got.

Saa mange i Virvar at sette,

Er altid meer Ære end Spot. Saa tænker vi Grever;

Og naar vi døer bort,

Vort Minde dog lever I det vi har giort.

8

10. Min Grav-Skrift jeg derfor vil gjøre — At alle paa Prent den kan faae —

Og slaae den paa Vegge og Dørre —

Af Følgende skal den bestaae.

Her Enevold hviler — —

Enhver, der, som han, Til Enevold iler — Sligt vente og kan —

1

Grev Brandts Vise, indeholdende en Klage over at være berøvet sin gode Ven og Broder Struensee. Samt Hans Trøst til ham.

**Kiøbenhavn, 1772. Trykt hos Lars Nielsen Svare,
boende i Skindergaden i No. 76.**

2

3

Mel. En ærlig Ven er rar & c.

1.

Min Vin Broer Struensee Er bleven mig berøvet, Just det har mig bedrøvet,

Jeg et maae hannem see,

Min Ven Broer Struensee. Jeg ei med ham maae tale Udi hans Sorg og Ovale,

Og dele Trøst med ham For vented Spot og Skam, Jeg trøste vil hans Hierte,

Jeg lindre vil hans Smerte, Hvori han finder sig:

Det rene gremmer mig.

4

2.

O havde jeg min Ven! Og med ham maatte lale, Jeg skulde ham afmale, Han skulde strax igien Bekymring kaste hen. Hvad nytter os vel Griller, Naar Overmagten spiller, Den vores Mester bli'r. I hvor vi os hengi'r. Hvad hielper det at klynke, Naar ingen os vil ynke? Vor Sag er aabenbar, Vi Narrer været har.

3.

Vi Narrer været har, Just derfor er vi narret,

Dog ikke sammmparret,
Vor Sag blev aabenbar, Vi Narrer været har.
De fik vor Raad at vide, Derfor de udi Tide

5

Benytter sig af dem,
Vi seer det haver Klem. De dem har forud merket,
Derover sig forstærket,
Saa ingen vidste det,
Hvad de forud. har seet.

4.

Min Ven Broer Struensee!
Frisk Mod! vær ei bedrøvet,
Fordi du er berøvet Just dine Kiæreste,
Frisk Mod Broer Struensee!
Er Modet reent bortjaget,
Er Kiækhed dig betaget?
O! hvad! hvad er vel det Der gjør kun Sagen slet.
Gid du var med mig sindet Og ei af Sorg forblindet,
Jeg frisk dig kunde see Frisk Mod Broer Struensee.

6

5. O kunde du kuns nu Med mig en Viseqvæde,
Det hielper ei at græde.
Frisk Mod just hielpe kan, Staae Du kun som en Mand. Jeg Melodien spiller,
Fordriver derved Griller Og leer kun af den Spot,
Jeg endnu lever got.
Kom, syng med mig min Broder Og pas paa disse Noder,
Vi Takten holder ret Til sidste Aandedræt.

6. Kom Broder Struensee! Hvad hielper det vi sukker Saa det i Halsen klukker, Med angerfuldest Vee? Frisk Broder Struensee!

7

Hvad hielper det vi krænker Os udi vore Lænker,
For ei vor Sag er god,
Et just paa beste Fod.
Hvad nytter det at sørge For man ei Got skal spørge?
De os vel vide laer Hvordan de Sagen taer.

7.

Vi Venner været har,

For ingen jeg det dølger,

Jeg dig i Døden følger.

Vor Sag er aabenbar,

Vi Venner værer har.

Jeg veed hvad os skal hendes, I hvordan Sagen vendes,

Vi kommer dog til Kort, Knap veed, hvor vi skal fort, Dog vi ei os bør gremme Skiønt de har os i Klemme Ei saa! lad komme kun Døds-Dom i denne Stund.

8

8. Jeg rolig er og stil,

De os fratage Liver,

Som forhen er os givet.

De gjøre hvad de vil,

Jeg rolig er og stil.

Mig Livet stal berøves Engang, jeg ei bedrøves Derover, da jeg veed Naturens Skyldighed.

Tit Livet kan aarsage

Een mange Jammer-Dage. Kom kuns, kom naar I vil, Jeg rolig er og stil.

1

**Kane-Farten, eller Grev Brandts Betragtninger,
over deres forrige behaglige Lyst-Tourer i Kane.
opsadt i Andledning af det gode Kane-Veyr.**

synges som Dragonens Aria, le Desserteur & c.

Kiøbenhavn, 1772.

**Trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rud. Thiele,
boende i store Helliggieststrædet.**

2

3

Nu lyder de Bielder —

De Pidske saa smælder, —

De Heste saa moedige løbe af Sted Nu glider den Kane Det var vores Vane —

Paa Gader og Stræder, man spoered' vor Fied. O hvilken Ulykke!

Vi kan ey udrykke

Vor Bielder ey lyder ey Kanen forspendt — Ey Hesten vil løbe — alting er forventt. Jeg raaber hey Kudske!

Men de kan ey huske At Brandt Var vandt

Til dennem, at tale Og myndig befale.

Alting er forventt,

Ey Kanen forspendt.

4

2. Jeg raaber, og raaber,

Og dog engang haaber,

At Kudsken skal komme, med Biældernes Lyd; Men ingen dog kommer,

Hvormeget jeg brummer,

Slet ingen mig hører jeg faar ey Min Fryd — Jeg veed dog, det fyger — Thi Sneen den stryger Langs need af mit Vindu jeg det nok kan see, Veed derfor at Veien er opfyldt med Snee. M'emporte le Diable.

Hvor er den Constabel?

Han er Ey her

Ey tændes min Fakkell —

Ak hvilket Spectakel! —

Alting er forventt Ey Kanen forspendt.

5

3.

Hvor kan det dog være,

At jeg og mon Frere

Grev Struensee ikke skal kiøre i Dag?

Det er jo forbandet —

Jeg veed dog at Landet,

Med Snee nu er skiult, saa vi kan i Mag I Kaner omkiøre At alle kan høre, —

At Struensee farer med Hr. Greve Brandt, I Kaner med Bielder — hvortil vi er vant. Jeg troer, at selv Fanden Han riider hveranden,

Man er

Mig nær;

Men vil ey forspænde Og Faklene tænde, — Alting er forventt,

Ey Kanen forspendt.

6

4. Nu alle jo kiører, Og Kaner dem fører,

Som Avner for Vinden de flyver afsted. — Ach løs dog min Lænke! —

I sagte kan tænke,

At jeg er opirret og at jeg er vreed:

Man vil mig ey lyde,

Som vandt er at byde, —

Hvor meget jeg, raaber, man hører dog ey, — Gid jeg var i Ranen saa fandt jeg nok Vey! Ney ingen vil lyde;
—

Jeg kan ey selv bryde,

Med Haand,

Mit Baand. —

Ach hvilken Ulykke,

Jeg kan det ey rykke!

Alting er forventt,

Ey Kanen forspendt.

7

5.

Min Pels jeg jo haver Og alting tillaver,

Som Grever og Herrer, bør komme afsted. — Hvor er de dog henne?

Hey lad dem dog vende!

Jeg drømmer — ach futre! det er jo Fortræd. Naar saae jeg dog Mage?

For hvem skal jeg klage? —

Jeg kiørte for hastig — nu kryber jeg frem; — Jeg bød den Gang myndig nu har det ey klem. Naar Herrer er strænge,— Det varer ey længe, — Jeg maae Tilstaae

Det, Sandhed at være,

For mig øg Monfrere.

Alting er forventt Ey Kanen forspendt. —

8

6. Ney! — jeg kan nok mærke,

Man er mig for stærke —

Jeg derfor til roelighed, maa mig nu slaae,— Jeg gierne mig vilde —

I Kanen lidt trilde,—

Det var jo saa herligt det glat kunde gaae.

En Kane — ey Kone, —

I Fløyten ey Tone,

Men syngte og tralde, man mig dog ey kan Forbyde —derfore —jeg er dog i Stand.

Lad Kaner kun rumle,

Og Hæste sig tumle. —

Jeg er

Dog her,

Hvor jeg maa forblive Derfor jeg vil skrive; Alting er forventt,

Vor Kane fraspændt!

1

**Grev Struensees opvaagnede Samvittighed
med Devise:
Sic fuit in Fatis.
Kiøbenhavn
trykt hos Paul Herman Höecke. 1772.**

2

3

Under Melodie: Ach HERRE from & c.

1. Kom hid og see En Syndere

Som lidt og stort har været, Som Jid og Flid I stakket Tid

Var Aarsag, jeg var æret.

4

2. Men nu! hvad skeer?

Jeg selv, med fleer,

Er lænket som en Fange. Før var mit Mod Som Eege-Rod;

Men nu, nu er jeg bange. 3.

Jeg skielver ved Den Daarlighed,

Som mig i Synden bragte; Men glædes ved Den Kierlighed,

Jeg udi Synden smagte.

5

4. I Fængsels Baand Min Elskovs Aand Maae prøve haardest Fængsel,

Fordi min Lyst Udi mit Bryst

Maae leve udi Længsel. 5. Jeg stakkels Nar, Min Udsigt var At styre egen Brynde, Og herhos faae Med stor
Attraae Langt fleere til at synde.

6

6. Jeg Adgang fik, Og dristig gik Til Kongen og til Thronen. Slig Lykke gav Mig Sindelav

At tragte efter Kronen.

7. Men Himmelen Var Kongens Ven,

Den stekkede min Vinge, Da jeg min Krop Til Ærens Top

I Høyden vilde svinge.

7

8.

Den Syttende,

Som hver kan see

I Januari Maaned, Min Æres-Krands,

Min Høyheds-Glands

I Fængselet er daaned.

9.

Men see! En Streeg,

Nu ligger jeg

I Jern-Lænker bunden; Og kommer nu Den Lyst ihu

Som nyelig er forsvunden.

8

10. Samvittighed!

Du Sinds Ufred!

Hvi saarer du mit Hierte Med Tanker, som Ved Dødens Dom

Fordobler Dødens Smerte.

11. O grusom Qval Naar Bødlen skal

Den Dom paa mig fuldføre, Som Landets Gud,

Ved Dommer Bud,

Lâr klinge i mit Øre.

1

**Struensees Bod- og Poenitentses-Vise
til
sit forestaaende Endeligt
og**

Afskeed fra denne Verden.

Af ham selv forfattet i hans Fængsel.

Kiøbenhavn, 1772.

Trykt hos Lars Nielsen Svare,

boende i Skindergaden i No. 76.

2
3

Mel. Vee mig, at jeg saa mangelund & c.

1.

O vee mig! vee mig! for den Tid Jeg ilde har anvendte,

O vee mig for min syndig Id!

Nu er jeg reent omspendet Af Skræk, af Frygt, af Skam, af Spot; Nu spaaer jeg mig ei mere Got;

Nu maae jeg først mistvivle.

2. Den styre Myndighed og Magt, Som jeg tilforne brugte,

Nu reent med et er ødelagt.

Guds Vrede den opslugte. Tilforne stod jeg i Lys og Agt, Men nu i Mørke er jeg bragt, Har Baand og Lænker fundet.

3. Mod Kongens Liv, mod Landets Vel Forrædersk har jeg handlet,

Ja jeg, som Lasters onde Træl,

Har Got til Ont forvandlet.

Jeg søgte mit, ei andres Vel,

Just derfor pines nu min Siel,

Og har ei Roe, ei Hvile.

4

4. Til Rigets Soel jeg søgte hen, Jeg vilde den forblindet, Ei tænkte paa, hvor ofte den Har naadig for mig skinnet. O! havde jeg tient Kongen troe, Saa havde jeg haft Fred og Roe. Og ikke blevet Fange. 5.

O! gid jeg havde dog den Gang,

Jeg Kongen fik i Tale, Og Han mig gav Confrentz-Raads Rang, Mit Mod da lagt i Dvale,

Et tragtet efter høyere,

Men tienet troe; jeg skulde see Da ei de Baand og Lænker.

6.

Men, som mit Mod tog mere til,

Jeg høi're vilde stige,

Just eene jeg regiere vil Og ikke see min' Lige.

Jeg tragted efter Kongens Magt,

Men Gud, som dette tog i Agt,

Min hele Handel røbte.

5

7.

Nu pines jeg og martres ud,

Nu gvæles hart mit Hierte,

For hvert et Raad mod Kongens Bud Jeg søgte og begierte.

Jeg glemte Guds og Kongens Magt,

Og Egennytte tog i Agt.

Derfor jeg nu bør lide.

8.

De skrækkefulde Dage, som.

Jeg endnu har tilbage,

Jeg venter Straf, jeg venter Dom,

Er færdig at forsage.

Jeg veed, jeg meer ei slipper ud,

Jeg venter Guds og Kongens Bud,

Og mig til Død bereder.

9.

Min Konge tag da bort mit Liv!

Du billig Aarsag haver,

Og før jeg døer, min Synd tilgiv!

For Dine Miidheds Gaver.

Kom snart! forkynd mig Dødens Bud: At jeg fra Verden maae gaae ud,

Saa har min Jammer Ende.

6

10. Kom snart! Jeg veed en større Dom Du mig ei kan forlene,

Ei stærkere forkynde, som Jeg jo kan den fortjene. O! gid at jeg i denne Stund Kuns maatte ende Livets Blund, Saa fik min Klage Ende.

11. Et Regnskab mig nu forestaaer For jeg her haver levet,

En skræksom Løn jeg hist mig spaaer

Just for jeg haver slev't I syndig Vellyst syndefuld,

Gud, Kongen, Landet var ei huld, Just derfor jeg nu gruer.

12. Jeg Verden elskte meer end Gud, Hans Venskab jeg ei søgte, Jeg spottede hans Ord og Bud, Og med hans Lærdom spøgte. Nu jeg min' Øine aabne faaer,

Jeg seer den Løn, mig forestaaer, Ja en bedrøvet Ende.

7

13.

Jeg seer til Evigheden ind,

Jo meer jeg seer, jeg gruer, Jo mere skræksom biir mit Sind For de fordømte Luer.

O skræksom! skræksom Evighed! Jeg for mit Øye seer og veed Den Løn jeg har fortienet.

14.

En Frelser Verden givet er, Paa ham jeg ei har tænket, Paa hans Forsoning, Lidelser, Før nu, da jeg er lænket.

O Frelser! O lad mig Kraft Af dine dybe Vunders Saft Dog, før jeg døer, nu nyde!

15.

I Ondskab har jeg faret fort Fra første Verdens Dage,

Nu gruer jeg for Helveds Port, Er færdig at forsage.

O send mig dog din Hellig-Aand! Der trøster mig i mine Baand, Saa døer jeg dog fornøyet,

8

16. O Frelser! som forsonet har For hele Verdens Synder,

Som ingen fra dig fare la'r,

Der med sin Bod sig skynder. Kom! red mig! frels mig, tag min Siel! Saa veed jeg vist det gaaer mig vel, Naar jeg af Verden farer.

17.

Forlad mig milde Frelser! at Jeg tit har dig bedrøvet.

Forlad! jeg hverken Dag og Nat Din Naade haver søget,

Tak for mit Fængsel aabnet har De Øine, som tillukke var For dine Naades Straaler.

18.

Nu Gud! Du naadig vær min Siel!

Lad mig fordømt ei blive,

Som Lasternes, som Syndens Træl Har været her i Live.

Lab Evigheden dog for Mig Ei blive saa forskrækkelig,

Saa døer jeg bort med Glæde.

1

Den henrettede
Johan Friderik Struensees
allersidste
Sørge-Suk til

et fortørnet Rige.

Skreven af ham selv

Dagen førend hans Henrettelse

den 27 April Aar 1772,

og efter nogle Venners Begiering

med Tilladelse overleveret til Trykken.

Kiøbenhavn, Trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i store Helliggeiststræde.

2

X! biuioth*;a

W (REGA j^LJ AEN IENSIS«

3

Med hvilken stor Blusel maae jeg ikke nu fremstille mig som et Offer for et heelt Folk. — Den Følelse jeg har af mine egne Nedrigheder, er ikke det eneste, som slide i mit Hierte. Det forekommer mig, ligesom jeg hører Millioner Forbandelser. Ømhed over min Siebne rører vel kun faa danske Hierter. Ja! ak! ja! jeg maa hensmelte i Vemodighed over de Bebreidelser, som de med Rette gjøre mig. Havde jeg tusinde Liv, da burde jeg være villig til at ofre dem, for at tilfredsstille en Staat, som jeg med min Frekthed har sat i den yderste Forvirrelse. Min flygtige Siel eftertænkte fielden grundig sine Forsæt; jeg

4

indsaae aldrig Følgerne i deres fulde Lys; ligesom det første letsindige Begreb var, som jeg fattede om en Ting, ligesaaledes fæstede jeg og Tanke om den. Vanskelighederne og det Besværlige i at udføre de Planer, man gav mig, dem overveiede jeg aldrig. Ingen Tanke, som kom mig til at blive frygtsom for mig selv fik Lov til at hvile i min Siel. Jeg udrydede reent alle de skrækkende Billeder, som Historien, om andre fældede Stats-Ministre, stillede mig under Øjne. Jeg overvejede ej, hvor vanskeligt det var Hiin store Griffenfelt, at undgaae Adelsmændenes Avind; jeg aldrig troede, at komme i minste Ligning mod ham og derfor fik jeg de Banemænd, jeg frygtede for, ved Lejlighed, giort usynlige. O! forbandede Øjeblik! da jeg ikke kunne adlyde hiin store Minister, og tage Raad af ham til at vegre mig, for den Lykke, som vinkede ad mig ved det danske Hof. En kaald Gysen væltede sig igiennem mit Blod, da jeg hørte hans trofaste Ord; men jeg troede at det var Avindsygdum, der talte igiennem hans Mund og glemte snart mine Anelser. Min Forstand var alt forsnever til at fatte de store Staatsmaximer; men jeg troede at mine Smigrere ledte mig paa den rette Vej til at vinde Ære, Kierlighed og Høiagtelse hos de danske; men jeg har nu erfaret det som er tvertimod. Ach hvor dumdrigtig var

5

jeg ikke da jeg ville underkaste mig Regieringens Vanskeligheder. Den Høiagtelse Almuen har for Adelsmandene, som ere bestemte til hele Æresposter, den foraarsager, at Folket mere taalig og taus overbærer med deres Feiltagelser; men ak! betænker eder, vrede Danske! hvo skulle, vel have indgivet mig de rette Grunde til den danske Stats lyksaligheds Befordring. Nationens Karakterer kiendte jeg ikke og ingen vriste sit Venskab mod mig i at gjøre mig de Handlings-Regler, som, var mig saa ubekiendt og saa nødvendige i den Post jeg var. Dersom den Gudsfrygt, jeg kunne have arvet efter min Fader havde regieret mit Hierte, saa kunne jeg og have regieret mig selv paa Dydens og Helligheds Vei. Saa kunne jeg og have trøstet mig ved min Uskyldighed, skjønt min Uslebenhed havde kommet mig til mange Staatsforbrydelser; men ak! nu brydes mit Hierte af Sorrhig, for alle de Overtrædelser, som jeg finder mig skyldig udi. Hævnens Lue brænde over mit Hoved, og Angest har bespendt min Siel. Kunne Forførelsen forringe mine Misgierninger, ak! saa maatte I ansee en Døende forført med veemodige Øine; men nei! havde Religion giort mig uryggelig fra Dydens Fodspor, saa havde jeg ikke forfeilet, da jeg greb efter lyksalighed paa Jorden, Forlader! ja forlader for evig, ædle Danske!

eders

6

eders udsonende Misgierningsmand. Min Død, min Skam, mine sønderhuggede Lemmer kan ikke forsone eder den Uret jeg lod eder vederfares; lader da Naade gaae for Ret, og hader ikke længere et ulykkeligt Medmenneske, ja den allerulyksaligste og meest syndsfulde, som Jorden nogensinde har baaret. Forestiller eder vor store Forsoners ømme Hierte til mig og alle Syndere. Paa Korset raabte jo han, den evige Gud,

forlad Folket, thi det veed ei hvad det gjør. Eders Suk være da tilgivende og ikke længere raabende om Hævn; — Betænker, at Syndens Forblindelse hos mig var Aarsag, at jeg ei heller sandsede mere hvad jeg gjorde. I, ædle Menneskevenner, som Lærdom og Dyd gav følelige Hjerter! eder vil jeg, førend min Henrettelse, give et Skilderi paa min Siels Forfatning. Eder vil jeg glæde ligesaa meget, som jeg har bedrøvet, med at forvisse eder om den salige Forandring, som Guds Aand har virket hos mig i mit Fængsel. Jeg nægter ikke, at et smigrende Haab i Førstningen, kvalte de livsalige Frugter, som Enligheden i mit Fængsel ville have beriget mig med; men efterat min vankelmodige, forsørgede og jammerfulde Siel, var bleven mat af at hente Trøst, der hvor ingen fantes, saa begyndte jeg, lidt efter lidt at komme ind paa mig selv. De første gode Følelser opvakte en

7

qvalmende Vemmelse for alt det spillende Hofvæsen, som tilforn saa meget havde fortryllet mig. Jeg overveiede med Græmmelse mine Handlinger og befandt mig skyldig i de Misgierninger som ingen af mine jordiske Dommere have overtudet mig om. Der opkom en Brand i mit Hierte, som var utaaligere end nogen sandselig Ild; men gav mig dog en Slags Liise i min Siel, som lignede en, Hiigen efter noget, som jeg manglede; men endnu vidste jeg ei hvori denne Mangel bestod. Bibelen blev da min livsaligste Tidsfordriv, den gav mig mange føde Fortrøstninger; indtil Guds Herligheds Glands til sidst skinnede i min hele Siel. Nu blev jeg overbeviist om, at min Frelser allene var den rige Trøstes Kilde, som jeg forgieves ved mange fremmede Udsigter havde sigt. Den Angest som før truede mig, blev forvandlet til en varig Roe; — min Sorrig svant, ligesom Glæden i min Jesu tiltog; min Vankelmodighed bortede sig, da jeg blev befæstet i min Saligheds Klippe; nu frygtede jeg ikke for andet, end for at henfalde igien til aandelig Dorskog Lunkenhed i min Frelseres Kierlighed. Stolthed gjorde mig før bekymret; men nu udbredte Ydmyghed sin Vederqvegelse over mit ganske Væsen. Jeg vil ikke nu have unseet mig for at gjøre en offentlig Afbigt for alle Mennesker. Min Skriftefader gav mig Bøger! som op-

8

lyste min Forstand i Religionen, hvis sande Grunde tilforn vare mig næsten ganske fremmede. Hans dybe Indsigter opløste mange Tvivl for mig, og jeg fandt den hæftigste Glæde i denne Forfatning; ja den smagte mig langt sødere end de Forlystelser, som jeg for higede efter allene, for at beroelige Nagene af næst foregaaende Vellyster. See, ædle Siele! maa I ikke rakke Jesu Trofasthed, at jeg med Sandhed kan glæde eder i disse Tilstaaelser over mig selv.

Men ak! mit hele Væsen skielver, naar jeg tænker paa min forestaaende Død. Jeg veed at min Forløser lever; men føler dog intet af det Heltemod, med hvilket mange stirre Døden i Møde. Den ubekjendte Tilstand, hvori jeg skal oversættes, opvækker vist vexelviis Zitren og Bæven i min Siel. Jeg forlader en ond Verden, som besmittede og forlokkede mig, og min Konges Naade gav mig en saa lemfældig Død, at jeg ei har nødig at mishaaabe ved mine Smerters Utaalmodighed. — Farvel tusindgang lyksalige danske Folk! eders Lyksalighed blive ligesaa mange Gange fordoblet, som jeg har foraarsaget eder Sukke og Misfornøielser. Himmelen beskierme min milde Konge, og give ham Raadgivere, som ikke forblindes af Higen efter egen Fordeel. — Gid mit Exempel afssrække Fripostighed at nærme sig Thronen, og gid min Bøn formaae saa meget hos christne Hjerter, at de anraabe Gud for mig om min Frelseres Styrke i min Død, og Hvile i hiin Evighed, som viiser mig en evig uforvisnelig Krone. — Hist skal vi skue hinanden for Guds Dom og Jesu Retfærdighed omhyller mig. Amen!

1

Den forдум

Kongelige Kabinets-Minister Grev Struensees opbyggelige Afskeds-Sang.

Componeret af ham selv,

efter hans bekientgiorte Dom at miste Haand og

**Hoved, samt parteres i fire Deelee og legges paa
fem Steiler, tilligemed hans Vaabens
Sønderbrydelse. Hvilket blev er qveret den 28
April 1772.**

**Kiøbenhavn 1772, trykt og findes tilkiøbs hos J.
R. Thiele boende i store Helliggeiststræde.**

2
3

Mel. Som en Hiort med Tørst & c.

1.

Naaderige Himlens Herre,

O! min Skaber, o! min Gud, Jeg har trodset dig desverre! Og foragtet dine Bud!

Kiødets Viilie var min Lov,

Og Samvittigheden sov,

Men med Peder nu opvækket Giør mig Himlens Lov forskrækket.

4

2.

O! min Gud jeg maae bekiende.

At jeg gruer for din Dom, Sielen har jo ingen Ende,

Livets Time snart er om',

Hvor tør jeg da møde dig,

Jeg som saa formastelig,

Dig har spottet og fornægtet Mod dit Navn og Ære fægtet?

3.

Da dit Bud var først forjættet, Glemte jeg al Dyd og Troe,

Da din Lov var først udslettet Jeg al verdslig Lov beloe. Hovmod mine Love skrev,

Vellyst var der Bud som drev, Jeg forsætlig blind dem fulgte Og med Flid din Lov fordulgte.

4.

Nu Samvittigheden vækket Er ved Vetri Hanegal,

Nu giør først din Lov forskrekket, Skelen føler Helved Qval, Ønsker sig af Angst bespendt,

At den blev med Livet endt,

Nu den Evighed giør bange Jeg før spottet Tusind' Gange

5

5.

Skal jeg nu i evig Qvale Kiende dig o! Evighed?

Skal jeg hist saa dyrt betale,

Min selvgiorte Verdens Fred? Erder ingen Naade meer For et sønderknuset Leer,

Er min Skaber! er du eene Som retfærdig, stor allene?

6.

Ney! jeg seer og Sielen finder En livsalig Trøst deraf,

At al Synde-Skyld forsvinder I det store Naadens Hav;

Jesu Blod har tvættet mig,

Jesu! ach! jeg søger dig,

Vær min Talsmand hos min Fader, Bed at han min Synd forlader

7.

O fortørnet Gud og Herre!

See her knæler jeg for dig,

Lad din Vrede ey fortære Og dens Ild opsluge mig,

Lad et knuset Hiertets Bod Og en Angers Taare-Flod,

Nogen Synde-Skyld aftvætte, Jesu Blod kan alt udlette.

6

8. O! min Gud! jeg finder Lise I en angergiven Aand,

O! min Gud jeg maae dig prise Just i mine Fængsels-Baand,

I Ulykkens sorte Vraae,

Seer jeg Naadens Soel opgaae,

Ja min Gud paa denne Maade, Viser du mig Bey til Naade!

9.

Viig nu ud du Verdens Vrimmel!

Som opfyldte Sielen før,

Thi den naaderige Himmel Hiertet fuldt as Glæde gjør; Afmaalt er de Timers Tal Naar min Lampe slukkes skal,

Jeg seer forud Dødens Mørke Men min Jesus er min Styrke!

10.

O! min Jesu, o! forhaanet Og bespottet alt for tidt Ja hudstrøget, tornekronet Af et opblæst syndigt Vid,

Er og bliver dog dit Navn,

Sielens sidste Tilflugts-Havn,

Hvor den søger Lye og Hvile, Skiul for Hevnens Torden-Kile!

7

11.

O! min Jesu', jeg har fundet,

Hvile i den sikre Havn,

Jeg har Verden overvundet,

Jeg er trøstet ved dit Navn,

Jeg for Gud og Verden maae I Oprigtighed tilstaae:

At jeg har alt Ondt bedrevet At jeg selv min Dom har skrevet,

12.

Da mig Himmelen forlader,

Saa forlad mig Verden med,

O! min Konge, o! mm Fader!

O tilgiv min Daarlighed,

Jeg en daarlig Nabel var Og en David trodset har,

Lad min Dom min Synd udslette, Himmelen skal alt oprette! 13.

Kom da Død! og luk mit Øye Fyldestgjør den verdslig Ret!

O! min Fader i det Høye Gjør du denne Time let! Far nu hele Verden vel,

Bed dog for min arme Siel,

Bed at Naadens Dør blik aaben, For en omvendt Synders Raaben!

8

14.

Jeg Forræder har bedrevet Og som en ulydig Søn, Den Fornøyelse berøvet Som er Fædres Aldersløn; Den forlorne Søn blev from, Til sin Fader vendte om,

Og omvendt skal Himlen tage Mig i Naadens Huus tilbage.

1

**Grev
Enwold Brandts
sidste Afskeed
eller
Svanesang.**

for de

Efterlende,

da han den 28 April 1772 som en Forræder udstod sin velfortjente Straf uden for Stadens Nørre-Port, med at miste Haand og Hoved, dernæst blev parteret i fire Dele, og endelig lagt paa 5 Steiner, hans Vaaben blev ligeledes sønderbrudt.

Mel. Saa skal dog Glasset løbe.

Kiøbenhavn 1772,

trykt og findes tilkiøbs hos J R. Thiele, boende i store Helliggeiststræde.

2

1. Skal nu mit Hoved springe, Og Stumpen falde om :,: Skal nu Skarprætters Klinge Udføre billig Dom :,:

2.

O ja! jeg har vel mere

End sligt — endnu fortient :,: Ey Medynk man bør bære,

Med mig som var forventt :,:

3

3.

Jeg hemmelig jo stræbte

Et Raad med mit Complot :,:

At naar vi Kongen dræbte Tryg paa sit eget Slot :,:

4.

Vi skulde os tilvende Den allerstørste Magt :,:

Vi Afskeed til den Ende

Gav Kongens troe Livvagt.

5.

Forvorpen vi forsøgte,

At gribe Kronen fat :,:

Det Straffen just forsøgte

I Hævnens grumme Nat. :,:

6.

Jeg stolt, som en Herr Greve,

Ved danske Kongers Hoff :,:

Begynte først at leve,

Før jeg fik sidste Puf, :,:

4

7. Min Stolthed uden Liige,

Med Vellyst krydet blev :,: Jeg ingen vilde viige,

Men frit min Synd bedrev :,:

8. Den Gud jeg ikke kiendte,

(Og kiende, vilde ei)

Som al sin Hielp fravendte

Fra mig, paa Lykkens Ben ;,:

9. Hans Naade skulde styre,

Min rent forstokked Siæl, Mit Hierte, Lasters Hyre Ei kiendte eget Vel ;,:

10.

Jeg seer ved Syndens Fane Hvis Chef jeg lydig var ;,: At jeg ei lod min Vane,

Slig Eed, jeg holdet har ;,:

5

11.

Jeg Satans Ordre fulgte,

Som Comanderede ;,:

Sin Hielp han ikke dulgte For mig, og Struensee ;,:

12.

Vel Lykkens Soel den smilte Mildt til os begge Toe ;,:

Men vi til Snaren ilte;

Hvem vil vel Lykken troe ;,: 13

Da vi just begge tænker At vi heel sikkre er ;,:

Man binder os med Lænker,

Tillige mange skeer ;,: 14.

Den Dands og Masqverade Var just til Døden hen ;,:

Vor Masque maae vi lade,

Og blotte staae igien ;,:

Gud

.mm

6

15. Gud, som kan Hiertet kiende Han kiendte os for godt ;,: Han Lykken bød at vende,

Der stoed vi nu til Spott ;,:

16.

Man os for Retten fører, Beskiemmede vi staae ;,: Vor Ondskab vi selv hører, Vi sligt ei kan fragaae ;,:

17.

Man Vidner mod os tager, Ei et til Tusende ;,: Vi svare kan; — man klager, Vi var forblindede ;,:

18.

Retfærdig Dom man fælder,

Som naadig er og god ;,: Vi Timerne nu tælder,

Til Hævnen ved vor Bloed :,:

7

19,

Naar Gud min Siæl vil rædde Saa har jeg endda Haab :,:

Saa kan jeg glad optræde,

Til Folkets billig Raad :,:

20.

Min Konge hævnet bliver,

For al min Ondskabs Synd :,:

Hans Laude mig tilgiver;

Jeg reen for Ondskabs Dynd :,:

21.

Min Død jeg gaaer i Møde Med et fornøiet Sind :,:

Jeg heer for Synd maae bøde Som Satan pusted ind :,:

22

Ved den, jeg fyldestgjører,

Toe Rigers Suk og Raad :,:

Som de imod mig fører,

For deres røved' Haab :,:

8

23.

Min Straf, lad Lærdom være At man ei følge maae :, Sin Lyst og ei begiære

Det man ei bør opnaae :, 24.

Enhver af mig kan lære,

At man bør frygte Gud :, Og Kongen trolig Ære —

Og holde Begges Bud :,:

1

**En sandfærdig Poenitentze-Sang componeret af
den fangne Grev Brandt
i Citadellet Friderichshavn,
til hans medfangne Ven Grev Struensee.**

I Anledning

af deres bekientgorte Dom at miste Hand og Hovet, samt parteres i fire Deelee og lægges paa fem Steiler, tillige deres Vaadens Sønderbrydelse, den 28de April 1772.

Melodie Hiertelig mig nu længes, & c.

Kiøbenhavn, trykt og findes tilkiøbs I. R, Thiele, boende i store Helliggeiststræde.

2

1. <X I Verdens falske Skygger, Indbildnings Flitterguld! Som Daaren kun betrygger Og gjør ham Tillidsfuld!

I Siælen tit ophøie,

Ved selvgiort Stoltheds Kunst, Og Tankerne fornøie

Med idel Damp og Dunst!

3

2.

I Verdens Høihed sætter Den Blinde al sin Roe,

Han Himmelen forjætter

Han glemmer. Dyd og Troe, Han ved en Skal sig fryder Og ei til Kiernen seer,

Men naar han Skallen bryder, Dens Kierne giftig er!

3. O! Struensee, desværre!

Desværre! Du og jeg Et sandt Exempel ere,

Paa Daarens Vandrings-Vei Os Hovmod har betaget,

Os Vellyst lokket har,

Men hine har bedraget,

Og denne giftig var

4

4. O! at vi havde blevet

Nøysomme i vort Kaar, Og ei vort Ønske drevet

Til det som ingen naaer, O! at vi Troeskabs Smykke Lidt bedre havde kiendt, Saa havde ei vor Lykke Saa hastig bleven end!

5.

Fornuftens ædle Gave

Var begges vores Deel. Desværre vi ei have

Anvendt den til vort Vel! Vor Stolthed blev ophronet Af Egennyttens Raab,

Og vor Indbildning kronet Af et saa skiendigt Haab!

5

6.

Men naar et Myg sig svinger Ved Lyset alt for nær, Da de afbrendte Vinger Gemenlig Lønnen er, Naar Titanes vil maale

Med Guderne sin Magt, De ved en Torden Straale Fortient blev ødelagt!

7.

Vi nys paa Lykkens Høie Indhøstet' Glædens Nok,

Og med et modigt Øie

Besaae den mindre Flok, Vi saa os ei tilbage

Men iled Fied for Fied Til Spidsen op at drage,

Men faldt i Dyndet ned!

6

8. Hvor er nu den som tager Sig Deel i vores Harm, Hvor er den som beklager Vor sønderbrudte Arm? Hvor er den som vil ynke Den sidste Levning af Et Vrag som sidst maae synke I Mishaabs sidste Grav?

9. Nei Verdens Vrede Vrimmel Os tumlet daglig om Og den fortørnet Himmel Udæsker selv vor Dom!

Ei minste Haab tilbage,

Ei Ønfkers Muelighed,

Ei Adgang for vor Klage,

Thi David selv er vred!

7

10.

Velan! vi tør ei haabe Paa denne Verden meer, Men Himlen at anraabe Hvor Synder tilladt er, Kom lad os da nedknæle

For Himlens Naades Stol, O! lad os ikke dvæle,

At søge Naadens Soel!

11.

Opløftes da vor Tanke

Vort Hierte, Aand og Siel! Hist er den sidste Skranke,

Hist evigt Vee og Vel!

O! naae vi kun det sidste

Kan naae i Himmelst Fred, Da maae vi gierne miste Al Livets Herlighed!

8

12.

Min Jonathan min Broder,

Paa denne Himlens Vei!

Thi hist ved Vellyst Floder Du Nabel var som jeg!

Lad os ved Livets Ende,
Tilstaae vor Synd reent ud,
Og offentlig bekiende
At Straffen er af Gud!

13.

Farvel da Verdens Lyster!
Farvel du kunstled Ring,
Hvor Sielen ikkun hoster Uroe og Broddesting!
Farvel du Nordens Ære Tilgiv vor store Feil!
I andre! lad os være Utroeskabs Sørgespeil.

1

Den retfærdigste Hævn over de to grove Stats-Misdædere, Grævevne

Johan Friderich Struensee,

og

EnvoldBrandt,

som

paa et paa Øster-Felled uden for Kiøbenhavn opreist Skafot bliver henrettede Tirsdagen den 28de April 1772,
ved deres høyre Hænders og Hoveders Afhuggelse med Øre og deres Legemers Partering i fire Parter;
til

Afskye og Skrek for alle, ikke at begaae forserlig Onde, og frækt at synde og forgribe sig mod Gud,
Kongen og mod Undersaatterne.

Sangviis forfattet

under den Melodie:

Med Sorgen og Klagen holdt Maade.

—

Kiøbenhavn 1772, trykt hos Morten Hallager, boende i store Fiolstrædet.

2
3

1. Bedrøvelig Skiebne at friste Sir Liv paa Skafottet at miste Men saadan en Hævn er retfærdig; Slig Død er Misgierninger værdig.

2.

Enhver, som ugudelig lever, Og frek i al Vellyst udsvæver,

Og sig ey til Gud vil omvende,

Maa frygte før saadan Livs-Ende.

3.

Exempel vi haver paa dette I dem, man nu maatte henrette, Før de ey at leve fortiente.

See, det er den frekke Synds Rente.

4.

Grev Struensee blant os har været En Herre, meer frygtet end æret. Han vorte i Gunsten til Hove;

Mod Kongen dog ondt torde vove.

4

5.

Ham Kongen ophøyet til Greve, Ja Kongens Bud udftædte bleve Ved ham, som Geheime-Minister; Og dog han meer Magt til sig vrister.

6.

Han kunde ey leve fonøyet,

Med mindre han Anstalt fik føyet, Protektor for Riget at blive;

Men Gud vilde det ey tilgive.

7.

Hans Anslag blev heldig opdaget, Og Magten fra hannem blev taget. Man Hævnen fra Herren saae komme, Som sukkedes efter af Fromme.

8.

Han tænkte det har ingen Fare. Hans Gierninger driftige vare;

Ey noget saa helligt her fandtes.

Det jo med Vanhelligt forblandtes.

9.

Han Ordre paa Ordre udsendte; Paa alting han op og ned vendte; Han agter ey nogen paa Jorden;

Han selv skaber Lynild og Torden.

5

10.

Han grimt og forfærdeligt spøgte,

Og sig slige Redskaber søgte,

Som ynked ey Dannemarks Vaande, Men hannem gik trolig tilhaande.

11.

Maaskee han har tænkt, sig at gjøre Et Navn, som ey skulde ophøre,

Men stort udi Krøniker være.

Han fik det. Men dog uden Ære.

12.

Hans Omgang desuden til Hove, Som Frekthed knap selv torde vove,

I lang Tid ham stinkende gjorde,

Før han maatte Stats=Fange vorde.

13.

Det Rygte, som man nu kan høre Ey vilde Usandhed udføre,

I Enrum fortælle maae samme,

Da Utugt sig derved skal skamme.

14.

Da Struense nu blev en Fange: Saa blev hans Samvittighed bange. Saaledes Guds Hævn veed at finde Dem Naaden kan ey overvinde.

6

15. I Fængselet, hvor han indførtes, Hans Hierte omsider dog rørtes,

At give vor Herre Gud Ære,

Og sig for en Synder erklære.

16.

Han nu sine Synder bekiender, Og sig til sin Frelser omvender;

Vor Jesus ham naadig modtager, Som Omhue for Sielene drager.

17.

Han venter, ey Naade til Livet Paa Jorden at blive ham givet; Men Taare udøste nu bleve,

For salig i Himlen at leve.

18.

Han angret sin Synd ud af Hiertet, Og det har ham inderlig smertet,

At han her saa syndig har været Og Gud i hans Adfærd ey æret.

19.

Gud tog ham i Christo til Naade, Som Røveren, hisset attraaede Med Christo i Himlen at komme Naar Livet ved Døden var omme.

7

20.

Han hører sin Dom, og er rolig; Thi Jesus nu haver sin Bolig Udi hans forbedrede Hierte,

Som Naade tilsidft kun begierte.

21

Ey Naade at leve i Tiden;

Men Naade til Salighed siden. Skiønt han maae end døe med Vanære, Han dog blandt Guds Folk hist skal være.

22.

Vi ey om hans Salighed tvile; Hans Siel i Guds Haand nu skal hvile. Gid alle, ham her vilde hade,
Kun hisset maae blive saa glade!

23.

Gud der vil dog eengang forsamle De Unge saavelsom de Gamle;

Men kan der Forligelse blive,

Naar de ey har lært at tilgive?

24.

Grev Brandt sig mod Døden vil væbne I Struensees Andagt og Skiebne. Det Beste om ham vi vil haabe,

Og Gud for hans Frelse anraabe.

8

25.

Deelagtig i Struensees Synder Han gjorde sig, var hans Velynder, Og trodsede Himlen paa Jorden. Men, Gud nu en Hævner er vorden.

26.

Ney, Gud vil sig ey lade spotte; Man ikke sig maae sammenrotte Mod Kongen og Fædernelandet;

Hvo det gjør, han er forbandet.

27.

Forbandet til Straffer og Plager, Gom disse to Grever ledsager, Der saa uretsindig har levet,

Som Straffen nu lovlig er blevet.

28.

Guds Naade hver Christen bevare Fra saadant et Levnet og Snare, Som Dievelen spandt for de Grever, Hvis Navne i Skiendsel nu lever.

1

Døds-Sang i Anledning af de to Danske Grevers Johan Friderich Struensees og Envold Brandts

Henrettelse.

som skeede, ester Forhør, Overbeviisning, Bekiendelse og Dom, Tirsdagen den 28 April 1772., da denne allerretfærdigste Execution gik for sig.

Gud bevare ethvert Menneske fra saadan Død! Under Melodie:

Naar min Tid og Stund er for Haand.

Kiøbenhavn, trykt hos P.H. Höecke. 1772.

2
3

1.

Det Dødelige usle Leer,

Som udgjør Livets Hytte,

Er intet værdt, og ikke meer,

End meget let at bytte Med der, som er tilkommende,

Og som hvert skiønsomt Menneske Seer meest at kunne nytte.

2.

En Død os alle forestaaer, Den vi ey kan undkomme;

Men Døden dobbelt straffet faaer Enhver ved Rettens Domme. Naturens Dom er ey saa streng, Den tager alle bort i Fleng, Naar deres Tid er omme.

4

3.

Men pludselig at dræbes, naar Vort Levnet best befalder;

At døe udi de unge Aar,

Som man de favre kalder,

Det vist det Krænkeligste er,

Som vederfares Mennesker Udi en skiønsom Alder.

4.

De tvende Grever, som vi har Iblant os lært at kiende,

Knapt troede sig beskikket var Saa fæl en Livers Ende,

Som den, de paa Skaffottet faaer, Hvor deres Herlighed forgaaer,

Og Skammens Ild vil brænde.

5.

De begge haver hver for sig Ugudeligen levet.

I deres Omgang var kun Svig, Som er opdaget blevet. Retfærdigheden straffede Med Fængsel de Misdædere,

Som havde ondt bedrevet.

5

6. Grev Struensee har levet saa, Han har fortient den Ende,

Som han skal paa Skaffottet faae; Men han sig lod omvende Ved Styrken af Guds Kraftes Ord, Som forhen

han paa denne Jord Kun lidet vilde kiende.

7.

Han af Naturen noget viis Var Hoffers Yndling bleven;

Men han blev Rigers Tugtes Riis,

Af Udyds Aand fremdreven.

Dog ville vi ey paa ham see Som alt for slet rettænkende For Vielken og ey Skieven.

8.

Han Bod har gjort for Synderne,

Som han har her bedrevet;

Og saae i sand Omvendelse,

Han havde ilde levet.

Den grumme Synd, som han begik, Da Adgang han til Hove fik,

Er reent udslettet blevet.

6

9.

Gid hver velsindet Christen vil Saaledes sig berede Mod Døden, som ey Barne-Spil For nogen burde hede.

Men mange ringe agter den,

Og anseer ikke Himmelen,

Skiønt døer i sammes Vrede.

10.

Grev Brandt i eens Fordømmelse Med Struensee befandtes;

Men vi troe det lemfeldigste,

At Vantroen overvandt,

Og at i sand Bodfærdighed Han haver fundet Sielens Fred,

Og Sinds-Uroe forsvandt.

11.

Det da ey er forskækkeligt . For hver af dem at yde Den sidste Livets skyldig Pligt, Endskiønt de ey kan nyde Den Ære af en æret Død,

Men Retten, Dem at dræbes bød,

Vil Dommen ey fortryde.

7

12.

Det er en stor Retfærdighed Blant Mennesker paa Jorden,

At slige Domme haver Sted,

Som kan handthæve Orden.

Hvis ey, forgik vor Verden let,

Naar den regieredes saa slet Som nyelig vores Norden.

13. Men Gud skee Lov, Misdæderne Sin Synd og Feyl erkiender,

Saa de i sand Omvendelse Sit Liv paa Jorden ender;

Lad være samme Ende faaer Paa den Maneer, som ey anstaaer Dem, sig til Gud omvender.

14.

Imidlertid vi dog pil troe,

At disse Grever vare

Til Gud omvendte begge Toe,

Forend de fik erfare

Den skarpe Virkning af den Dom,

Som over dem for Synden kom,

Den de ey vilde spare.

8

15. Gud være naadig imod dem! Det ville vi nu bede.

Gud deres Troe til Glædens Hiem Dem Veyen maae berede!

Saa denne Tids Piinagtighed,

Som nu for dem ey meer har Sted, Maae blive dem til Glæde.

16.

Gud vogte hver sin Skabning her De Grever lig at blive I Ondskab og Misgierninger,

Som man nu skal aflive.

Guds Maade over Dannemark Og vor velsignede Monark Og Kongens Stamme blive!

1

**De
Forrige Grevers
Johan Frid. Struensees
og
Enevold Brandts**

eller

Afskeed,

som

For deres Misgierninger mistede Haand og Hoved og derefter parterede og lagde paa 4 Hiul, men Hoveder og Hænder paa Stager ved Kiøbenhavn den 28 Apr. 1772.

Melod. Saa skal da Glasset løbe.

Trykt i samme Aar.

2
3

1 Brande

Er Tiden da nu kommen,

Og Hævnens store Dag,

Jeg møde skal for Dommen,

Og bøde for min Sag?

2 Struensee

Jeg skielver alt, og gruer. Mit Blod det bliver koldt.

Jeg tænker, seer og skuer,

Hvad Synden har forvoldt.

4

3.

Brandt

Nu snart vi qvit skal blive Fra lænker, Boldt og Baand. Vi Hævnen Ret maa give,

Og række Hals og Haand.

4.

Struensee

Jeg tænker paa hin Røver,

Gud giv mig kun hans Troe! Deri jeg kun mig øver,

Og farer bort med Roe.

5. Brande

O ja, vi bør betale For vore Gierninger. Gud vores Angst husvale! Vi snart skal være der.

5

6

Struensee

Vee mig! ieg ikke hørte Guds Ords og Aandens Røst, Før de tilsidst mig rørte,

Nu er de al min Trøst.

7

Brandt

Friemodig ieg da træder,

Og gaaer min Død imod. Det hielper ej, ieg græder. Og øser Taare-Flod. 8 Struensee Jeg løfter op min Tanke Til min Forsonere. Der skal ieg Kræfter sanke Udi min Siele-Vee.

6

9

Brandt

Farvel ieg Verden siger Og ønsker den god Nat. Jeg ud af Verden higer, Og Evighed tar fat.

10 Struensee

Vi alle faldt i Eden;

Men Forskiel paa hvers Fald. Men ieg i Evigheden Dog ej forsone skal.

11

Brandt

Seer Syndere! og gruer, Ja, skielver ved at see.

I her en Synder skuer,

En stoer Misdædere.

7

12

Struensee

I os, i os Jer speiler.

I, som i Synden gaaer. Betænker, at I fejler Hver Dag, som I opstaaer.

13

Brandt

Vi blev, vi blev ophøjet I Live og i Død;

Men havde ej for Øyet, Vor Gud og Frelser sød.

14

Struensee

Vort Gode vi misbrugte Og det i største Grad.

Guds Vreedes Sværd bør tugte. I Gud ieg dog er glad.

8

15

Brandt

Den Skam, os nu gaaer over, I Døden føles ej:

Nu strax ieg Herren lover, Jeg kom paa Livets Vej:

16

Struensee

Hos Gud er min Forsoner.

Jeg føler ingen Skam Ret nu med Engle-Toner Jeg evig lover ham.

17 Begge Guds Straffe-Domme skuer.

Gud dog retfærdig er. Seer, tænker skielver, gruer. Beed Gud bevare Jer.

1

Grev Struensees Svanne-Sang og Betragtning over sit Liv og Levnets Forhold,

til Advarsel for dem, som endnu har den Lykke at skiule sine begangne onde Gierninger under en hykelsk Masqve Ledsager med en

Fortale

af en her i Staden veltænkende Borger.

Trykt hos Lars Nielsen Svare

boende i Skindergaden i No. 76.

2

«

3

Fortale

Jeg fremstiller for mine Medborgere

den bekiendte Grev Struensee, hans Svane-Sang & c. Dens Indhold er værd at læse, da han anfører den rene Sandhed med Fortrydelse over sine begangne grove Feil, og haver forlanget af mig at lade dem befordre til Trykken, det jeg ei har kundet nægte ham.

Gierne ønsker jeg, at kunde paa en behagelig Maade fornøye Læseren med denne Fortale, men jeg maae beklage, at jeg er en ustuderet Mand; dog kan jeg ikke fuldtakke Gud og mine Forældre, fordi jeg blev i min Ungdom oplært i den sande Lutherske Religion og Christendoms Øvelser, min Skabere har derhos givet mig en fornuftig Siel og Evne til at tænke, overveye og indsee min egen og Medmenneskers Vandel og Forhold i det menneskelige Selskab, ved Hielp af denne Tænkekraft examinerer jeg nøye det menneskelige Hiertes Beskaffenhed, men jeg er ikke i Stand til at ansee Personer efter deres høye Stand, Orden og Ca-

4

racter, hvad enten de ere geistlig eller verslig, saasnart jeg merker at de støder an imod Sandhed, Ret og Menneske-Kierlighed, da ere de mig alle ligegyldige. De samme maae besidde saa megen Lærdom af Sprog og Videnskaber, som der bekiendte store Alexandrinske i Bibliothek havde inden sine murede Begge, saa ere

de efter mine Tanker ikkun skadelige Mennesker, slette Christne og ei værdig at forestaae noget Embede; thi ethvert Menneske, som handler imod Sandhed, Ret og Retfærdighed, uagtet al Lærdom og Videnskaber, saa anseer jeg dem efter Pauli Ord for en lydende Malm og en klingende Bield. Give Gud! at alle saadanne vare af Veyen og at redelige Mænd skiønt maadelig af Lærdom) kunde beklæde deres Embeder, saa spørgede man ikke saa mange Afvigelser fra Ret og Retfærdighed. Befrygtelig troer jeg, at Grev Struensee har flere ligesindede Brødre, og mon vel foruden ham ei høres og spørges megen Uret. Er de vel ubekjendt, at en Rig kan forurette en Fattig, naar han fremstiller sig for de Ypperste i et Collegio, eller de

5

største Dommere, og med sin Anseelse paa en angennem Maade frembringer, sin Skienk og Gaver, og forklarer sin uretfærdige Sag for at være rigtig, hvorfore den Fattige maae tabe sin Sag? Gud give! at der ikke studes dem, som er anbetret at forestille den Fattiges Ret og i andre Tilfælde hans Andragende, tør vove at gjøre urigtige og falske Forestillinger; derimod seer Le paa den skarpeste og hevnigerrigste Maade at forfølge deres Næste, som kan have begaaet nogle Forseelser, som langt fra ikke er saa skadelig, som dem de selv saa ofte forøver.

Jeg er forsikret om, at de, som herudt ere skyldige, er tillige ikke ubekjendt, og finder sig brændemerket i deres Samvittighed, skiønt de veed at skiule sig med en hykkelsk Masqve og gaaer under Skyggen af de store Træer. Troe mig til visse, at Forræderen sover ikke, men ligger paa Luur som en Tyv, indtil Hævnens Tid kommer. Giv Agt paa mine Ord, (thi jeg er forlenet med den Kraft, at tænke de onde ind i Sielen) Jeg troer at Gud, som allerede har aabenbaret det Skadelige, for hvilket Struensee med sit

6

Anhang er vorden actionered, kan ved sin Almagt opdage os det, som endnu er forborgen, Falskhed og Svig plejer gemeenligen ikke at gaae ustraffet, men tilsidst slaar sin egen Herre. Enhver oprigtig Undersaat bør takke Gud formedelst at vores forhen regierende Dronning Juliane og vores Arve-Printz Friderich lever.

Guds Almagts Haand bevare disse dyrebare Klenodier, vor elskværdigste Juliane kan jeg ligne med en kostbar Diamant, som har været skiult, derfor ikke har kundet give sit Skin, men de Fornuftige haver for mange Aar siden anseet hende for at besidde store Dyder og Forstand, ja alle de høye Egenskaber, som en Dronning tilkommer, og om vor Arve-Printz Friderich kan enhver Undersaat gjøre sig det Haab, at ingen (nest vor allernaadigste Konge) kan med større Kierlighed, Omhue og Oprigtighed paasee, at Kongerigerne Dannemark og Norge &c Lande, bliver retfærdig og viselig bestyret, saa at vor Konge med Printz Friderich, og vor redelige og kloge Lands Patriot Grev Thot og de øvrige, nu kan see

7

sig omgierdet af Troeskab og imod sig stlv og Rigernes Undersaatte.

Jeg vil igjen begive mig til Grev Struensee, hvis Bedrifter ere høist formastelige, grove og utilladelige, følgelig strafværdige.

Dog er han af mange uhældige Poeter og Skribentere alt for ilde trakteret og bespottet, ja endog paadigtet Løgn og Usandfærdighed, samt af Næringsyge og slette Gemytter hans Billede udskaaret i Træ, og trykket, og paa adskillig Fasong afbildet, for at formere deres Gierrighed og at fixere den gemene Mand, hvis Tænkemaade er eenfoldig, alle saadanne har handlet imod Menneskeligheden, Kierlighed og christelige Pligter. Han sidder jo for sine Misgierninger, for hvilke han af Kongen og de beskikkede Dommere kan vente sin Straf. Efter mine Tanker bør man heller sørge over, at et Menneske saaledes skal geraade i Skam og Laster, fornemmelig naar betragtes den Stand og Værdighed, han havde opnaaet. Men hvad kan man vel sige om disse Sangere og Skribentere andet end dette: de besidder en ond Siæl og Tænkemaade, der grunder

8

sig paa Stædet og Pøbelsns gememe bizarre Forhold. Bedre havde de giort, at de paa en fornøftig Maade havde anvendt deres Digten og Skrlven, til Advarsel og Lærdom for dem, der maaskee besidde mange af hans Feil og Laster; thi at træde og pidske paa en død Løve, er ingen Mandighed, men at jage Ræver af Buskerne; er jægermæssig. Og saadanne Skrifter kunde tiene til Forbedring og Værd at læses.

Da enhver troe Undersaat bør ikke være uvidende om det, som angaaer derrs Souveraine, Regieringen og den almindelige Mands Fred og Sikkerhed, uagtet man ikke tør sige eller foredrage det Nyttige, som ofte med Sikkerhed kunde siges, og ei være saa dumme, at man jo alligevel bør vide noget for sig selv, og deraf examinere Det Gode og Onde, paa det man i paakommende Tilfælde kan være betænkt paa den udfordrende Redelighed og Biestand, som Tidens Omstændigheder kan udkræve. At tale og skrive Sandhed, kan vel forbydes en Undersaat, men at tænke paa famme, kan ingen (Gud skee Tak) forbyde. Exempel herpaa, haver vi haft, da Stru-

9

ensee og Tilhængere spillede deres Ruller, hvorledes blev ikke da alle deres Behandlinger og Anstalter anmerket og overvejet, saavel af Stadens Indbyggere, som ellers allevegne i Provincerne, ja enhver var beredvillig at have gjort en Ende paa Hoved-Perfonerne og gremmede sig over, at disse forvovne Siæls saaledes skulle behandle vor dyrebare Konge, og foragte vor Arve-Printz og hans Moder, Enke-Dronningen; samt ved deres utilladelige Herredømme og Myndighed søgte at undertrykke Landet og beskiemme den Danske Nation, hvorfra enhver ønskede inderlig efter at see det Optog, som Gud efter sit alvise Raad havde bestemt at skee til vor Konge og det Kongelige Huus og Landets Frelse.

Jeg slutter hermed min Fortale som jeg er bevist at indholde den rene Sandhed; skjønt i eenfoldig Stil og Orden, men ifald de Ildetænkende og Dem, som hermed finder sig fornærmet, skulde finde for got at sige anderledes, saa beder jeg, at de Fornuftige og Upartiske vil tage mig i Forsvar og sige: dette jeg har skrevet Sandhed log tænkt som en fornuftig Borger.

10

Grev Struensees Svanne-Sang. Jeg J. F. Struensee, som desværre er alt for bekiendt, saavel i Henseende mit Fødselssted og Familie som ellers min ømme Faders veltænkende Opdragelse, Lærdom og Understøttelse til at kunde blive en duelig Mand, tilstaaer og hermed tilkiendegiver, at jeg med mine Feil og grove Vildfarelser haver bragt mig i den ulyksalige Tilstand, som jeg nu. er geraadet i, da jeg befinder mig omgivet med Baand og Lænker, skjønt jeg langt anderledes kunde have anbragt den Lykke og Ære, fom jeg uforskyldt havde opnaaet; men jeg beklager, skjønt nu for silde, at den Tid, jeg var saavidt kommen, jeg kunde skjønnne paa Ondt og Godt, fandt jeg ingen sand Grund i mit Hierte til Guds frygt; maaskee det gik mig, som Israels Børn i Ørken, de væmmedes med Manna, fordi

11

min Fader som en geistlig Mand, stedse foreholdte mig og mine Sødskende Religionens Sandheder og Guds frygt men min Fornuft og kiødelige Sandser fandt forgot af nægte altsammen, Bibelen og den hellige Skrift ansaae jeg som fingeret Snak, og vandrede i fornuftens Taage for at undgaae Sandheds Lys, fornøyet mig ved at imodstaae alle kraftige Overbeviisninger, med falske og urigtige Sætninger. Frietænkernes Satzer ansaae jeg for at være rigtig, og overeensstemmende med mit vindige Begreb, jeg troede, at alle mine foretagende Handlinger og Bedrifter gav mig Ret til at nyde alle de Fornøyer, som mine kiødelige Sandser fandt Behag i at øve. Derimod var alle Tider min oplyste Faders mundtlige og skriftlige Formaninger mig ligegyldige, thi jeg ansaae samme fyr en taabelig Indtagenhed, der forblinder de Gejstliges Øine, hvorved de søger at forsvare din hellige Skrift og at give deres Embede et stort Anseende; Jeg vilde ikke begribe; at Kiødets Sandser er Guds Fiend, in Summa, jeg ansaae min Faders og alle oprigtige Venners Formaninger for opdigtet Snak og Fantacie men uden for dette, ambierede jeg dog stedse, at svinge mig i Veiret, jeg traf og Lejlighed dertil, og blev af en Dansk Minister recommenderet at vorde antaget som Liv-Mehicus at følge med Hans Majestet paa sine udenlandske. Reiser, ved hvilken Lejlighed jeg efter Hans Majestæts Hiemkomst til Danmark, traf den blinde Lykke at vorde ophøyet

12

fra det ene Æres-Trin til det andet, og formedelst mit uredelige Forhold, derpaa nedtrykket til evig Skam og Skiendsel; videre holder jeg uforvunden at melde om de Leiligheder, som har været Tønder til min Ophøvelse, da samme alt for meget er bekiendt for skammelig og lastværdig, og ei for nogen Undersaat, som nu lever, kan være uvidende, heller ikke vil blive forglemt af Pofieriteten og Efterkommerne, men blive til evig Ihukommelse.

Jeg anfører hermed en Betragtning over et Menneske fra den Tid, det fødes, og til dets Udgang af Verden, siden min nuværende Tilstand og Fængsel daglig giver mig Anledning nok at eftertænke og overveje, hved det usle Menneskes Liv og Vandel medfører.

Naar man nøye betragter et Menneskes Fødsels Dag, derimod dets Udgang af Verden, da kan man nok see den første men aldrig være forud vidende om den sidste. Den første kan man ansee som en Myndt, og den sidste som et Præg. Nogle Mennesker fødes og dør strax efter Fødselen, andre seer sin Mandoms Aar og nogle dør i fin blomstrende Alder. En Deel opnaaer sine graae Haar og en anseelig Alder, mange Mennesker fødes til Trældom, Armod, yderlig Møye og Nedrighed, og saa got som nedbøyet i Støvet, andre lægges i en Vugge, som formedelst deres høye Fødsel opløftes paa Ærens Top. Endeel fødes af rige Forældre, som indsvøbe dem i Rigdoms

13

Bleer, dog veed ingen af alle jeg haver opregnet, hvad som kan vederfares dem forinden at de gaaer ud af Verden.

Forunderlige Skiebne! hvorledes deler du underlig dine Gaver, man maatte spørge, i Henseende Menneskets Skabning og Fødsel, om der er nogen Ligevægt imellem en Slave og en Herre, men dog seer man en Herre byder med en Torden-Røst og Slaven adlyder ham skielvende, me mon vel saadan ulig Stand ikke føder Misundelse? Jo! visselig: Avind er dens Moder og Misundelse dens Boder. Men ikke desto mindre, udfordrer nødvendig vor Lyksalighed en ulig Stand og Uligevægt, thi, hvis den ei saaledes var bestemmer, saa kunde hverken Fred eller Orden have Sted iblant Mennesker, og just de ulyksalige Vilkaar indføre den Ligevægt, hvorved de adskildte Kræfter før adskildte Evner, og den støre Verdens Skabning og Bestyrelse opholdes med en saadan Kraft. Vel kan Vannægtighed ofte bæve for Magten, men det er nødvendig, Uret maaske skielve for Retfærdigheds Sværd, og derved befordres vor Sikkerhed og Fred, følgelig maae vi som fornuftige Skabninger ansee det for en Nødvendighed, at Een maae byde og mange Tusinde adlyde: dog finder man heri mange Grader, fornemmelig bør Souveraine og deres Regenters Bud og Befalinger adlydes, dernæst høye og mindre Embedsmand; hvilke alle haver Magt at byde og befale i Kongens Navn og deres Embeders Med-

14

før, men de samme bør ikke misbruge det, enten til egen Myndighed eller particulier Interesse, hvorved den gemene Mand og Almue, der maae adlyde, kan lide Skade og Fornærmelse.

Lyksalig og berømmelig er enhver i sin Stand, der indseer hvad hans Embedes Myndighed udfordrer, og de, som ere høit anseet hos en Regent, bør fornemmelig betænke, at jo nærmere man er Solen, jo hedere skinner: dens Straaler, og jo mere og større saadan en Mand er i en Konges Naade, jo mere kan han føle hans Naades Varme.

Et Stats-Minister, som er en Yndling af en from og mild Konge, kan alle Tider finde Lejlighed at tale Ont og got før Undersaatterne, og den samme kan, naar han er en Veltænkende og god Mand, baa de tilføye dem Skade og Fordele, saa at deres Vel og Ilde meget beroer paa en Ministers redelige Tænkemaade.

Det er ikke noget got Merke, naar han selv søger at tildrage sig de Fordele og Rigdomme, som ham af en mild Konge ofte ved Lejlighed vorder givet, men naar samme ved saadan Lejlighed søger at henvende en Konges Godhed til Fordeel og Hielp for Fattige og trængende Undersaatters Opkomst, da er Troeskab hans Haand og Visdom hans Øye.

Beklagelig til mit Hiertes Sorg og Gremmelse, haver jeg alt for silde overveyet og betænkt disse Pliger, som jeg ellers burde have anseet som fornøden og

15

høinødvendig Kundskab at tilkomme en Stats-Minister, men det gjorde jeg ikke, derimod saae jeg ved alle Lejligheder at tilvende mig selv alle de Fordele og Gaver, jeg kunde opnaae, ei alene dem, som mig blev givet af min Konge, men endog ved andre Leiligheder og paa utilladelige Maader imodtog Skienk og Gaver, og tildrog mig alt hvad jeg kunde faae, dog paasaae jeg nøye, at ingen af de Gamle, som havde fortient Kongens Naade, maatte nyde nogen Adgang dertil, men stræbte altid paa at afvende hans Hiertes Godhed imod Undersaatterne, afværgede det mueligste jeg kunde, at ingen af Borgerskabet maatte faae Kongen i Tale, og i saa Mader var Grev Brandt mig meget behjelpsom, thi vi spillede gemeenligen paa en Stræng.

De Kongelige Betientere, som uskyldigvis er geraadet i Gield, dem forfølgede jeg paa det strængeste, og fandt Behag i at see dem exequeret og bragt i yderste Armod, ja endog til Slaverie og Foragt.

Dernæst lod jeg mig overtale efter andres onde Instrigationer, som havde indtaget mig med deres Smigren og Flaterie, at lade afsætte brave Embedsmænd og Betientere foruden bevislig Skyld eller Brøde, og i deres Sted indsætte uerfarne Personer og unge Mennesker, som ei havde nogen tilstrækkelig Kundskab om det Embede, de bleve sat udi, undtagen for saavidt de var mig recommenderet og kunde raisonere hen i Veiret og forespørge sig hos andre

16

gamle Betientere og Fuldmægtiger, som vare tilbage i Collegierne, kort sagt, jeg opførte mig som eu skabelig Patriot af min Kouge og hans Undersaattere.

Ak! min Gud! hvor ubetænksom og ilde jeg haver betænkt de fremfarne Aar og Dage, da jeg levede som en Epicurer i Overdaadigheds og Vellysters Skiød, og var ligegyldig imod Gud og Mennesker. Jeg bespottede den første og foragtede de sidste, thi formedelst mit onde Forhold, kan ingen andet end unde mig min fortjente Straf.

Skamme maae jeg mig, naar jeg eftertænker, hvorledes jeg saa grov og formastelig har bevist mig ntroe imod min Konge og største Velgiører, hvis høye Person jeg føste at forringe, thi ifald mit og mine Medskyldige vore Hensigter havde naaet det foresatte Maal, hvorledes havde vi da ikke fornærmet den Høi-Kongelige

Familie og de ædle Danske og Norske Undersaatere, Residentz-Staden Kiøbenhavn, havde da bleven forvandlet en Morderkule, Factioner og Partier vilde da søgt at omkomme hinanden, mine og Tilhængeres vores Banditer, har dog nok tilsidst bleven nødsaget at krybe i Skiul for Overmagten, saa at jeg og mit Anhang haver, aldrig kundet være sikker paa vores Liv, langt mindre opnaaet vores Herskesyge og Regierings Hensigter.

Man kiender de Danskes og Norskes Troestab og Kierlighed, de lader sig ikke forblinde, tager ikke heller Skyggen for Legemet, de veed at der vil mere til at danne en Regent, end en Doeters Videnskab. De have igiennem Seclers Tid elsket og være lykkelig ved den Oldenborgske Stammes velsignede Regiering, og jeg er forsikred paa, at deres Troeskab fremdeles vi! vedblive, og at Gud ligesaa vil begave de Danske Regentere med alle de Fordele, som Forfædrene stedse har kundet bryste sig af, uagtet det skadelige, som for min Tid og tillige i min Tid forrædersvis og svigefuld er iverksat for at svække den Danske Souveraine Magt og Herredømme.

Og med denne Bekiendelse slutter jeg min Svanne-Sang, samt beder kierlig, at enhver Christen vil bede Gud være mig naadig og barmhjertig.

1

De forrige Grever Johan Friderich Struensees. og Envold Brandts

alvorlige Betragtning

over

Deres velfortiente Straf, og Lives ynkelige Endeligt,

da De Tirsdagen den 28 April bleve Haand og Hoved frahugne, og siden parterede i fire Dele.

Veemodigst opsat under den Melodie

Saa skal da Glasset lebe & c.

Kiøbenhavn 1772, trykt hos Morten Hallager, boende i store Fiolstrædet.

2

3

1.

Saa skal vor Liv nu endes,

Som vi det har fortient - .,: Og Lykken for os vendes — Som vi saa ridt har vendt. .,:

2.

Vor Synd den har ey lige —

Vi det bekiende maae Paa hele Jorderige

Blandt Store, og blandt Smaa.

3.

Vor Konges Liv vi søgte,

Af alt, det Dyreste — :,: Med Rigets Vel, vi spøgte — Derfor vi er til Spee :,:

4.

Jeg Struensee blev Greve, Min Konge troede mig :,: Jeg kunde mig ophæve Mod hver foragtelig. :,:

4

5. Som Doktor jeg cureerte,

Med stor Berømmelse :,: Den sidste Cuur forleerte Som var den sværeste. :,:

6.

Min Siæl den var besmittet,

Med Hovmods fæle Synd - :,: Jeg den dertil hensmitted'

I Vellysts skidne Dynd. :,:

7. Jeg ey forstod at læge

Den Sygdom, var hos mig :,: Men lad dog det bevæge,

Min kiære Læser dig. :,:

8.

Hos Kongen udi Naade, Jeg meget høyt var sat :,: Jeg Frihed fik at raade Jeg havde

5

9. Men jeg ikkun misbrugte, Min fromme Konges Gunst :,: Derfor man vil mig tugte, For all min List og Konst,
:,: 10. Jeg længe bar det Foster,

At bringe Kongen om :,: Men det mit Hoved koster Som dog er naadig Dom. :,:

11.

Jeg er en Landsforræder

Som hadede hver Mand — :,: Min Krop skal Steyle klæde Paa Stage skal min Haand. :,: 12. Hver kan i mig sig
speyle At Falskhed slaaer sig selv :,: See disse fire Steyle - For Himlen ???

6

13.

Jeg Brandt - var og en Greve,

Hofmodig — kaad og fræk :,: I Vellyst vilde leve,

For GUd ey havde Skræk :,:

14.

Jeg ham slet ikke kiendte,

Men han mig dog traf an :,: Min Lykke den sig vendte,

Jeg blev en fangen Mand :,:

15.

Min Synd jeg maatte skrifte Som var saa fæl og grum :, Man vidste den at drifte —

Men jeg blev bleeg og stum :,

16.

Min Konge paa mig kasted' Særdeles Naade-Blik :, Men jeg for meget hasted, Det derfor Ende fik :,

7

17.

Jeg var iblandt de Fugle,

Som Vingen stækked fik - :, Nu tuder vi som Ugle —

Da Sagen saadan gik :,

18.

Vi tænkte vist at fange

Dem, som var Kongen troe :, Men de var alt for mange,

Som dennem kunde snoe :,

19.

Nu maae vi billig lide -

Vor velfortjente Straf :, Skjønt vi vel burde vide At sligt eengang indtraf :,

20.

Men vi var alt for blinde,

Og intet kunde see :, Men nu det er i Minde Hos mig og Struensee :,

8

21,

Vor Hoved maa aftages

Vor høyre Haand skal med :, Det klæde skal to Stage,

Jeg for min Siel er ræd :,

22.

Jeg GUD ey vilde kiende Gid Han mig kiende vil :, Og mig til sig omvende,

Imedens jeg er til :,

23.

Naar vi Hos GUD maa finde,

Slig Naade for vor Siel :, Saa bør vi os paamine,

Slig Straf vi faaer med Skiel :,

24.

Lær udaf os Tilskuer —

At være Kongen troe :, Lee ey, naar Himilen truer;

Sligt viiser her vi toe :,

1

Grevernes Struensees og Brandts Tanker ved at see sit Rætterstæd Schafottet, og Deres Advarsel til de omkring staaende Store og Smaae.

Kiøbenhavn, 1772. Trykt hos L. N. Svare.

2

3

Tanker

ved

Schafottets Betragtning.

O! fæle Øyemaal o! skielv beængstet Hierte Brøl med en Tordenlyd vor Helved Angest ud! Hvor gyser Siælen ved den kolde Dødens Smerte, Da Øyet skuer alt dens bittre Sendebud?

Da Synders Balplads, du, du er den Skiendsels Støtte Som Hevnen reiser for Misgiernings Sønner op! See her Udydens Løn, Utroskabs Frugt og Nytte!

O! see den, skielv vor Siæl og døde du usle Krop.

4

Naar Dydens Helter op ad Ærens Trappe trine, Og fra dens gyldne Top sig haabefuld omseer, Saa gaaer Misgierning med en Bylt af Skræk og Pine Op til sit Skiendsels Maal, og Verden den beleer! Raar Kunsten med sit Staal i Porphyr Marmor baner, For Dydens sande Roes en muelig Evighed,

Da Hevnen, Skiændsel selv. Erindrings Merker danner, Paa Hiul og Stegler dens Hukommelse blir ved. Gaa ulig begges Løn, saa ulig begges Ende,

Men saa ulig derhos er begges deres Art;

O Vee! at vi nu først den Sandheds Kraft erkiende, Hvis Virkning nu i os skal sees, føles snart.

Brandt.

Nu skal da Rettens Sværd den Morderarm afskiære, Som mod den Salvede saa fræk opløftet var, Som torde Morderkniv til Davids Strube bære,

Hvis Egg Almagten selv afstumpet har.

Struensee.

Nu skal det samme Sværd min Morderhaand afklippe, Der ofte lured paa at give Morderstød, Thi at vort Anslag ei paa Thronen skulle glippe, Da havde jeg tiltænkt en Dronning, Prins sin Død

5

Begge.

Nu skal de Hoveder for Bødlens Øxe springe,

Hvis stolte Vid har giort urimelige Spring,

Der ei Begierlighed og Vellyst kunde tvinge,

Men daarligt tragtede at naae forbudne Ting.

Nu skal det Legeme, som var al Lasters Bolig,

Et Legeme besiælt af en urolig Aand,

Hvor al Samvittighed var sovende og rolig, Forræderie i Barm og Morderkniv i Haand. I fire Parter det adsplittes skal og skilles.

Send til hver Verdens Part en Deel af samme væk Saa Morderaanden kan paa alle Stæder stilles Og hver en Damien indjages Grue og Skræk! Velan! vor Død og Straf er vores Ondskabs Rente, Og visse Billeder paa Guds Retfærdighed,

I Vetden vi ei kan og bør ei Lindring vente,

Thi Landet fnyser og vor Salomon er vred.

O! vær os naadig, du al Verdens store Dommer!

Følg med, vi stige nu paa Rætterpladsen op,

Og naar Basunens Lyd, naar hine Domsdag kommer. Forsamle da til Fryd den her adskildte Krop.

6

Nu stiller Døden alt paa vore følde læber Og Hiertet Slag i Slag ved denne Seene slaauer, For Tungen maalløs ved den blodig Gane klæber, Saa hør da disse Ord, du Flok, som omkring staaer:

Til de Omstaaende:

O! see i os det Spell, som Frækhed selv forskrækker, Og gjør den grummeste, ja Tigerhiertet blød,

Et Syn, ved hvilket man paa engang overrækker Syud, Ulyksalighed, Misgierning, Straf og Død!

Selv Kongen og vor Slægt var Maalet for vort Mord! Tys! tys! oprørte Flok, som udaf Vrede fnyser, Hør dog taalmodig an en Synderr sidste Ord!

7

Du store Du! Du som de skiulte Anslag røber, Som har vort onde Naad for Lys og Dagen bragt Er nogen end, som i vor Form sin Falskhed støber, Da giv ham vores Lon og knus ham med din Magt!

Enhver som Kongens Magt og Landets Gavn vil svække,

Hver skiult Forræderie gjør offentlig til Spot Er han skinhellig skinlt bag Hykleriets Dække,

Borttag o Gud hans Skiul, og gjør hans Ondskab blot!

Lys Gud for Salomon, oplad hans Kundskabs Øye,

Giv Ham at kunde see ind i hvers Sind og Siæl,

At Han uvidende ei skulle dem ophøye,

Der ikke mener det mod Ham og Landet vel.

Opret o Gud! det Land, svin længe forhen svækket, Ret høilig trænger til dit Forsyns Muur og Skiold, Lad det ei blive meer udmattet og forstrækket Af dem, som med Dyd, Tro og Guds frygt spille Bold.

8

O! lære hver og een, som her tilstæde ere,

Som seer vor blodig Krop, vor Skiensel og vor Spot, At hvo som Himmel, Dyd og Pligter vil vanære, Sin Slutnings Ende seer i os og vort Schafot.

Farvel da hver og een, farvel al Verdens Vrimmel, Ak gid nu Dødens Kalk og Smerte var forbie,

Ak fromme Jesu! tag ind i din Naades Himmel De Røvers som før paa Korset spottet dig!

9

Betragtning

ved

deres Henrettelse.

Dersom den alvise Verdens Regentere og Skabere ikke haver sat et vist Maal og Gierder for Mennedkers onde Vankel og Hensigter, saa kunde aldrig de gode og Gudelskende Mennesker være sikker for Vold og Tyrannie, ei heller Konger og Fyrster at kunde besidde deres Throner, beskierme og haandhæve deres Love og forsvare deres Undersaattere.

Vel kan ofte de onde Mennesker en Tid lang ligesom synes at være authoriseret at til-

10

føye os Skade og Fortræd, men de kan dog ei komme os nærmere, end Gud vil, og mon vel ikke Gud, som er alvidende, herved haver sit skiulte Raad og Hensigter, kan man i Naturens Rige erfare, at af de bitterste Urter kan laves den beste Medicin, saa bør vi og troe, at Naturens Mester, den store Læge, kan efter sin alvise Indsigt finde det fornøden, at revse Konger og Fyrster, samt Laudets Indbyggere for Syndens Skyld, fornemmelig naar Religionen, Gudsfrygt og Retfærdighed foragtes og misbruges; thi som ingen Regiering, Riger og Lande er frie for Synder og Overtrædelser, saa er de heller ikke befriet for Straf og Plager, det eene Rige paa den, et andet paa en anden Maade, vi kan ikke fritage os fra grove Synder og Laster, følgelig ikke vente at være befriet fra Plager og Fortrædeligheder, vort kiere Dannemark har en Tid lang prøvet adskillige, men fornemmelig nu ved disse, som i Dag maae lide for deres Misgierninger, hvilke alle at opregne, jeg undseer mig ved, de ere desværre alt for meget bekiendte, deres egen afstaaelse paa følgende Dom og Straf, be-

11

vidner deres skadelige Behandlinger, jeg vil ikkun alene kortelig betragte, hvorledes de har betienet sig af den høist lastværdige og fordommelige Adgang, de fandt hos den eller dem, som da meest kunde formaae at bøye Kongens Hierte til ar anhøre deres falske Forebringende, som de besmykkede ved at beskylde og tale Ondt om de gamle Ministre, dem de angav for Mænd, der tragtede efter at betage Kongen den Souveraine Magtes Vedligeholdelse, paa der de selv kunde derigere Collegierne, Staden og Landet, og selv føre Roet; dette var Deres første Entre! de fik og en banet Vei til deres Fremgang, i det at de Gamle bleve afskediget, nu vare de selv de største og beste, og deres Ophøyelse voxte lige saa hastig, som deres Projecter bleve antagne. Struensee syntes da han allerede var bleven Geheime-Casinets-Minister, og havde Røret i sin Haand, at han da maatte være noget mere; han blev og Greve, ligesaa blev hans Consul Brandt; nu vare de Grever, dog uden Grevskab, her maatte tænkes paa Indkomme, som maatte passe sig paa deres høye Stand og Værdighed, de har og

12

giort deres Beste skiønt paa Rigets Bekostning, endnu ikke nok, nu vilde han først ret føre Rigets Roer, og lære os Danske at kiende en medicinsk Regent. Han anlagde saadan-Cursor, som aldrig forhen er paatænkt i Dannemark, at En, som hans Majestæt havde antaget paa sine udenlandske Reiser som Liv-Medicus, skulle falde paa saa høye Tanker, at ville blive begge Rigernes Vice Regent, indtil at vor Kron-Prins blev myndig, da vi dog eyer den aller elskværdigste Aroe-Prins, som er berettiget af Fødsel, samt Aaremaal og Forstand til at paasee Rigernes og Undersaatternes Vel og Beste, en uerhørt Dumdristighed, og en Lucifers Hofmod og det kiendeligste Beviis paa Hoffærdigheds Fald. Merkelig, at saasnart man seer, at uværdige Mennesker hastig vorder ophøyet, da nærmer sig Dag fra Dag Faldet for Døren, ja man kan ligesom spaae deres Undergang, Naturen selv viser os Prøver herpaa. Planter, som hastig opvoxer, visner snart. De høye Træer, der hastig voxer, omkastes gemeenligen af Stormvinde, og hvorledes kan redelige og kiære Undersaatte-

13

re uden Sorrh og Græmmelse tænke paa disse Menneskers allerhelst formastelige og utilladelige Omgang og og Behandlinger med vor fromme og uskyldige Konge, hvilken de havde med Svig og List, Løgn og Truster saaledes indcirkled at han troede ingen af hans høye Slægt, ingen af hans gamle troe Ministre, ingen af hans Undersaattere, kort sagt, ingen uden disse Forrædere og deres Anhang. Man hørte daglig iblant alle Selskaber iblant Store og Smaa Suk og Sorrh, sammenblandet med Vrede og Fnysen, der tapre Danske og Norske Blod circulerede i deres Aarer, og var færdig ved mindste Vink at baaret Kongen af eres Hænder og giort en Ende paa deres Liv; ja deres Had og Vrede var saa stor, at deres Endeligt havde blevet langt haardere og forskrækkeligere, end den, som de nu er dømt til at lide.

Er der endnu nogen af deres Complot og Bande, som befindes i mindste Maader at være Vidende om disse Henrettedes Hensigter og uerhørte Behandlinger, saa lad dem ikke blive ustraffet, men lad Retfærdigheds Sværd blive deres Gage og Løn, formedelst de har gi-

14

set sig under disse Forræderes Fanne; men hvorledes kan jeg ikke forestille mig, at dem som den Tid (disse Onde sad ved Rore:) smigrede og bøuede Knæ for disse Afguder, søgte alle Tider at være i deres Naade, og bar Kappen paa begge Skuldre; derfor bleve og visse unge Herrer i deres Tieneste, og nogle derfor forfremmet, som de ansaae for vittige Hoveder og være tienlig at stride under deres Fane. Disse Recruiter skammer sig nu ved at nævne at de har gjort saadant, og lader som de ikke har kiendt disse Herrer; men dette uagtet, saa ere dog en Deel af disse Enroullerede ikke ubekiendt, hvilke man den Tid med Ærgelse hørte at berømme alle de Foranstaltninger og Anordninger for at være fornuftige og nyttige, og noget som burde være; visede desuden i mange Tilfælde deres Troskab og Nidkiærhed, men jeg tavde stille og tænkte ved mig selv: I ere troløse og falske Siæle; anstændigere var det for dem, som indfødde Landets Bom, at de fornuftig havde imodsaagt og lastet alt det, som de kunde begribe at være skadelig og stridende imod Religionen og de forhen udgivne Love og

15

Anordninger; slette og uværdige Undersaattere ere alle Dem, som formedelst egen Interesse og Gunst frafalder den Troskab og Kiærlighed, man bør vise imod sin Konge, Medborgere og Fæderneland, og saadanne burde aldrig være betroet nogen Tieneste; dog seer man helst, at saadanne gemeenligen vorder employeret, fremfor de Redelige og Oprigtige; man maatte spørge, hvorledes det kan skee? Jo! det kommer deraf, at de Ondes Antal er alle Tider større og mægtigere end de Godes, derfor gielder dr fleste Stemmer mest.

Men uagtet al den Modgang, Nød og Gienvordighed, der kan møde de oprigtige og fromme Mennesker, saa eyer de dog en god Samvittighed, og tør gaae enhver under Øine.

Og dersom disse Henrettede havde anrettet Deres Vandel og Forhold efter Christendommens Regler, og i Følge deres Pligter iagttaget den allerunderdanigste Devoir, Troskab og Oprigtighed, som de børde at bevise vor allernaadigste Konge, Hans høye Slægt og Undersaattere, saa havde ikke deres Endeligt blevet dem til Skam og Skiændsel.

16

Almægtige evige Gud! for hvis Ansigt alle onde Gierninger og Anlæg ei er skiult, men lader dem opnaae sit Maal, indtil Din Retfærdighed finder for got at standse dem. Dig skee evig Tak, Pris og Ære, for Din Bistand og naadige Varetægt, for vor Konge, Hans Moder Dronning Juliane Prins Friderich,

vor Stad og Rigerne! thi der er utænkkelig, følgelig ubeskrivelig, hvilke skadelige Sviter deres Regieringsplan og Behandling havde kundet foraarsage, din Visdoms og Kærligheds Aand besæje den dyrebare Kongelige Slægt, fremdeles at understøtte vor allernaadigste Konge med Raad og Daad, i lige Maade vore troe og redelige Ministre; oplys deres Forstand, og danne deres Hierter til Kierlighed og Oprigtighed for Kongen og alle Undersaatterne, og afvend fra os alt det Onde, som kan skade vor Regiering, Riger og Lande. Med dette Ønske ender jeg min Betragtning.

1

Døden i Gryden. Eller Grev Struensees sidste Tale fra Skaffottet

til

den Danske Ration. Tillige med hans Afskeeds-Vise fra Verden, under Melodie:

Hiertelig mig nu længes & c.

Trykt hos Lars Nielsen Svare, boende i Skindergaden i No. 76.

2

3

Min Gud! hvilken Dag! — rædsomme,

men tillige frelsende Time, nu da min Siæl vil tage Afskeed med mir Legeme! men førend Døden skal afmale for saa mange Tilskueres Øine Skræk og Lærdom paa dette mit Legeme, vil jeg endnu holde en Tale til Folket, en Tale, der vil røre min Siæl og Folkets Siæle, en Tale til evig Minde for alle Danske og Syndere.

Elskelige Danske!

Har end Misundelse, Uvidenhed og Bagtalelse afmalet mig for eders Hierter, som den farligste Mand i Norden, har end den sindrig-

4

ste Tanke givet mig Navn af Nation-Haderen, saa tillader mig dog at tale min Sag for eder i Dag, og misunder mig ikke den Kierlighed, at lade eders Forbønner tale min Sag for min Gud, nu da jeg er dømt til Døde af min Konge, men frikiendt af Kongers Konge.

Mit naturlige bløde Hierte har aldrig fattet noget ondt Forsæt imod mine Medmennesker, og det hele Omfang af mit Livs sælsomme og uundgaelige Skiebne har langt fra ikke værer en Kiæde af nedrige Hensigter og forbrydende Idrætter, nei! jeg vidner ved den Evige, for hvis Throne min Siæl snart skal møde, at jeg ei har værer en Hadere af det menneskelige Kiøn, mindre af viste Nationer, men tvertimod yndet mine Medskabte.

Et evig Forsyns, urandssgelige Bestemmelse med mig, har ført mig igennem de slibrigste og farligste Veje i Livet: jeg har gaaet min Skiebne i Møde, som er Menneske, der baade bar paa er tænkende Væsen og paa Synderen.

Min udødelige Aand har ikke hæftet sig til gemene og vaklende Begreber, uanstændige for et fornuftig Væsen, den har ikke stykket sig paa bedragende Fordomme eller troløse Formodninger men min Eftertanke har sædvanlig udvalgte eller, forkastet hvad den selv havde prøvet og dømt, for best og, raadeligst, altsaa har min Tanke og Vandel ofte viger fra Men-

5

neskers almindelige Trav, hvorved jeg har faaet Navn af nogle af en frek Fritænker, af andre af en stolt Aand, af de fleste Tittel af en farlig Mand.

Men Elskelige! — Jeg har ogsaa baaren paa Synderen, og Menneskelighedens Mærke har ogsaa peget paa mig, at jeg var en Søn af en fuldkommen Skabning, men tillige en falden Adam.

Som en Mand, der selv kiendte og troede, at hans Deel i Livet var Mangler og Feil, Medgang og Modgang, Fødsel og Død, har jeg ikke paanødet andre at troe, at jeg var en syndesløs Mand, eller at jeg skulde blive en Greve, uden at være Menneske tillige.

Den hastige Fart fra den lave Plads, jeg var sat paa i Verden, til den farlige og høye Ærens Spids, der ventet paa mig i Dannemark, gjorde mig svinglende og tryg.

I dette viste jeg, at jeg var et Menneske; er der nogen af de Nærværende der har det høye, men usle Begreb om sig selv, at kunde vise sig en Helt og ei forvikles midt iblant de fineste og farligste Fristelser, da ynker jeg ham.

En Ære og Høihed af det Slags, der gik mig i Møde, var ikke almindelig. Enhver veed jo og erindrer, at Struensee steeg hastigere og Høyere end nogen Rakket.

Skulde jeg foragte eller forkaste, forspilde eller forsømme et Tilbud, som Lykken ikkuneengang i mit Liv kunde gjøre mig?

6

Enhver havde giort, hvad jeg gjorde i Lette Stykke. Der er all for Mange Forføførelser omkring Ære og

Høihed, til at kunde beholde den Uskyldighed, man kunde have, førend sin Ophøyelse.

Folket var saa dumt, at kalve mig og anse mig for en farlig Mand, fordi jeg blev en æret og høi Mand, men til mit Forsvar, eller i det ringeste til mit Giensvar siger jeg, at man gjorde mig til en farlig Mand.

Daglig vugget i Overflodighed, Frivillie og Overdaadighed, hæver jeg Svøben ved hvert Skridt, jeg gjorde, uden at see til, hvem jeg traf. Jeg slog i Flæng de, som enten maatte vise sig ulydige imod mine Ordre, eller uvillige imod mine Medmyndige.

Den, som vidste at krybe for mig, kunde mit Hierte ei tillade at vilde noget Ondt, men Den, som torde vise Prøver paa den Dristighed, at vilde ikke kiende min Magt og Myndighed, blev et vist Offer for min Vrede.

Jeg gav mange nye Forordninger ud; nogle vare gode, og aldrig vil afskaffes i Dannemark; de fleste vare skadelige, ja farlige for en Stat, indreetet paa saadan en Fod, som den Danske.

Mine Medmyndige og jeg overlægger ent delig med hinanden, at gjøre er Forsøg, om devar mueligt, at stige Høyere, end vi vare stegne.

7

Jo det var mueligt, men til vores fælles Ulykke.

Vor Skiebne nærmet sig til sin Hvile-Punkt, og Straffen var for Døren.

Dagen er tilstæde, Misdæderne paa Pladsen, Sværdet drages, og Offeret er villig.

Elskelige Danske! jeg vender mig til eder, og udbeder mig Forladelse og Forglemmelse for det Forbigangne.

Det Nærværende tager jeg villig imod; det Tilkommende bereder en Hvile for min Siæl, som jeg nu overleverer i al Verdens Forsoners Haand.

8

Græv Struenses Afskeeds-Sang. Mel. Hiertelig mig nu længes & c.

Forunderlige Vandring!

Forunderlige Liv!

Forunderlig Forandring! Til evig Minde bliv!

O! farlig Ærens Spidse!

Fortryllet Høiheds Glands! Ulykkens Seil I hidse,

Som blænder Sind og Sands2 Vers.

O! bittre Tid at leve,

For skammelig at døe!

O! dyre Kiød: en Greve —

Dog snart sig lade strøe Omkring paa Hiul og Steile Og blive Ravne-Mad,

En ærlig Grav at feile,

Med Fæe at staae i Rad.

9

3 Vers.

Hvad er dog Livets Veye

Med Jammer giennemstrødt! Naar man ei har i Eye

Den Ven, der haver blødt Sig selv for os til Døde,

For os at frelse ud;

Men ak! jeg nu maae bløde Fordi jeg glemte Gud.

4 Vers.

Dog Naade er at finde For alle Syndere,

Saa kan og Himlen vinde Den faldne Struensee,

Mit Hierte eene sukker At stilles snart herfra;

Min Død mig saa udlukker Fra Verdens Skiændsel da.

5 Vers.

Farvel du Konge-Sæde! Farvel mit Lykkensborg! Men ak! nu maae jeg græde Og synke hen i Sorg,

Naar dette matte Øye

Af Dødens Angst bespændt Fra disse Sorgens Høye Sig haver did henvendt.

10

6 Vers. Farvel du Rendebane!

Forlystelsernes Plet!

Her var min glade Vane At see mig ofte mæt.

Men gruelig Forvandling!

Her møder Døden mig; Skarvretterens Behandling Nu strax vil melde sig.

7 Vers.

Farvel lyksalig Norden!

Hvor jeg ophøyet blev,

Men glemte Gud og Orden

Og Ondskab saavidt drev,

At jeg mig vild' tilegne En Konge-Myndighed,

Og mig al Magt tilregne

Ved hvert et Skridt og Fied.

8 Vers.

Farvel min fromme Konge!

Som jeg fornærmet har,

Mit Hierte og min Tunge Det siger aabenbar At jeg min Synd fortryder Og troer min Synd forladt, At Himmelen tilbyder

Mig Synder Naadens, Skat.

11

9 Vers.

Farvel! farvel min Dronning! Og min Beforderske!

Nu Ærens falske Honning Forgiir din Struensee.

Min Lykke blev Ulykke,

Mit Haab Beskæmmelse,

Men dog i dette Stykke Endnu Taksigelse.

10 Vers.

Farvel! du min Medskyldig,

Min Ven, benaadet Brandt!

Saa blev vor Magt ugyldig Da vi for Øyet bandt,

Og skiulte Billigheder Og al Retfærdighed,

Men Himlen dem opleder Ved sin Alvidenhed.

11 Vers.

Hvi var vi saa uvise,

Min sørgelige Ven?

Hvi vilde vi os prise Saa feil lyksaligen?

Hvi kunde vi forvente At Æren skuffer ei?

Hvi kunde vi os hente

Vor Død paa denne Vei?

12

12 Vers.

Farvel min gamle Fader!

Mit Hierte smelter hen; Algodhed mig forlader

Vær du da og min Ven! Tør dine Fader-Taarer Frimodeligen af!

Saasnart som du erfarer,

At Gud mig Naade gav.

13 Vers.

Farvel min ældste Broder!

Min Synds Medvidere!

Vor Fader og vor Moder Vi tit foragtede,

Derfore jeg nu lider

Den Straf, du snart vil faae. I Troe og Bøn jeg strider;

O! gjør du ligesaa.

14 Vers.

Farvel min yngste Broder!

Hold du kuns fast ved Gud. Hvo sig i Dyd indpoder,

Gaaer ei af Verden ud Saadan, som jeg maae gjøre Og Brandt, vor falden Ven. Lad Høihed ei forføre Dig! flye Forræderen.

13

15 Vers.

Farvel dybsindig Gielert! Bered dig til din Død!

Hvis Lovene udvælger

Dit Liv er Bøddel-Stød.

Al Klygtighed er Skygger For den, som uden Gud

Paa Magt og Høihed bygger,

Og glemmer Herrens Bud.

16 Vers.

Farvel! farvel bekiendte

Og skyldig Falkenskiold!

Vi maae betale Rente

Og bøde Syndens Sold

For vores onde Veye

Hvorpaa vi daglig gik.

Omvendelsen udfeye

Hvad vi ved Synden fik.

17 Vers.

Farvel af Gud bestemte

Græv Rantzow! vi maae døe.

Din Nidkierhed du giemte Til rette Øyeblik.

Din Konge du oprigtig Og rigtig elskede,

Du handlede forsigtig Da du os røbede.

14

18 Vers.

Farvel Hr. Køler-Banner!

Du Dannemarkes Ven! Du under Troskabs Faner Adlydet Himmelen.

Du elskede og agtet

Den Herrens Salvede,

Som vi saa fræk foragtet I vor Ophøyelse.

19 Vers.

Farvel! o Juliane!

Du Himlens Elskede!

Du under Jesu Fane Dig giennemkiempede.

Du uforsagt dig nærmet Til Nordens Salomon,

Og Ham og fleer beskiermet

Ved Herrens Almagts Haand.

20 Vers.

Farvel! farvel du vise

Og troe Prints Frederich!

Dit Folk ei nok kan prise,

Du for i Spidsen gik Da deres Liv og Dage I største Fare stod,

Da det var hver Mands Klage:

Snart flyder Borger-Blod.

15

21 Vers.

Farvel I Glimresager!

Farvel o Dannemark!

I Hierter kuns bedrager Med jer forgyldte Bark. Oprigtighed ei agter

Den Pragt, I pynter med, Men eene eftertragter At boe i Rolighed.

22 Vers.

Farvel I Undersaatter!

For hvem jeg før var Skræk; Tilgiver og forlader

Og mig jer Forbøn ræk I denne Sorgens Time,

Nu Døden nærmer sig Og | Angster om mig stime,

For at forskrække mig.

22 Vers.

Farvel I mine Fiender!

Som glædes ved min Død, Seer her, hvor Høihed blinder, Men sidst gjøt Hiertestød. Lad Høihed jer afskrække,

At gjøre sligt et Fald,

Naar Ondskab jer vil række Sin Haand i eders Kald.

16

24 Vers.

Farvel! farvel I Unge!

Ak! speiler jer i mig!

Lad eders Mund og Tunge Bestandig øve sig I Herrens Lov at siunge Og bede altid om,

Ei nogen af I Unge

Skal staae for saadan Dom.

25 Vers.

Farvel I Gamle alle!

Som seer mig møde her,

I dagligen gienkalde For eders Børn kier,

At Herren Ondskab hævner Paa den, som trodser ham,

Og Hævnens Sverd ham levner Til Skiændsel, Spot og Skam.

1

Grev Struensees Gravskrift
forfattet
ved
een af hans nidkiere Venner.
Kiøbenhavn, trykt hos P. H. Höecke. 1772.

2

3

Tør man vel Gravskrift-skrive

Og melde Levnets Lov

Om Een der er i Live, Før han I døde

4

Om han i Døden endte Sit Liv med Dyder net,

Som vi for Skam tilkiendte,

Saa var det Gravskrift slet.

Kan man vel skrive Minde,

Hvor ingen Grav-Steen er.

Kan Ømheds Taarer rinde,

Naar Ondskabs Børn dør.

5

Vil man dit Liv besiunge, Som var opfyldt med Sviig, Et Ordsprog paa hver Tunge

Et Navn saa skammelig.

Ja vil der ingen skrive Hans Gravskrift før han dør, Da, mens Han er i Live,

Jeg vil, jeg kan, jeg tør.

6

Grev Struensee! din Ære Min Sang bestemmes til Og skal opoffret være,

Om dig jeg skrive vil.

Grev Struensee dit Levnet in Pen beskrive skal, Dit Navn skal blive nævnet Blant store Heltens Tal.

7

Grev Struensee din Vælde Min Pensel skildrer saa,

Den kan i Tidens Ælde I friske Farver staae.

Grev Struensee din Lykke

Min Sang besiunger saa, At Momus selv skal tykke: Den Gravskrift bør bestaae.

8

Gravskrift:

Her hviler den Forrædere Grev Johan Fridrich Struensee, Som efter Kronen tragtede;

Men dybt i Skiendsel tumlede Fra Ærens høye Tinding ned. Hans Hierte var opfyldt med Sviig, Han elskte Qvinder inderlig,

Mod Gud og Fædre viiste sig Ulydig og bespottelig;

Derfore leed han, det han leed.

1

Skam-Minde
af den forhen værende
Kongel. Danske Geheime-Cabinets-Minister,
Greve
Johann Friderich Struensee,

som

for sine begangne Misgierninger blev arresteret i Kastellet den 17de Januarii i Aar, og ved de Holdte Inqvisions-Forhører blev overbeviist om, at have begaaet Crimen læsæ Majestatis i høyeste Grad,

og derfor tildømt

At have forbrudt al sin Værdighed og Ophøyelse, det Grevelige Vaaben at sønderbrydes og brændes af Bødelen, hans høyre Haand og Hoved at af-Hugges med Øxe, og Legemet at parteres; til Advarsel og Skræk for alle, som tænker Ondt mod Kongen, Kongens Huus og Landet.

Samt

Hvorledes denne Statsfange omvendte sig til Gud vor Frelser, fortrød sine Synder, og beredde sig til en salig Død paa Skafottet, den 28de April 1772. Sangviis forfattet under den Melodie:

Jeg beder dig, min Herre og Gud.

Kiøbenhavn, trykt og til Kiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet i No. 172.

2

3

1.

Skam-Mindet af Grev Struensee

Man her skal forefinde; Thi det af den Retfærdige Han fik for Æreminde.

Guds Godhed og Langmodighed I lang Tid overbærer;

Men Hævnen faaer dog engang Sted,

Naar man hans Navn ey ærer.

2.

Hvorledes denne Mand sig her Har opført udi Landet,

Det velbekiendt for alle er.

Det Ordsprog bliver sandet:

Sin egen Herre Falskhed slaaer,

Hvo svigefuld tør vandre,

Han og en saadan Skiebne faaer,

Som treffer ingen andre.

4

3.

Uskyldig, vil man tænke, kom Bor Struensee til Hove;

Men han var ey saa dydig, from,

At han sig torde love

Den Lykke, som han syntes faae.

Da han opsteeg til Ære,

Og ham den Byrde lagdes paa,

Som han ey kunde bære.

4.

Der sterke Skuldre vist skal til, At bære gode Dage.

Det er ey Leeg og Børnespil,

Mod Kongens Gunst at tage;

I sær, naar den sig vil betee Paa saa udmerket Maade,

Som vederfores Struensee Med Kongeligste Naade.

5.

Han kom herind til Dannemark, Blev stor og meget mægtig;

Han elskedes af vor Monark;

Han sig opførte prægtig.

Hans Æres-Trin tog stedse til,

Han blev Geheim-Minister;

Og naar han Greve være vil.

Han ey den Titel mister.

5

6.

Han faaer alt, hvad han ønsker sig; Men ey paa lovlig Maade;

Thi han omgaaes med idel Svig,

Og lader Vellyst raade.

Imidlertid han tænker dog.

At han har ingen Fare,

Og at en hykkelsk Aand og Sprog Ham altid skal bevare.

7.

Han nu vil reformere Alt,

Og ingen æstimerer.

De største Mænd for hannem faldt.

Han enevolds regierer.

Hvad han vil have frem og fort,

Det strax i Verk maae sættes;

Men han ey seer, det bliver giort,

At han derfor skal rettes.

8.

Han sig mod Majestetens Ret

Forgrebet har saaledes,

At ingen kan undskylde det;

Saa Hans Skaffot beredes Med helligste Retfærdighed,

Som Hævnen nu vil tage,

Fordi han har vendt op og ned Paa Danmark i hans Dage.

6

9. Men om han end Skam-Minde har Af det, han her har levet, Da han ey from og dydig var:

Saa er hans Død dog blevet I al Vanære Salighed, Til Glæde for de Fromme, At sand Omvendelse fik Sted
Hos ham før Hævnens Domme.

10.

Han angret har sin grove Synd, Og søgt mod Herrens Vrede Sig Jesu Christi Piners Fynd Ved Troen at udbede.

Han fandt en mild Forladelse

For hvad han har bedrevet.

Guds Aand og Ord ham trøstede: Saa han fik vel aflevet.

11.

Lad kuns hans Legeme sin Straf For Syndens Brøde nyde; Lad kun hans Hoved hugges af;

Det bør ham ey fortryde.

Kun det fortryde maae hans Siel, Indtil han den opgiver, At han ey levet har saa vel,

Som han nu lønnet bliver.

7

12. Men han des større Aarsag faaer I Ævighed at prise Den Naade, som langt overgaaer Al Dyd, vi kan opvise.

Vel mange Døden har fortient Med hannem paa Skafottet,

Om deres Liv, før det blev endt,

Blev saa for Verden blottet.

13. Nok er det, Greve Struensee, Skiønt han ey vilde leve Som Fromme og Veltænkende, Døer dog som beste Greve. Det er, i Jesu Christi Troe; Og hver, som ham her hader, Sig dog betænke beder jo, Gud dem hist samles lader.

14. De Struensees Velgaaende

I Ævighed ey nyder,

Som ey ved hans Omvendelse Sig her paa Jordan fryder. At døe for en Skarpretters Haand Er timelig Vanære;

Men hvad er det? naar Siel og Aand Kan frelst for evig være.

8

15.

Vi drage vil det beste Skiul For denne fæle Scene;

Ey mindes Aftenen for Juul;

Men Billighed forene Med Christnes Overbærelse,

Og Struensee tilgive,

Og os ved Gud vor Frelsere Bestræbe frelst' at blive.

16.

Vor Struensee afbeder alt, Hvad han har brudt i Tiden.

Vor Jesus har den Gield betalt, Som skulde kræves siden.

Lad kun hans Krop til Spot og Spee Her over Jordan være.

Ved Herligheds Opstandelse Den dog hos Gud faaer Ære.

1

Skam-Minde af Den forhen værende

Kongelige Danske Kammerherre, Greve

Envold Brandt,

Som

Blev arresteret i Kastellet den 17de Januarii i Aar, og for sine mange uhørlige og uforskammede grove Forbrydelser og Misgjerninger blev tildømt at have forbrudt al sin Værdighed, hans Grevelige Vaaben at sønderbrydes og brændes af Bøddelen, hans høyre Haand og Hoved at afhugges med en Øxe, og hans Legeme derefter at parteres, til Skræk og Advarsel for alle, som tør være Medvidere i Forgribelser mod Kongen, og vover at legge Haand paa Majestætens hellige Person;

Samt

hvorledes han, som altid havde været en Frietænker, beredde sig til sin Død paa Skafottet, den 28 April 1772, paa Nørre-Fælled uden for Kiøbenhavn.

Sangviis forfattet under den Melodie:

Jeg raaber fast o Herre.

Kiøbenhavn, trykt og findes tilkiøbs hos A. F. Stein.

2
3

1. Vel født og vel opdragen Er altid noget stort. Vel død er Hoved-Sagen, Naar vi herfra skal bort. Det første kan anvendes Med Ret paa Greven Brandt. Vel ham! om sidste kiendes Af Gud hos ham for sandt.

2. Hans Moder, som end lever, Ham vel opdraget har: Saa Gud og Regnskab kræver For hvad ham skienket var. Ham ikke manglet haver Paa Underviisninger; Men misbrugt sine Gaver, Han altid haver her.

4

3.

Man kan endnu nok mindes Da han til Kongen skrev;

Men dog ey kunde blindes Af et saa hykkelsk Brev.

Han den Gang kom fra Hove; Dog kom dertil igjen,

Og Kneb har tordet vove Mod Dyd og Himmelen.

4.

Hvo nævne kan de Laster, Som hans Samvittighed Ham dristig forekaster Udi hans Fange-Sted.

Han sig høystskyldig finder Mod Guds og Kongens Bud. Samvittigheden minder,

Hans Roes bør slettes ud.

5.

Medhæler han har været I Synd af Struensee,

Og Naadens Gud ey æret, Som det tillod at skee. Ja Satan hannem plagde, Saa han sig Magt tiltog, Og Haand paa Kongen lagde, Med Trædskhed Hannem slog.

5

6.

Guds Salvede at røre

Med saa forvoven Haand, Bør Skræk og Redsel gjøre I hver retskaffen Aand.

Men Greven Brandt nu ikke Sig vidste herudi Med stadigt Mod at skikke, Og sig fra Døden frie.

7.

Han paa Udydens Bane Med Dristighed fremgleed,

Og glemte ey at rane Hvor han fandt Leylighed.

Kort sagt, han sig udviiste En utroe Kongens-Mand,

Og alles Agt forliiste Udi sin Grevestand.

8.

Han tænkte, sig at svinge Ved Uretfærdighed,

Og op i Veyret bringe;

Men Foden for ham gleed.

Da han sig tryg formoded'

Og frygted' ingen Dom,

Da i ham isnet Blodet,

Og Blodet vendtes om.

6

9. Glad ved at være bleven Spektakel-Direktør,

Han af sin Hovmod dreven, Fortvivlet Skridt nu gjør,

Med det Partie at holde,

Som Kongens Eenevold Vil Undergang forvolde;

Men Gud vor Soel og Skiold.

10.

For Kongen Gud sig viste En Soel og Skiold saa sterk,

At Magten sig forliste,

Udi Modstandens Verk.

Da Fiender tænkte ilde Mod Kongen og hans Huus,

Gud deres Anslag vilde Adsprede som et Gruus.

11.

Grev Brandt udi sit Fængsel Har følt Samvittighed,

Og viist en sær Forlængsel,

At finde Siele-Fred.

Han selv forlangte Præsten,

At komme ham til Raad.

Vel, om mod Gud og Næsten

Alt angret er med Graad.

7

12. Gud alle Naade skiænker, Som vil omvende sig,
Han og mod en Frietænker Er høyst miskundelig,
Naar denne sig omvender,
Og Guds Barmhertighed I Jesu Christi kiender;
Da ham han ey er vred.

13. Den Naade, vil vi haabe Grev Brandt og bleven er:
Saa ey ved Hykle-Kaabe Blev skiult Misgierninger.
Hvo Synd ey vil bekiende,
Faaer ey Forladelse.
Men sligt mod Livets Ende Dog allermeest bør skee.

14.

Nu skal hans Haand og Hoved Afhugges, og hans Krop
Parteres, som ham loved' Vellysternes Gallop.
Han seer nu paa Skafottet,
Hvad der er Værn og Skiold,
Naar man er sammenrottet Mod Kongens Eenevold,

8

15. Kun Døden er at vente For slig Misgierning her;
Men ved ham, alt fortiente,
Slig Død dog salig er,
Naar et bodfærdigt Hierte Har angret Ondskabs Synd,
Og Aflad kun begierte,
Ved Jesu Piners Fynd.

16.

Om Brandt vi ville tænke, At Gud af Naade vil Den Salighed ham skiænke,
Som Fromme sigter til.
Ja Gud ham naadig være,
Og alle Mennesker,
Som glemmer ey, at ære Gud for Velgierninger.

1

Væisenbørnernes billige Klage over deres Huses ubillige Forliis, oplyst med Den kongelige

Fundats, og funden imellem Frideriks Hospitals- og Væisenhuus-Kirken.

**Kiøbenhavn, 1772. Trykt og findes tilkiøbs hos
Joh. Rud. Thiele, boende i store
Helliggieststrædet.**

2
3

Vi arme Børn maa klage: At vores Skiebne var Heel slet i Ungdoms Dage, Som nu er aabenbar.

Thi vi Forældre miste I spæde Ungdoms Aar, Og det vi nu maa friste (a) Os meest til Hierte gaaer.

(a) At savne vort kiere Væisenhuus.

4

Gud bøied Kongens Hierte (b)

Før vi endnu var til At lindre vores Smerte,

Det vilde han og vil (c).

Thi han et Huus lod bygge,

Som evig skulde staae,

Og ingen det maa rygge,

Som vil Guds Straf undgaae (d).

(b) Kongens Hierte er (som) Vandbække i Herrens Haand; til alt det han haver Lyst til, skal han bøie det. Ordspr. 21, 1.

(c) Vores alvorlige allernaadigste Intention gaaer derhen, at dette Værk skal være bestandig, og vedligeholdes indtil Verdens Ende. See den kongelige Fundats Pag. 9. §. 9.

(d) Saa ere vi forsikrede om, at Vores kongelige Arve-Successorer i Regieringen bemeldte Vores Fundats uryggeligen holder, og dette i sig selv gudelige og høi magtpaaliggende

5

Men, ak! vort Huus er borte, Hvor vi vort Ophold nød,

Og hvo det endog gjorde,

Saa gav han os et Stød.

Et Stød, som til os svier,

Ja til et større Tal End vi, som gierne tier;

Men de (*) først komme skal.

Verk kraftig haandthæver og beforder, paa det ei Guds strenge Vrede og uforbigængelige haarde Straf skal paafølge over alle dem, som meeromrørte Verk og denne Vores Fundats kuldkaster, eller derimod noget handle eller udøve ville. See Fundatsen sammesteds.

(*) Der vil ikke fattes Fader- og Moderløse, som trænge til et Væisenhuus, saa længe Verden staaer.

6

For dem vi dog bør tale
Om det, som nu er mist,
Og deres Nød afmale,
Som dog er hver beviist.
Forældrene at savne,
Er vel den største Nød,
Thi hvem skal dem da favne,
Og tage udi Skiød?
Hvo skal for dennem sørge,
Helst om de intet har,
Hvo vil om dennem spørge,
Hvo sig da af dem taer (e)?

(e) Vi lade en god Anstalt for fattige faderog moderløse Børn være een af vore største Bekymringer. See Fundatsen Pag. 12. §. 4.

7

Var Væisenhuset blevet For dem et Tilflugtssted,
Som nu fra os er revet.
Ja og fra dennem med:
Da kunde de med Glæde Jo stedse tages ind,
Og andres Sted betræde,
Som just var Kongens Sind (f).

Den store Konges Gave, Som var til os henlagt,

(f) De fattige Forladte, som have mist deres Forældre, og ei heller hos deres Slægtninger eller andre have nogen Tilhold, skal hermed anvises en Leilighed, og aabnes et Huus, hvorhen de kan retirere sig, og finde Hielp i deres forladte Tilstand. See Fundats.

Pag. 13. §. 7.

8

Skal Fremmede nu have;
Thi den derfra er bragt (g).
Ja endog meget meere,
Som got Folk givet har,
Og de var mange fleere,
End man saa let blir vaer (h).

(g) Den til denne Brug udleverede, erlagde og perpetuerede Kapital skal, maa og bør udi ingen optænkelig Maade til anden Brug anvendes. See dette med meere i Fundats. Pag. 6. §. 1 og 2.

(h) Vi have til Vore kiære og troe Undersaatter den allernaadigste Tillid, at enhver af dennem herudi efterfølger Os, og efter den Formue, som Gud haver givet dennem, af egen fri og utvungen Villie lader see Kierlighed imod disse fattige fader- og moderløse Børn. (Dette har henved 90 Familier efterkommet). See

Fundats. Pag. 14. §. 9,

9

Alt det vi vores kalder,

Som var frivillig skienkt Til os i unge Alder,

Og andre ei tiltænkt (i).

Et Skin (k) det skulde have,

Da der blev spillet Bold Med Guds og Kongens Gave,

Vi nævner ikke Vold.

Bør Kongens Ord ei stande (l) Ved Magt, mens Verden staaer, Da vil Gud dem selv sande,

Og hugge Saar i Saar.

(i) See foran lit. g.

(k) Vore fleste Forandringer have sielden været Forbedringer.

(l) See foran lit. d.

10

Paa dem, mod Gud vil stride, Og mod en Konges Bud,

De faaer forvist at vide,

At Han er Guders Gud (m).

Der siges, at de Rige Skal ind i vores Sted,

Og vi derfor skal vige,

Ja ilde fares med (n).

Da vi nu saae den Skare (o), Som os at Hente kom,

Saa saae vi og vor Fare,

Og mærkede vor Dom.

(m) Herpaa fattes ikke Exempler.

(n) Da der tales om en Real-Skoles Oprettelse, hvortil en vis Gaard paa Østergade syntes at være meere beqvem.

(o) Saa mange Mennesker, at man neppe kunde trænge sig igiennem.

11

Vi løbe da i Blinde Til alle dem vi saae,

Der vrimlede derinde,

For os i Kost at faae.

Ja dem vi aldrig kiendte,

Vi favnede med Graad,

Kort, hver til sin sig vendte,

Og søgte Hielp og Raad.

En Geistlig vilde være Ved vor Udfeielse (p),

Han vil og have Ære

For vores Pleielse. Apostl. Gr. 6, 2. 4.

En anden Geistlig sørger Nu for vor Skolegang,

Dog ikke meget spørger Om vores Jammer-Sang.

(p) Da ikke een, ja ei engang de Syge bleve tilbage.

12

Hvad har de her at gjøre?

Vi var jo hegnet ind, (q)

At ingen os skuld' røre,

Med mindre han var blind.

Vi havde Inspecteurer,

Vi havde Øvrighed,

Vi havde Curateurer

Samt Præst og Lærer med.

Hvi bleve de ei hiemme?

At pleie deres Jord, Ezech. 34.

Og Christi Rige fremme

Med Evangelii Ord? Jerem. 3, 14.

Lad, Konge! Huset blive For os i Jesu Navn!

(q) Ved den foransørte kongelige Fundats.

13

Vil de os Arbeid give,

Kan vi der gjøre Gavn (r).

Vor Kirke staaer i Fare,

At blive reven ned (s),

Gud naadigst den bevare,

Vor Konge lyse Fred.

Gud selv vor Konge krone Med mange Glædes Aar,

Til han for Lammets Trone Den evig Glæde faaer!

(r) Der skal tilforn have været Fabrike, Spinde- Strikke- og Kniple-Skole, som siden ophørte.

(s) Det har lykkedes Fienden ved sine Redskaber at indføre Ødelæggelsens Vederstyggelighed baade i Sillerøes Kapel og i Hospitals Kirken, som begge vare indviiede til Guds Navns Paakaldelse. See ydermere Hr. I. Østrups Prædiken paa 4 Søndag efter Nyt-Aar. Pag. 24. 25. & c. Giør Konge.